

LUNDS
UNIVERSITET

Studentbarometern 2017

LUNDS UNIVERSITET | KVALITET OCH UTVÄRDERING, RAPPORT 2018

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Inledning.....	13
Syfte och frågeställningar.....	13
Studiens genomförande och metod.....	13
Urval och utskick.....	14
Svarsfrekvens.....	14
Svarsgruppen.....	15
Perspektiv, redovisningsnivåer och avgränsningar.....	15
Disposition.....	16
Studenternas trivsel, studiemiljö och boendesituation.....	17
Studenternas trivsel med sina studier och att vara student vid Lunds universitet ..	17
Studenternas bedömning av sin hälsa under studietiden.....	18
Upplevelser av stress.....	20
Studenter som mår psykiskt dåligt över sin studiesituation.....	22
Studiemiljö och studieklimat.....	23
Acceptans för allas lika värde.....	27
Upplevelse av utanförskap och ensamhet.....	28
Den akademiska miljön som en bekant eller främmande plats.....	30
Studenternas fysiska arbetsmiljö.....	30
Studenternas boendesituation.....	33
Studiernas upplägg och organisering.....	35
Läroledd undervisning.....	35
Självstudier.....	36
Arbete parallellt med studierna.....	38
Undervisningen och lärarnas pedagogiska kompetens.....	39
Respons på studieprestationer.....	40
Grupparbete, seminarier och praktiska övningar.....	41
Digitala inslag i utbildningen.....	43
Undervisning på engelska och engelskspråkig kurslitteratur.....	44
Bekosta kurslitteratur.....	46
Samordningen av kurser inom ett program.....	46

Information och service kring studierna	49
Kursvärderingar	49
På praktik	52
Utlandsstudier	53
Krav, stöd och studieteknik	55
Arbetsbelastning	55
Studiernas svårighetsgrad	56
Kraven i studierna.....	57
Studenternas behov av studiestöd	61
Studieteknik	64
Lunds universitets stödverksamheter	68
SI-verksamheten vid Lunds universitet	69
Rättighetslistan för studenter vid Lunds universitet	71
Studerandeskyddsombud.....	72
Examination och behållningen av studierna.....	74
Klara med kurser inom utsatt tid	74
Oro inför examination.....	75
Perspektiv på examination: information, variation, bedömning och återkoppling ...	76
Anpassad examination	78
Studenternas kunskapsutveckling	78
Bilaga 1: Kommentarer från Lunds universitets studentkårer (LUS).....	81

Sammanfattning

Studentbarometern 2017 är en universitetsövergripande enkätstudie som riktar sig till studenter vid Lunds universitets samtliga fakulteter. Den har genomförts i samarbete mellan framförallt avdelningen Kvalitet och utvärdering och Lunds universitets studentkårer (LUS). Barometern syftar till att kartlägga och dokumentera studenters erfarenheter av utbildningen och den avser på så vis att bidra med ett kunskapsunderlag i utvecklingsarbetet på olika nivåer inom universitetets organisation.

I Studentbarometern uttalar ett stort antal studenter från samtliga fakulteter sig om sina erfarenheter av att bedriva studier vid Lunds universitet. Enkätfrågorna belyser studenternas syn på sin utbildning, studiemiljö och studiesituation utifrån flera olika synvinklar och perspektiv. I barometern ingår också frågor om studenternas välmående och hälsa.

Enkäten är genomförd som en webbenkät och den skickades via e-post till 20121 studenter vid Lunds universitet i november 2017. Enkäten besvarades av totalt 5715 studenter, vilket ger en svarsfrekvens på 28 %. I det följande sammanfattas studiens viktigaste resultat.

Den stora merparten trivs bra med sina studier vid Lunds universitet

I en generell mening trivs den stora merparten av studenterna med sina studier vid Lunds universitet. Fler än nio av tio uppger att de trivs mycket bra (50 %) eller ganska bra (43 %). Att minst nio av tio trivs med sina studier gäller inom samtliga fakulteter och det gäller oberoende av åldersgrupp, såväl för svenska som internationella studenter och både för män och kvinnor. Studenterna ombads också förhålla sig till påståendet ”jag uppskattar livet som student vid Lunds universitet”. Fler än nio av tio instämmer helt och hållet (55 %) eller i ganska hög grad (38 %) i påståendet.

Samtidigt som merparten av studenterna framhåller att de trivs med sina studier uppger flera att de inte mår bra

I en rapport från Folkhälsomyndigheten från 2018¹ beskrivs psykiska besvär bland högskole- och universitetsstudierande som vanligt förekommande och detta märks också vid Lunds universitet. Samtidigt som de allra flesta i en generell mening trivs med sina studier och studentlivet i Lund uppger flera också att de inte mår bra. Omkring var tionde student (11 %) instämmer i mycket hög grad i påståendet att deras studiesituation har fått dem att må psykiskt dåligt. Knappt var fjärde (23 %) student instämmer i ganska hög grad i påståendet.

I enkäten ombads studenterna också att bedöma sitt eget hälsotillstånd under studietiden på en skala 0-10, där 0 motsvarar mycket dåligt och 10 motsvarar mycket bra. Knappt tre fjärdedelar (73 %) av studenterna som medverkar i barometern markerade mellan 6-10 på den tiogradiga skalan och omkring var sjätte student (17 %) markerade 4 eller därunder.

¹ Folkhälsomyndigheten (2018): *Psykisk ohälsa bland högskole- och universitetsstudenter kan förebyggas*.

Kvinnor bedömer generellt sett sitt hälsotillstånd som något sämre än män. Detta gäller inom samtliga fakulteter. Av dem som medverkar i studien beskriver kvinnor inom Konstnärlig fakultet generellt sett sitt hälsotillstånd som sämre än kvinnor inom övriga fakulteter.

Långt ifrån alla studenter vet vart de ska vända sig om de mår dåligt

Det är långt ifrån självklart att studenterna vet vart de ska vända sig om de mår dåligt. Sett över hela studentgruppen instämmer omkring hälften i mycket (23 %) eller i ganska låg grad (28 %) i påståendet att de vet vart de ska vända sig om de mår psykiskt dåligt i sin studiesituation. I sammanhanget är det viktigt att notera att vetskapen inte verkar vara större bland de studenter som mår dåligt och där behoven således är störst. Över hälften (56 %) av de studenter som uppger att de i ganska eller mycket hög grad mår psykiskt dåligt på grund av sin studiesituation är osäkra på eller vet inte vart de ska vända sig för hjälp. Sett enbart till den gruppen som mår sämst uppger var fjärde student (26 %) att de inte alls eller i mycket låg grad vet vart de ska vända sig.

Kvinnor är mer stressade än män

Studenterna som medverkar i Studentbarometern får också frågan om i vilken grad som de instämmer i påståendet att de ofta känner sig stressade på grund av sina studier. Av de studenter som medverkar i Studentbarometern instämmer drygt var femte (23 %) i mycket hög grad i påståendet. Generellt sett uppger kvinnor i högre grad än män att de är stressade på grund av sina studier. Detta gäller inom alla fakulteter, men skillnaden mellan kvinnors och mäns beskrivningar är särskilt påtaglig inom Juridisk fakultet och Konstnärlig fakultet. Inom båda fakulteterna uppger drygt fyra av tio kvinnor att de i mycket hög grad känner sig stressade på grund av sin studiesituation. I båda fallen är detta mer än tre gånger så många som bland männen inom samma fakulteter.

Hur samordningen av kurser fungerar har stor betydelse för hur studenterna upplever utbildningen

Programstudenterna som medverkar i undersökningen har bedömt samordningen av kurserna inom deras program med avseende på några olika aspekter. På ett allmänt och övergripande plan anser den stora merparten att kurserna inom deras program i mycket (36 %) eller i ganska hög grad (52 %) hänger samman på ett bra, rimligt och logiskt vis. Skillnaden mellan olika fakulteter kan dock vara ganska stor. Generellt sett är studenterna inom framförallt Ekonomihögskolan (EHL), Konstnärlig fakultet och de Humanistiska och teologisk fakulteterna (HT) något mer tveksamma till hur kurserna på deras program hänger samman.

Medan de flesta tycker att kursernas innehåll hänger samman på ett bra sätt framstår andra aspekter av kurssamordningen som mera problematisk. Framförallt pekar studenterna på ojämna kravnivåer mellan olika delkurser. Uppemot hälften av studenterna menar att samordningen av kurser fungerar dåligt (33 %) eller mycket dåligt (11 %) med avseende på likvärdiga kravnivåer mellan olika delkurser. Nästan var tredje student menar att administrativa rutiner inte fungerar på samma sätt mellan olika delkurser (30 %) och var fjärde anser att lärare (26 %) på olika delkurser inte ger samstämmig information.

Hur samordningen av kurserna inom programmet fungerar har stor betydelse för hur studenterna upplever sina studier och sin studiesituation. Ett tydligt exempel är att studenter som anser att kurserna på deras program hänger samman på ett bra och logiskt sätt också uppger att de trivs bättre med sina studier. Av dem som går på ett program med kurser som de tycker hänger samman på ett mycket bra sätt uppger nästan alla att de trivs ganska (30 %) eller mycket bra (66 %) med studierna vid Lunds universitet. Av dem som å andra sidan anser att kurssamordningen fungerar mycket dåligt är det färre än hälften (46 %) som trivs med sina studier. Ett annat exempel gäller olika kravnivåer på olika kurser inom ett och samma program. Av dem som tycker att olika kurser på ett påtagligt sätt har olika kravnivåer och ojämn arbetsbelastning menar dubbelt så många (27 %) att det är svårt att uttyda vilka krav som gäller för att klara examinationen, i jämförelse med dem som anser att kurserna är väl samordnade i det här avseendet (13 %).

Omfattningen av den lärarledda undervisningstiden varierar – och behov av mer lärarledd tid uttrycks inom fakulteter där omfattningen beskrivs som lägre

Omfattningen av den lärarledda undervisningen skiljer sig mycket mellan fakulteter med olika förutsättningar, villkor och undervisningstraditioner. Drygt hälften av studenterna inom Samhällsvetenskaplig fakultet (55 %) och knappt hälften inom HT (47 %) uppskattar den lärarledda undervisningen till 6 timmar eller mindre per vecka. Skillnaden är påtaglig i jämförelse med LTH och Naturvetenskaplig fakultet där många uppger att de har 11 timmars lärarledd undervisning eller mer.

Mest behov av ytterligare lärarkontakt uttrycks inom de fakulteter där den faktiska omfattningen också beskrivs som lägre. Drygt var tredje student inom HT (35 %) och nästan fyra av tio inom Samhällsvetenskaplig fakultet (39 %) beskriver den lärarledda undervisningen som för liten eller alldeles för liten.

En del studenter uppger att de inte lägger särskilt mycket tid på sina självstudier – och detta gäller även studenter som har lite lärarledd tid

Sett över hela svarsgruppen uppger drygt var tredje student att de lägger 21 – 30 timmar (19 %) i veckan eller mer (16 %) på sina självstudier. Ungefär lika många (32 %) ägnar sig åt självstudier i 11 – 20 timmar i veckan. Andra studenter uppger att de lägger betydligt mindre tid på självstudierna. Sett över alla fakulteter svarar var tredje heltidsstudent att de lägger 0 – 4 timmar (7 %) eller 5 – 10 timmar i veckan (26 %) på sina självstudier. Skillnaden mellan fakulteterna är dock stor. Mest tid tycks studenterna från Juridisk fakultet och EHL lägga på sina självstudier. Inom andra fakulteter är studenternas självstudier mindre omfattande.

Det är ingen självklarhet att studenter som har mindre lärarledd undervisning ägnar mer tid åt sina självstudier. Av de studenter som har 6 timmar eller mindre lärarledd tid per vecka uppger nästan tre av tio (29 %) att de ägnar sig åt självstudier 10 timmar eller mindre under en vecka. Att studenter som har mindre lärarledd undervisning ägnar lite tid åt sina självstudier förekommer inom alla fakulteter. Inom olika fakulteter kan det dock vara olika påtagligt. Bland studenterna inom HT som uppger att de har 6 eller mindre timmars lärarledd tid i veckan uppger fler än var tredje (37 %) att de ägnar 10 timmar eller mindre åt sina självstudier.

Användningen av digitala lärplattformar är utbredd – möjlighet att ta del av förinspelade föreläsningar och att genomföra digital examination är mindre vanligt

Av Studentbarometern framkommer att användningen av Lunds universitets olika digitala lärplattformar är utbredd. Totalt sett framhåller fler än åtta av tio (83 %) att deras lärare aktivt använder utbildningens lärplattform. Inom framförallt Konstnärlig fakultet men även Juridisk fakultet beskrivs användningen som mera begränsad. Vid Lunds universitet används olika lärplattformar inom olika utbildningar och fakulteter och det är ganska vanligt att studenter använder flera olika lärplattformar under sin tid som studenter vid Lunds universitet. Sett över hela studentgruppen gäller detta för hälften (50%) av studenterna.

Drygt var tionde student (13 %) uppger att det finns möjlighet att ta del av förinspelade föreläsningar. Skillnaderna mellan fakulteterna är dock ganska stora i det här avseendet. Medan nästan var fjärde student inom Juridisk fakultet (23 %) och Universitetets särskilda verksamheter (USV) (23 %) framhåller möjligheten att ta del av förinspelat föreläsningmaterial gäller samma sak för betydligt färre inom de flesta av de övriga fakulteterna. Att ta del av föreläsningar i realtid online är generellt sett ovanligt. Det tydliga undantaget utgörs av USV, där drygt var fjärde student (27 %) pekar på den möjligheten.

Drygt var fjärde student (27 %) förmedlar att deras utbildning erbjuder möjligheter till digital examination. I sammanhanget utskiljer sig Juridisk fakultet som har gjort omfattande satsningar inom området och där nästan alla studenter (93 %) framhåller att det finns möjligheter till digital examination.

Nästan åtta av tio studenter (78 %) menar att de digitala inslagen är viktiga utifrån ett studentperspektiv. Olika lärare uppges emellertid vara olika intresserade. Sett över hela studentgruppen instämmer drygt var tredje student (36 %) i påståendet att lärarna är intresserade av att arbeta med utveckling av de digitala inslagen i utbildningen.

Berikande utlandsstudier

Inom gruppen av studenter som studerat 7 terminer eller mer har var femte av såväl programstudenterna (20 %) som studenterna på fristående kurs (21 %) studerat utomlands. De som studerat utomlands har som regel positiva erfarenheter. Nästan nio av tio meddelar att utlandsstudierna i ganska (31 %) eller mycket hög grad (57 %) har berikat deras utbildning.

Bland dem som inte studerat utomlands uppger drygt var fjärde att de planerar att göra det. Något fler svarar att de inte vet (28 %). Störst intresse uttrycks av studenterna från Juridisk fakultet och USV.

Prokrastinering framstår som ett utbrett fenomen i studentgruppen – och många uttrycker behov av hjälp, råd och stöd med att planera studiet arbetet

Prokrastinering är en term inom kognitiv beteendeterapi som svarar mot en tendens att senarelägga eller skjuta fram uppgifter och har i allt högre grad kommit att diskuteras i anslutning till högre utbildning. Sett till svaren på barometern verkar prokrastinering vara ett

ganska utbrett fenomen i studentgruppen. Hälften av studenterna förmedlar att de i ganska (31 %) eller mycket hög grad (19 %) har en tendens att skjuta upp sitt studiearbete.

I sammanhanget kan noteras att många studenter uppfattar självstudierna som en utmaning och att flera uttrycker behov av råd, stöd och hjälp med att planera sitt studiearbete. Sett över alla fakulteter beskriver nästan nio av tio kraven på att klara av självstudierna som mycket (39 %) eller ganska höga (49 %). Drygt hälften framhåller att de tycker att det är mycket (24 %) eller ganska viktigt (31 %) att få hjälp med att planera studiearbetet.

De som uppger att de skjuter upp studiearbetet uppger också att de mår sämre, är mer stressade och når sämre studieprestationer

Att skjuta upp studiearbetet har tydliga konsekvenser för studenternas studieprestation. Av de studenter som i mycket hög grad skjuter upp sina studier uppger omkring fyra av tio att de klarat av alla sina kurser inom utsatt tid (42 %). Inom grupper som i mycket låg grad/inte alls skjuter upp studiearbetet har nästan dubbelt så många (78 %) klarat av sina kurser i tid.

Tendenser till prokrastinering sammanfaller också tydligt med att studenterna känner större oro och ångslan inför tentamen. Av dem som uppger att de i mycket hög grad skjuter upp sitt studiearbete uppger sex av tio (61 %) att de i varierad grad har ”tentaångest”. Samma sak gäller för betydligt färre av de studenter som tycker att de klarar av att planera sitt studiearbete på ett bra sätt (35 %). Studenter som skjuter upp studiearbetet verkar också må sämre. Inom gruppen av studenter som har svårt att planera studierna och i hög grad skjuter upp sitt studiearbete uppger hälften att de i hög (27 %) eller mycket hög grad (22 %) mår psykiskt dåligt på grund av sin studiesituation. Av dem som å andra sidan tycker att de klarar av att planera studiearbetet på ett bra sätt är andelen som mår psykiskt dåligt på grund av sin studiesituation betydligt lägre (25 %).

Stödverksamheter vid Lunds universitet: inte kända för alla men kan oftast ge det stöd som behövs

Vid Lunds universitet finns många olika stödverksamheter och de är i varierad grad välkända inom studentgruppen. Den stora merparten av studenterna, omkring åtta av tio (81 %), känner till Studenthälsan. Omkring fyra av tio uppger att de känner till Studieverkstaden (40 %) – som är ett centralt studiestöd – och Pedagogiskt stöd (41 %) – som ger stöd till studenter som har en funktionsnedsättning som försvårar deras studier – är bekant för ungefär lika många. Knappt en tredjedel är bekanta med Lunds universitets centrala karriärservice (30 %). Drygt fyra av tio uppger att de känner till Studentombudet (42 %) och Studentprästerna (46 %). Studievägledningen på den egna institutionen/programmet/ämnet är känd av en högre andel inom studentgruppen (82 %) än vad Lunds universitets centrala studievägledning är (57 %).

Fyra av tio av samtliga studenter som medverkar i Studentbarometern uppger att de har varit i kontakt med studievägledningen på det egna programmet/institutionen (40 %) och drygt var tionde har varit i kontakt med Lunds universitets centrala studievägledning (11 %). Fler än var tionde student har varit i kontakt med Studenthälsan (12 %). Nästan lika många har varit i kontakt med den centrala studentreceptionen vid Lunds universitet (9 %). Studieverkstaden och Pedagogiskt stöd har kontaktats av 6 % respektive 7 % av studenterna som medverkar i Studentbarometern.

Som regel tycker studenterna att de får bra tips, råd och stöd från Lunds universitets stödverksamheter. Fler än nio av tio studenter (92 %) som varit i kontakt med Lunds universitets centrala studentreception uppger att de fick den hjälp som de behövde. Så många som åtta av tio av de studenter som vänt sig till Pedagogiskt stöd (82 %) och Studieverkstaden (83 %) tycker också att de har fått den hjälp som de behövde. Samma sak gäller för nästan sju av tio studenter (67 %) som kontaktat Studenthälsan. Även om förhållandevis få varit i kontakt med Studentombudet (3 %), Studentprästerna (2 %) och karriärfunktionen inom deras fakultet (5 %) kan noteras att de allra flesta som sökt sig till dessa verksamheter också har fått den hjälp som de behövde.

SI-verksamheten vid Lunds universitet fungerar som ett stöd för många

SI-verksamhet (Supplemental Instruction/ Samverkansinläring) kan beskrivas som ett studentdrivet komplement till den ordinarie utbildningen som syftar till att öka genomströmningen i svåra kurser. I korta ordalag går metoden ut på att kursmaterial bearbetas tillsammans i en studiegrupp under ledning av en äldre student som därmed fungerar som SI-ledare. Vid Lunds universitet organiseras SI-verksamheten av Europeiskt Centrum för SI-pass och modellen tillämpas inom sex fakulteter: EHL, HT, Lunds tekniska högskola (LTH), Medicinska fakulteten, Naturvetenskapliga fakulteten och Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Fyra av tio studenter (41 %) som medverkar i Studentbarometern framhåller att det finns SI-verksamhet inom det program/ämne som de studerar. Nästan hälften (49 %) uppger att de inte vet om det finns någon SI-verksamhet. Att döma av studenternas svar är SI-verksamhet mest utbredd inom LTH där nästan tre av fyra studenter (71 %) framhåller att det finns SI-verksamhet inom deras utbildning. Även inom HT framstår SI-verksamheten som ganska utbredd. Härifrån framhåller drygt hälften (53 %) att det finns en SI-verksamhet inom deras utbildning.

Studenternas behållning av att medverka i SI-verksamhet är generellt sett god. Tre av fyra som tagit del av SI-verksamhet mer än en gång uppger att verksamheten i mycket (32 %) eller ganska hög grad (42 %) varit värdefull för dem i deras studier. Detta gäller i princip inom samtliga fakulteter.

Studenter som uppger att de har en funktionsnedsättning som försvårar studierna beskriver en mer besvärlig studiesituation än övriga studenter – men framhåller samtidigt lärarnas pedagogiska förmåga och att Lunds universitet erbjuder bra stöd

Studenter som uppger att de har eller utreds för en funktionsnedsättning som försvårar studierna beskriver också i flera avseenden en mer besvärlig studiesituation än övriga studenter. Nästan var fjärde student med en funktionsnedsättning som försvårar studierna instämmer i mycket hög grad i påståendet att deras studiesituation har fått dem att må psykiskt dåligt (24 %). Samma sak gäller för betydligt färre inom den övriga studentgruppen (10 %). Upplevelser av stress i studiesituationen är också påtagligt högre bland studenter som uppger att de har en funktionsnedsättning.

Mot denna bakgrund uttrycks också ett stort behov av stöd inom gruppen som uppger att de har en funktionsnedsättning som försvårar studierna. Omkring sju av tio förmedlar att de har

behov av stöd i planeringen av sitt studiearbete (70 %) och för att utveckla sina läs- och anteckningsstrategier (66 %). Tveksamheten i fråga om att fullfölja studierna är också större. Studenter som uppger att de har eller utreds för någon funktionsnedsättning som försvårar studierna uppger också i betydligt högre grad (46 %) än övriga studenter (26 %) att de övervägt eller bestämt sig för att hoppa av sina studier.

Samtidigt som flera studenter med funktionsnedsättning beskriver en besvärlig studiesituation kan noteras att gruppen också lyfter fram flera viktiga stöd i studierna. Generellt sett är studenter som uppger att de har någon funktionsnedsättning positiva till lärarnas pedagogiska kompetens. Tre av fyra uppger att deras lärare i mycket (25 %) eller i ganska hög grad (50 %) har god pedagogisk kompetens. Vidare framstår Pedagogiskt stöd som en viktig resurs. Drygt hälften av studenterna (51 %) som har någon funktionsnedsättning som försvårar studierna har varit i kontakt med Pedagogiskt stöd. Av dessa uppger nio av tio (90 %) att de fått den hjälp som de var i behov av.

Nästan hälften (46 %) av studenterna som har en funktionsnedsättning som försvårar studierna uppger också att de har fått hjälp med anpassad examination inom sin utbildning. De som har erfarenhet av anpassad examination menar i de flesta fall att det fungerat på ett bra sätt. Åtta av tio (80 %) framhåller att utbildningen visade stor förståelse för deras behov i samband med examinationen och nästan alla (91 %) framhåller att samtliga rekommendationer för den anpassade examinationen kunde följas. Var fjärde student (26 %) framhåller emellertid att anmälningsförfarandet var komplicerat.

Kursvärderingar genomförs inte efter varje avslutad kurs – och inom grupper av studenter är intresset svagt och tilltron låg

Nästan nio av tio av studenter som medverkar i Studentbarometern framhåller att kursvärderingar för det mesta (37 %) eller alltid (51 %) görs inom deras utbildning. Skillnaden mellan olika fakulteter framstår dock som ganska stor. Inom EHL (20 %) och HT (19 %) uppger omkring var femte student att det sällan eller aldrig genomförs kursvärderingar efter avslutad kurs. Inom Konstnärlig fakultet framhålls samma sak av drygt var tredje student (36 %).

Till de studenter som inte brukar besvara kursvärderingar ställdes frågan om varför de avstår. Den främsta anledningen antyder ett ointresse av att medverka. Hälften (51 %) av de studenter som inte brukar svara på kursvärderingar markerar svarsalternativet att de inte orkar.

Knappt hälften (48 %) i studentgruppen i stort uppfattar att kursvärderingarna i ganska eller mycket hög grad utgör ett underlag för hur kurser utformas och utvecklas. Resterande studenter menar att så inte är fallet (29 %) eller att de inte vet (24 %). Svagast tilltro till att kursvärderingarna utgör ett underlag i utbildningsplaneringen uttrycks av studenterna inom EHL och Konstnärlig fakultet. Mest tilltro till att kursvärderingar har någon reell betydelse för hur kurser utformas och utvecklas finns inom LTH, Naturvetenskaplig fakultet och USV.

Undervisningen är stimulerande och studenterna har stor behållning av sina studier – men deras kunskapsutveckling är olika tydlig inom olika kunskapsområden

Sett över alla fakulteter framhåller nästan nio av tio studenter att det stämmer ganska bra (51 %) eller helt och hållet (36 %) att undervisningen är stimulerande.

Universitetsstudierna bidrar också i hög grad till studenternas kunskapsutveckling inom många olika områden. Nio av tio studenter som studerat minst två terminer svarar att de i ganska eller mycket hög grad utvecklat sina kunskaper med avseende på att göra självständiga och kritiska bedömningar (89 %), vetenskapligt tankesätt (88 %), självständig problemlösning (88 %) och att tillämpa teorier inom ämnesområdet (87 %). Nästan åtta av tio framhåller därtill att de tycker att de tydligt utvecklat sin förmåga att göra skriftliga presentationer (79 %), analysera omvärlden utifrån sina aktuella ämneskunskaper (77 %) och genomföra uppgifter inom givna tidsramar (75 %).

En lägre andel studenter framhåller sin kunskapsutveckling med avseende på att göra muntliga presentationer (62 %), ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling (59 %), att utbyta kunskaper med personer utanför ämnesområdet (58 %) och kunskaper kring arbetsmarknaden för personer med aktuell utbildning (55 %). Mest tveksamma är studenterna generellt sett till om de utvecklat sina kunskaper kring genusfrågor. Kunskaper om genusfrågor som förvärvats genom deras utbildning framhålls av drygt fyra av tio studenter (43 %).

Generellt sett gör studenter från olika fakulteter i flera avseenden likartade bedömningar. Samtidigt kan vissa skillnader noteras. Exempelvis framhålls förmågan att göra skriftliga presentationer i högre grad av studenterna från HT och arbetsmarknaden framstår som betydligt mer känd för studenter från framförallt LTH och Medicinsk fakultet. En stor andel studenter från fakulteter som har ett större antal utbildningar med tydligt hållbarhetsfokus framhåller också att de i hög grad utvecklat ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling. Detta gäller i synnerhet inom USV, Naturvetenskaplig fakultet och LTH.

Andelen studenter som ser positivt på sin kunskapsutveckling ökar generellt sett i takt med antalet terminer som de studerat. Detta visar tydligt på en progression i utbildningen. Exempelvis uppger nästan åtta av tio (77 %) av dem som studerat 1 – 2 terminer att de utvecklat sin förmåga till ett vetenskapligt tankesätt. Samma sak gäller för fler än nio av tio (92 %) av dem som studerat 7 terminer eller fler. Ett annat exempel är att färre (54 %) av dem som studerat 1 – 2 terminer än dem som studerat minst 7 terminer (68 %) uppger att de utvecklat sin förmåga att göra muntliga presentationer.

Den fysiska studiemiljön

Studenterna har också bedömt den fysiska miljön i undervisningslokalerna utifrån en rad olika aspekter. Den stora merparten anser att Wi/fi nätuppkoppling (83 %), den fysiska tillgängligheten (89 %), laboratoriernas/verkstädernas ändamålsenlighet (89 %) samt belysning (87 %) och ljudnivå (82 %) i lokalerna fungerar bra eller ganska bra. Tillgången till eluttag samt ventilation och temperatur i undervisningslokalerna utskiljer sig som något mer ifrågasatta aspekter av den fysiska miljön. I dessa avseenden menar omkring tre till fyra av tio att den fysiska miljön fungera ganska eller mycket dåligt. I vissa avseenden gör studenter från olika fakulteter mycket olika bedömningar av sin fysiska studiemiljö. Mest påfallande är att

betydligt färre studenter inom framförallt Konstnärlig fakultet och Medicinsk fakultet anser att temperatur och ventilation i undervisningslokalerna fungerar bra.

Tre av fyra studenter (75 %) tycker att lokalerna som de vistas i på sin institution har mycket eller ganska god tillgång på datorer. Färre framhåller tillgången på uppehålls-/lunchrum (62 %), grupprum (55 %) och platser att studera på (56 %). I de här avseendena bedöms lokalerna generellt sett som något sämre av studenterna i Helsingborg än i Lund och Malmö. Fyra av tio Helsingborgsstudenter bedömer tillgången till grupprum (40 %) och studieplatser (38 %) som bra och knappt hälften (47 %) anser att tillgången till uppehålls-/lunchrum är goda. Detta är i samtliga avseenden mer ifrågasättande omdömen än vad studenterna i Lund och Malmö förmedlar.

Studenternas boendesituation

Helsingborgsstudenterna bor i lägre grad i Helsingborg (52 %) än vad Lundastudenterna bor i Lund (65 %) och Malmöstudenterna i Malmö (72 %). De internationella studenterna (76 %) bor i högre grad på studieorten än de svenska (62 %). Bland de internationella studenterna som har Lund som studieort bor nästan åtta av tio (78 %) i Lund.

Sett över hela studentgruppen är det vanligast att studenterna bor i egen lägenhet. Detta gäller för omkring var tredje student (35 %). Boendeformen varierar i vissa avseenden påtagligt mellan internationella och svenska studenter. De internationella studenterna bor vanligtvis i studentlägenhet (43 %) eller som inneboende (18 %), medan svenska studenter i högre grad bor i egen lägenhet (40 %) eller hos föräldrar (13 %).

Sett över hela studentgruppen uppger den stora merparten att deras boende fungerar bra såväl socialt (81 %) som studiemässigt (81 %). De internationella studenterna tycker dock att boendet fungerar sämre i ett socialt hänseende än de svenska. Nästan var tredje student i den internationella studentgruppen uppger att deras boende fungerar mindre bra (22 %) eller dåligt (8 %) socialt. Att internationella studenter trivs sämre socialt gäller oberoende av boendeform. Det är dock tydligt att de internationella studenter som bor på studieorten trivs bättre socialt med sitt boende än de som bor utanför. Nästan dubbelt så många (13 %) av de internationella studenter som bor utanför studieorten uppger att de trivs dåligt med sitt boende i socialt avseende än de som bor och studerar på samma ort (7 %).

Inledning

Studentbarometern 2017 är en universitetsövergripande enkätstudie som riktar sig till studenter vid Lunds universitets samtliga fakulteter. Barometern ingår som en del av den gemensamma utbildningsnämndens verksamhetsplan 2017 – 2018. Den har genomförts i samarbete mellan framförallt avdelningen Kvalitet och utvärdering och Lunds universitets studentkårer (LUS).

I enkäten uttalar sig ett stort antal studenter från samtliga fakulteter om sina erfarenheter av att bedriva studier vid Lunds universitet. Enkätfrågorna belyser studenternas syn på sin utbildning, studiemiljö och studiesituation utifrån flera olika synvinklar och perspektiv. Efter ett särskilt uttryckt önskemål från LUS inrymmer enkäten också frågor om studenternas välmående och hälsa.

Syfte och frågeställningar

Vid Lunds universitet har studentbarometrar genomförts sedan 1997 och de syftar i en övergripande mening till att kartlägga och dokumentera studenters erfarenheter av utbildningen. På så vis avser barometerundersökningarna också att bidra med ett kunskapsunderlag i utvecklingsarbetet på olika nivåer inom universitetets organisation. Detta kan gälla såväl universitets- och fakultetsövergripande som för enskilda program och ämnen. Ett annat viktigt syfte är att bidra till att realisera Högskolelagens paragraf om studentinflytande i vidareutvecklingen av utbildningen (1 kap 4 §).

Studentbarometern 2017 ger perspektiv på många väsentliga aspekter av att vara student vid Lunds universitet. Hur trivs studenterna med sina studier? Vad har de för tankar kring studiernas upplägg och organisering? Vilka förtjänster och brister vill de lyfta med sin studiemiljö? Hur beskriver de sin egen studieinsats och studieförmåga? Utifrån LUS fokus på frågor med hälsotema ger Studentbarometern 2017 därtill en inblick i studenternas hälsa och välmående. Hur mår studenterna vid Lunds universitet och hur relaterar detta till deras studiesituation?

Datamaterialet kan därtill analyseras utifrån en rad olika bakgrundsfaktorer. Hur förhåller sig olika grupper av studenter sig till de frågor som Studentbarometern aktualiserar? Hur beskrivs studierna och studiemiljön av studenter från olika fakulteter? Gör kvinnor och män samma bedömningar? Hur skiljer sig svenska och internationella studenters erfarenheter åt? Framstår studenttillvaron och studiesituationen som mer problematisk för någon grupp av studenter än för andra?

Studiens genomförande och metod

Enkätfrågorna har i första hand tagits fram i samråd mellan LUS, företrädare för medlemskårerna samt avdelningen Kvalitet och utvärdering. Enkäten har också lämnats för påsyn och kommentarer till samtliga fakulteter vid Lunds universitet. Dessutom har flera avdelningar och sektioner inom universitetsförvaltningen varit ett stöd i enkätkonstruktionen. Däribland har Studenthälsan, Pedagogiskt stöd, Externa relationer samt Lunds universitets SI-

verksamhet bidragit med värdefulla synpunkter. Enkäten är genomförd som en webbenkät och den har distribuerats med enkätverktyget SUNET Survey.

Urval och utskick

I undersökningen ingår studenter som var registrerade för studier vid Lunds universitet höstterminen 2017. Eftersom enkätfrågorna förutsätter att studenterna bör kunna uttala sig om studierna utifrån en viss erfarenhetsgrund ingår inte studenter som ännu inte hade registrerats för några poäng för studier vid Lunds universitet. Studenter som studerade på distans, på uppdragsutbildningar och på förberedande SAS-utbildningar (svenska som andraspråk) ingår inte heller i urvalet.² På program med 250 studenter eller färre inkluderades samtliga i urvalet och för program som hade fler studenter gjordes ett slumpmässigt urval av 250 individer. På enstaka program fanns endast en handfull studenter registrerade och dessa togs av anonymitetsskäl bort från urvalet. Utifrån dessa urvalskriterier uppgick det slutliga urvalet till 20121 studenter vid Lunds universitet.

Enkäten skickades i såväl en svensk som en engelsk version via e-post till samtliga studenter i urvalsgruppen den 26 november 2017. I samband med utskicket informerade Lunds universitet och studentkårerna om Studentbarometern genom sociala medier och affischering. Efter första utskicket gjordes fem påminnelser och ytterligare informationsinsatser genomfördes med hjälp av kommunikatörer på såväl central nivå som fakultetsnivå. Enkäten stängdes den 14 januari 2018.

Svarsfrekvens

Enkäten besvarades av totalt 5715 studenter. Detta ger en svarsfrekvens motsvarande 28 %. Svarsfrekvensen varierar mellan olika fakulteter. Högst svarsfrekvens har den Medicinska (35 %) och den Naturvetenskapliga (32 %) fakulteten. Lägst deltagande har studenterna inom Konstnärlig fakultet, EHL (23 %) och USV (23 %).

Tabell 1: Urvalsgrupp, svarsgrupp och svarsfrekvens. Totalt och fördelat utifrån fakultet.

Fakultet	Urval	Svar	Svarsfrekvens
Ekonomihögskolan (EHL)	2365	552	23 %
Humanistiska och teologiska fakulteterna (HT)	3416	874	26 %
Juridiska fakulteten (J)	439	128	29 %
Konstnärliga fakulteten (K)	684	134	20 %
Lunds tekniska högskola (LTH)	5261	1507	29 %
Medicinska fakulteten (M)	1724	607	35 %
Naturvetenskapliga fakulteten (N)	1360	431	32 %
Samhällsvetenskapliga fakulteten (S)	4557	1372	30 %
Universitetets särskilda verksamheter (USV)	315	73	23 %
Fakultet ej angiven		37	
Totalt	20121	5715	28 %

² Skälet till detta är att dessa utbildningar särskiljer sig på ett sådant sätt att enkätfrågorna i hög grad skulle behöva anpassas efter respektive utbildningsform och att de generella frågor som ställs i Studentbarometern därmed inte är tillämpbara i samma utsträckning som för övriga utbildningar.

Svarsgruppen

Svarsgruppen utgörs av drygt 5700 studenter med olika förutsättningar och skilda erfarenhetsgrunder. Detta ger många olika möjliga perspektiv och synvinklar att analysera materialet utifrån. Nästan hälften av studenterna är mellan 21 – 24 år (49 %). Drygt var tionde student är under 20 år (13 %) och lika många är 31 år eller äldre (13 %). Knappt var tionde är föräldrar (8 %) med hemmavarande barn under 18 år. Svarsgruppen består i högre grad av kvinnor (63 %) än män (36 %). 84 studenter uppger att de inte vill eller kan definiera sig som man eller kvinna (1,5 %).

De allra flesta studenter som ingår i undersökningen studerar på heltid (96 %). Drygt var tredje var inne på sin första termins studier vid Lunds universitet (34 %). Uppemot fyra av tio (36 %) hade läst 5 eller flera terminer när de besvarade enkäten. Den stora merparten har Lund som studieort (88 %). Uppemot var tionde läser i Helsingborg (8 %) och ytterligare några i Malmö (4 %). Nästan åtta av tio läser på grundnivå (78 %), omkring var femte (22 %) studerar på avancerad nivå.

1025 studenter som medverkar i undersökningen är inresande studenter (18 %). Av dessa är merparten från Europa (64 %) eller Asien (20 %). Övriga inresande studenter är framförallt från Nordamerika (7 %) eller Afrika (6 %). Studenter som är från länder utanför EU/EES betalar studieavgift för att studera i Sverige. Detta gäller för nästan var tredje inresande student i svarsgruppen (31 %). Var fjärde student inom den svenska studentgruppen har någon förälder som är född i ett annat land än Sverige (24 %). Var tionde har annat modersmål än svenska (11 %).

Uppemot var tionde student uppger att de har en funktionsnedsättning som försvårar deras studier (7 %) eller att de fick hjälp med att utreda frågan om funktionsnedsättning vid svarstillfället (2 %). Sju av tio (70 %) har minst en förälder med akademisk examen. Övriga kommer från hem utan akademisk utbildningstradition.

I stort sett allt material redovisas utifrån fakultet. Därför är det viktigt att framhålla att svarsgruppen inom någon fakultet till stor del utgörs av studenter inom en specifik utbildning eller inriktning. Detta gäller framförallt för den Konstnärliga och den Juridiska fakulteten. Inom Konstnärlig fakultet studerar den stora merparten på Musikhögskolan.³ Inom den Juridiska fakulteten utgörs nästan alla svarande av studenter på Juristprogrammet.⁴

Perspektiv, redovisningsnivåer och avgränsningar

Studiens empiriska material kan redovisas på flera olika nivåer. Fyra övergripande nivåer kan urskiljas:

1. Lunds universitet totalt (enkätsvaren på en fråga redovisade för Lunds universitet som helhet).
2. Fakulteterna (enkätsvaren på en fråga redovisade per fakultet).

³ Inom Konstnärlig fakultet studerar 110 av 132 svarande på Musikhögskolan (83 %). Av övriga studenter inom Konstnärliga fakultet studerar 15 studenter på Teaterhögskolan och 7 studenter på Konsthögskolan.

⁴ Inom Juridisk fakultet studerar 102 av 128 svarande på Juristprogrammet (80 %).

3. Utbildningar inom en fakultet (enkätsvaren på en fråga redovisade för program/ämnen inom en fakultet).
4. Enskilda program/ämnen (enkätsvaren på en fråga redovisade för studenterna på ett enskilt program/ämne).

I samtliga fall (1, 2, 3, 4) kan materialet också analyseras utifrån faktorer som till exempel svensk/internationell student, kön, ålder samt social och kulturell bakgrund. Detta förutsätter dock att antalet svarande är tillräckligt stort för att medge sådana bearbetningar.

I föreliggande rapport avgränsas resultatredovisningen till att gälla Lunds universitet totalt (1) och samtliga fakulteter (2). Inom ramen för dessa redovisningsnivåer analyseras materialet därtill mot bakgrund av relevanta bakgrundsfaktorer. För redovisning av program inom en fakultet (3) samt för enskilda program (4) kan enklare statistiska sammanställningar tillhandahållas av avdelningen Kvalitet och utvärdering. Möjligheterna att redovisa materialet på dessa nivåer är i flera fall goda. I det statistiska materialet har åtta utbildningsprogram omkring 100 svarande, drygt 20 program har 50 svarande eller fler och nästan 80 program har 20 svarande eller fler. Närmare information om möjligheter till redovisning av program inom en fakultet och särredovisning av enskilda program kan ges av avdelningen Kvalitet och utvärdering.

Disposition

I det följande redovisas resultaten av enkätundersökningen. I det första kapitlet redovisas studenternas svar på frågor som berör trivsel, studiemiljö och boendesituation. Här förmedlas en bild av hur studenterna trivs, hur de mår och hur de beskriver sin studiemiljö i såväl social som fysisk mening. Det andra kapitlet belyser studenternas perspektiv på studiernas upplägg och organisering. Här redovisas en stor mängd frågor som belyser studenternas studieinsats och utbildningserfarenheter, i termer av till exempel lärarledd undervisning, självstudier, samordning av kurser samt digitala inslag i utbildningen. Dessutom delar studenter som har varit på praktik med sig av sina erfarenheter av denna. Det tredje kapitlet berör krav, stöd och studieteknik. Här redovisas de frågor i Studentbarometern som handlar om hur studenter upplever kraven i utbildningen, vilka studiestöd som de beskriver som mest angelägna och hur de reflekterar kring sin egen studieteknik. Avslutningsvis fokuseras examination och studenternas behållning av studierna. Vilka perspektiv förmedlar studenterna på utbildningens examinationsformer? Hur beskriver de sin behållning av studierna vid Lunds universitet?

I samtliga diagram och tabeller i rapporten redovisas värdeetiketter i form av procentandelar för hur studenterna svarat. I diagram som redovisar många svarsalternativ återges således en stor mängd procenttal. För att dessa ska framträda så tydligt som möjligt är det lämpligast att skriva ut rapporten i färg.

Lunds universitets studentkårer har kommenterat resultaten för Studentbarometern 2017 och dessa kommentarer redovisas i rapportens bilaga 1.

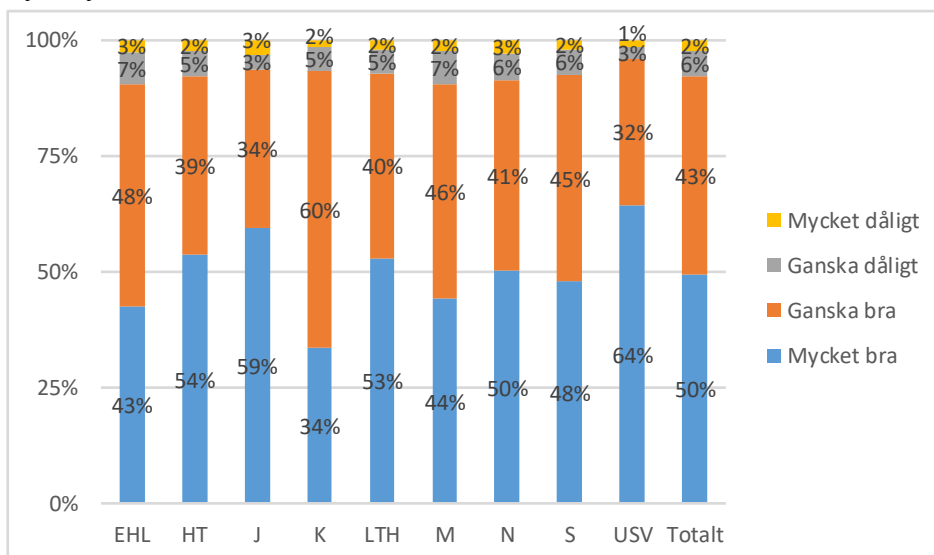
Studenternas trivsel, studiemiljö och boendesituation

Studenterna som medverkar i Studentbarometern har besvarat en rad olika frågor kring hur de trivs med studentlivet, hur deras boendesituation ser ut, hur de mår och hur de upplever sin studiemiljö. I det följande kapitlet redogörs för hur studenterna besvarat dessa frågor. Inledningsvis redogörs för studenternas svar på frågorna om hur de trivs med sina studier och att vara student vid Lunds universitet. Därefter följer några avsnitt som belyser hur studenterna förhåller sig till frågor kring sitt eget välmående och sin hälsa. Sedan flyttas fokus från den individuella nivån till studenternas sociala kontext, deras fysiska arbetsmiljö och deras boendesituation. Hur upplever studenterna sin studiemiljö och studieklimatet på deras utbildning? Hur ser de på sin fysiska arbetsmiljö och lokalsituationen inom deras utbildningar? Avslutningsvis redovisas studenternas svar på frågor om hur de bor och hur de trivs med sitt boende.

Studenternas trivsel med sina studier och att vara student vid Lunds universitet

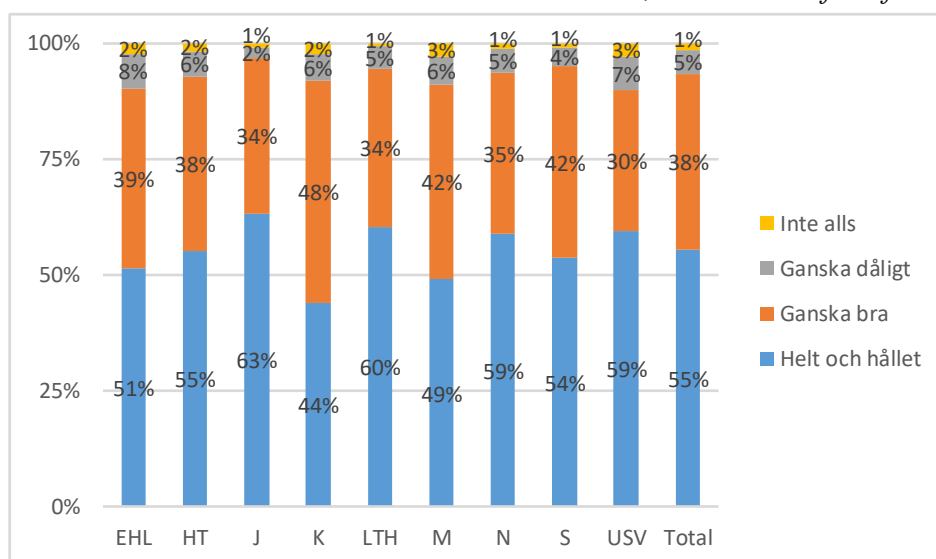
I en generell mening trivs den stora merparten av studenterna med sina studier vid Lunds universitet. Fler än nio av tio uppger att de trivs mycket (50 %) eller ganska bra (43 %). Att minst nio av tio trivs med sina studier gäller inom samtliga fakulteter (diagram 1). I sammanhanget kan noteras att detta också gäller oberoende av åldersgrupp, såväl för svenska som internationella studenter och både inom gruppen av män och kvinnor.

Diagram 1: Hur trivs du med dina studier vid Lunds universitet? Andel studenter, totalt och utifrån fakultet.

Studenterna ombads också förhålla sig till påståendet ”jag uppskattar livet som student vid Lunds universitet”. Fler än nio av tio instämmer helt och hållet (55 %) eller i ganska hög grad (38 %) i påståendet (diagram 2). Att den stora merparten trivs med studentlivet i Lund gäller inom alla fakulteter. Särskilt positiva är studenterna från den Juridiska fakulteten.

Diagram 2: Hur väl stämmer följande påstående om din studiesituation: Jag uppskattar livet som student vid Lunds universitet. Andel studenter, totalt och utifrån fakultet.

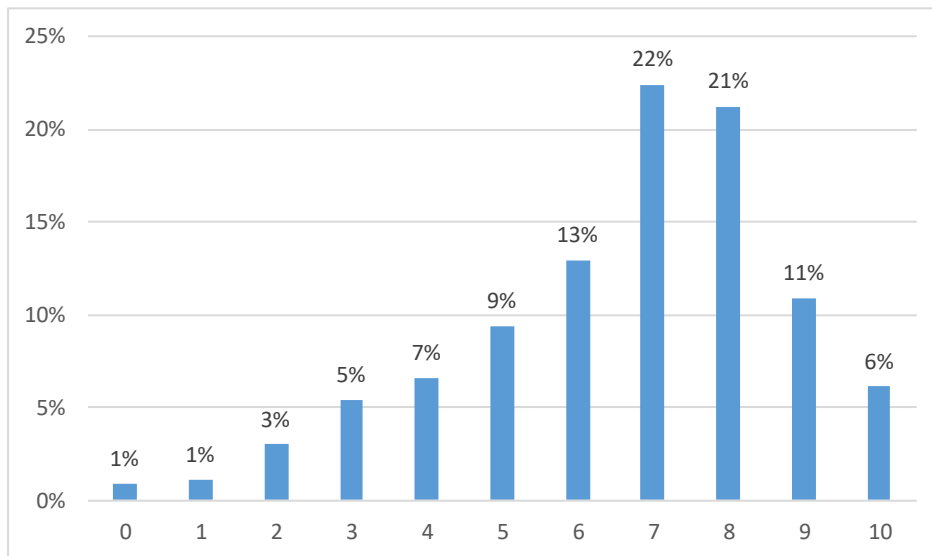
Att den stora merparten av studenterna uppskattar livet som student vid Lunds universitet gäller både inom gruppen av svenska och internationella studenter och oberoende av kön. Yngre studenter tenderar att uppskatta livet som student i något högre grad än äldre studenter. Exempelvis instämmer drygt sex av tio studenter (63 %) som är 20 år eller yngre helt och hållet i påståendet att de trivs med studentlivet i Lund. Samma sak gäller för fyra av tio i åldersgruppen 31 – 40 år (39 %).

Studenternas bedömning av sin hälsa under studietiden

I en rapport från Folkhälsomyndigheten beskrivs psykiska besvär bland högskole- och universitetsstuderande som vanligt förekommande.⁵ Exempelvis hänvisar rapporten till internationella litteraturöversikter som visar att mellan var fjärde och var tredje student har depressiva symtom (27 – 34 %). Vidare framhålls att psykiska besvär är vanligare bland studenter än bland jämnåriga i den övriga befolkningen. Problematiken märks också vid Lunds universitet. Samtidigt som de allra flesta i en generell mening trivs med sina studier och studentlivet i Lund uppger flera också att de inte mår bra. I enkäten ombads studenterna att bedöma sitt eget hälsotillstånd under studietiden på en skala 0 – 10 där 0 motsvarar mycket dåligt och 10 motsvarar mycket bra. Knappt tre fjärdedelar (73 %) av studenterna som medverkar i barometern markerade mellan 6 – 10 och omkring var sjätte student (17 %) markerade 4 eller därunder (diagram 3).

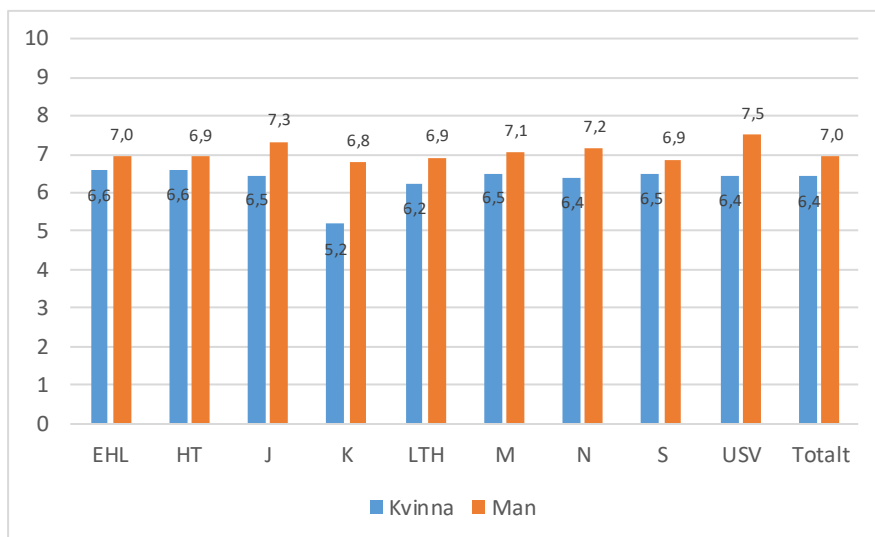
⁵ Folkhälsomyndigheten (2018): *Psykisk ohälsa bland högskole- och universitetsstudenter kan förebyggas*.

Diagram 3: Hur bedömer du att ditt allmänna hälsotillstånd varit hittills under din studietid? (Svara med hjälp av nedanstående skala, där 0=mycket dåligt och 10=mycket gott). Andel studenter som markerat respektive svarsalternativ.

Kvinnor bedömer generellt sett sitt hälsotillstånd som något sämre än män. Detta gäller inom samtliga fakulteter. Av dem som medverkar i studien beskriver kvinnor inom Konstnärlig fakultet generellt sett sitt hälsotillstånd som sämre än kvinnor inom övriga fakulteter (diagram 4).

Diagram 4: Hur bedömer du att ditt allmänna hälsotillstånd varit hittills under din studietid? (0=mycket dåligt, 10=mycket gott.). Medelvärden, totalt och utifrån kön/fakultet.

Var tionde student (10 %) har markerat mellan 0 – 3 på skalan och uttrycker på så vis tydligare än andra att de inte bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra. Även när studenternas svar redovisas på det här sättet framträder skillnaden mellan kvinnor och män tydligt inom vissa fakulteter. Medan drygt var fjärde kvinna vid Konstnärlig fakultet har markerat mellan 0 – 3 (28 %) gäller detsamma i betydligt lägre grad bland männen inom samma fakultet (6 %). Liknande förhållande mellan kvinnors och mäns bedömningar finns inom LTH, Juridisk fakultet och Naturvetenskaplig fakultet. Inom LTH har 14 % av

kvinnorna och 8 % av männen markerat mellan 0 – 3 på skalan och inom Juridisk fakultet uppger 11 % bland kvinnorna och 6 % bland männen på motsvarande sätt att de inte anser att deras allmänna hälsotillstånd är bra. Samma sak gäller för 12 % bland kvinnorna och 7 % bland männen inom den Naturvetenskapliga fakulteten.

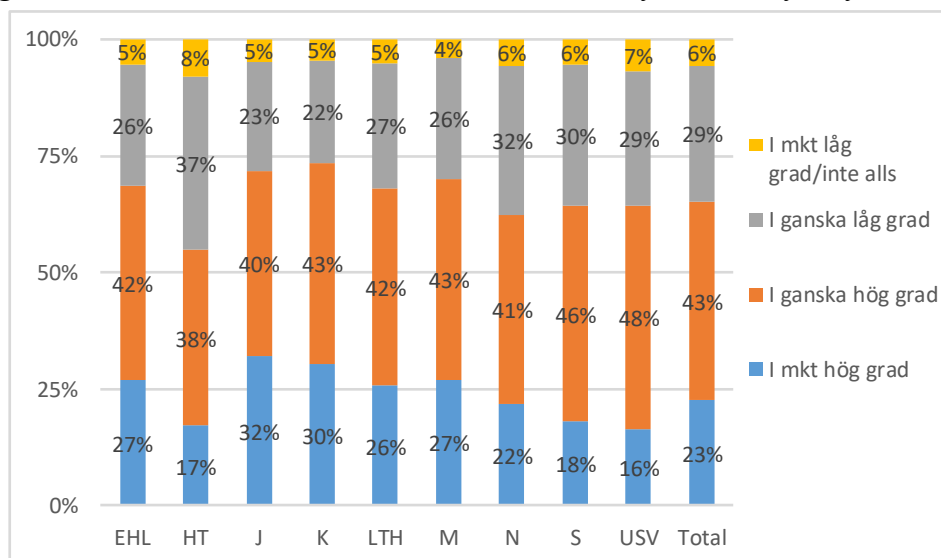
Av materialet framkommer även andra tydliga skiljelinjer mellan hur olika grupper av studenter bedömer sin hälsa. Studenter som uppger att de har (26 %) eller utreds för en funktionsnedsättning (26 %) som försvårar studierna har markerat mellan 0 – 3 på frågan om sitt hälsotillstånd i betydligt högre grad än övriga studenter (9 %). Även inom gruppen studenter som inte kan eller vill identifiera sig med att vara man eller kvinna uppger en högre andel att de inte bedömer sitt hälsotillstånd som bra (29 %).⁶

I sammanhanget kan också noteras att andelen svenska studenter som markerat 0 – 3 på frågan är högre (11 %) än andelen internationella studenter (6 %).

Upplevelser av stress

Studenterna får också frågan om i vilken grad som de instämmer i påståendet att de ofta känner sig stressade på grund av sina studier. Var femte student som medverkar i Studentbarometern instämmer i mycket hög grad i påståendet (diagram 5). Mest stress ger studenterna inom Juridisk fakultet uttryck för. Härifrån uppger var tredje student att de i mycket hög grad upplever stress i studierna. Minst stressade är studenterna inom HT och USV.

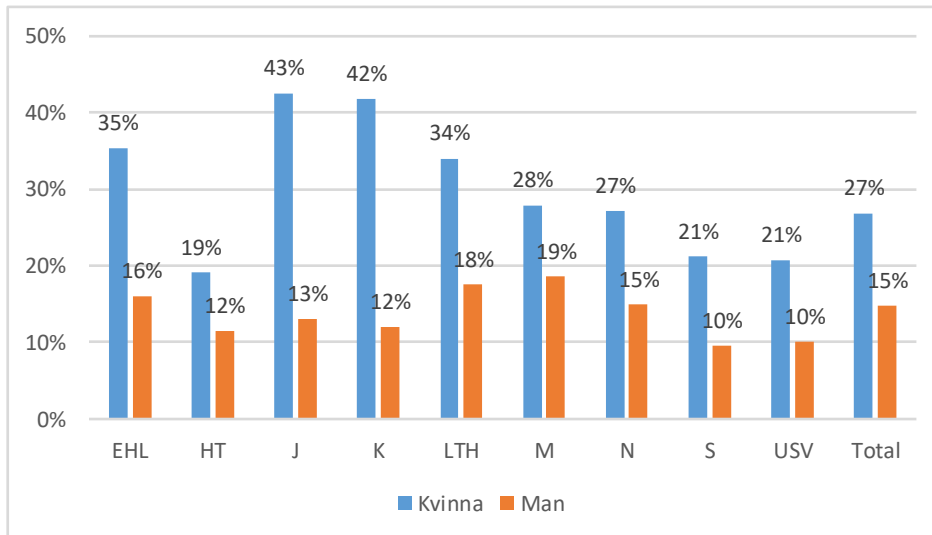
Diagram 5: I vilken grad instämmer du i följande påstående: jag känner mig ofta stressad på grund av mina studier. Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

⁶ I svarsgruppen uppger 84 att de inte vill/kan identifiera sig med att vara man eller kvinna. Av dessa markerar 24 individer mellan 0 – 3 på hur de bedömer sitt allmänna hälsotillstånd på en skala där 0=mycket dåligt och 10=mycket gott.

Andelen kvinnor som i mycket hög grad instämmer i påståendet att de ofta känner sig stressade på grund av sina studier är nästan dubbelt så stor som bland männen. Att kvinnor generellt sett är mer stressade gäller inom alla fakulteter, men skillnaden mellan kvinnors och mäns beskrivningar är särskilt påtaglig inom Juridisk och Konstnärlig fakultet. Härifrån uppger drygt fyra av tio kvinnor att de i mycket hög grad känner sig stressade på grund av sin studiesituation. I båda fallen är detta mer än tre gånger så många som bland männen inom samma fakulteter (diagram 6).

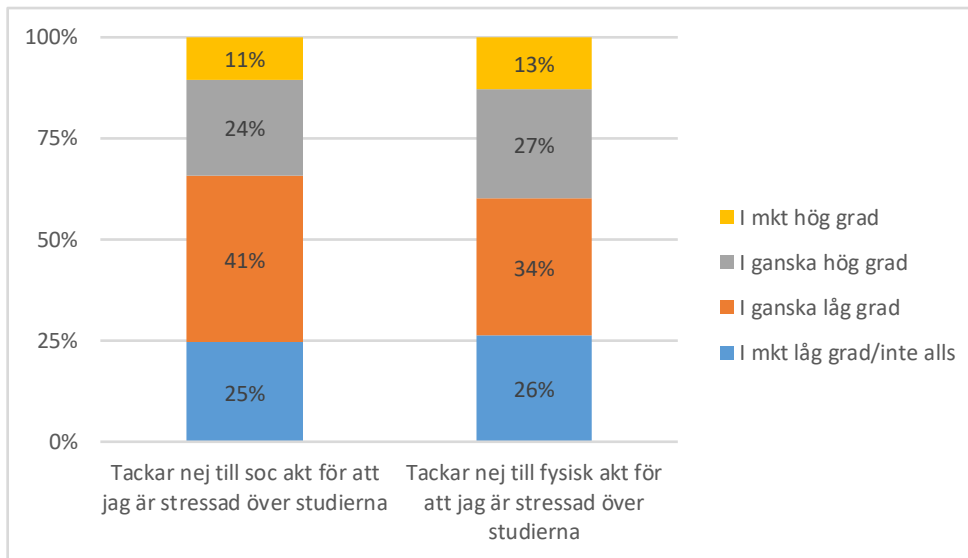
Diagram 6: Andel studenter som uppger att de i mycket hög grad instämmer i påståendet att de ofta känner sig stressade på grund av sina studier. Fördelat utifrån kön och fakultet.

Upplevelser av stress i studiesituationen är också påtagligt högre bland studenter som uppger att de har en funktionsnedsättning som försvårar studierna. Inom den här gruppen uppger nästan fyra av tio (38 %) att de i mycket hög grad upplever stress på grund av sina studier. Samma sak gäller för var femte student bland de övriga respondenterna (21 %).

Upplevelser av stress kan i flera fall stå i vägen för såväl fysisk som social aktivitet (diagram 7). Drygt var tionde student som medverkar i Studentbarometern uppger att de i mycket hög grad tackar nej till fysisk (13 %) och/eller social aktivitet (11 %) som en följd av att de är stressade på grund av sin studiesituation.

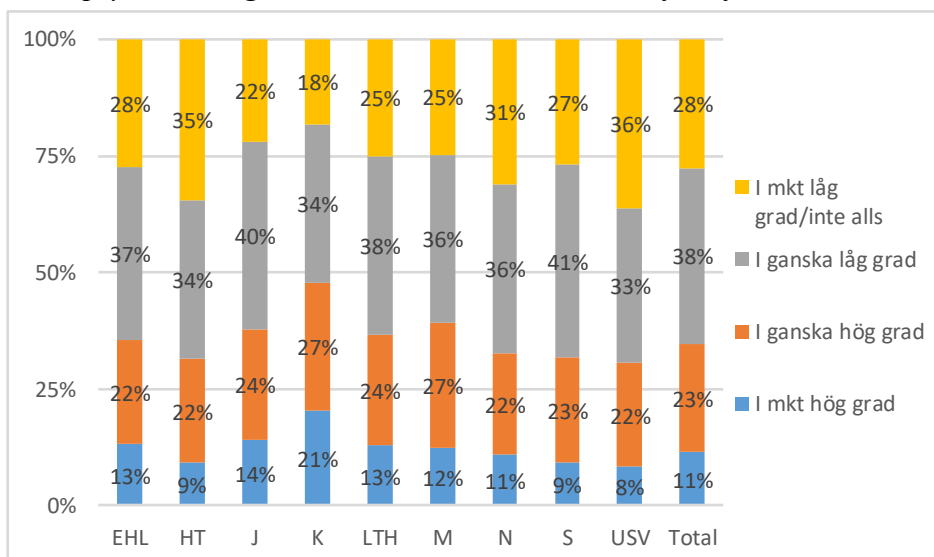
Diagram 7: I vilken grad instämmer du i följande påstående: jag tackar nej till sociala aktiviteter/fysiska aktiviteter som en följd av att jag är stressad över mina studier. Andel studenter.

Studenter som mår psykiskt dåligt över sin studiesituation

Några studenter uppger också att studierna inneburit att de mått psykiskt dåligt. Omkring var tionde student (11 %) instämmer i mycket hög grad i påståendet att deras studiesituation har fått dem att må psykiskt dåligt (diagram 8). Knappt var fjärde (23 %) student instämmer i ganska hög grad i påståendet.

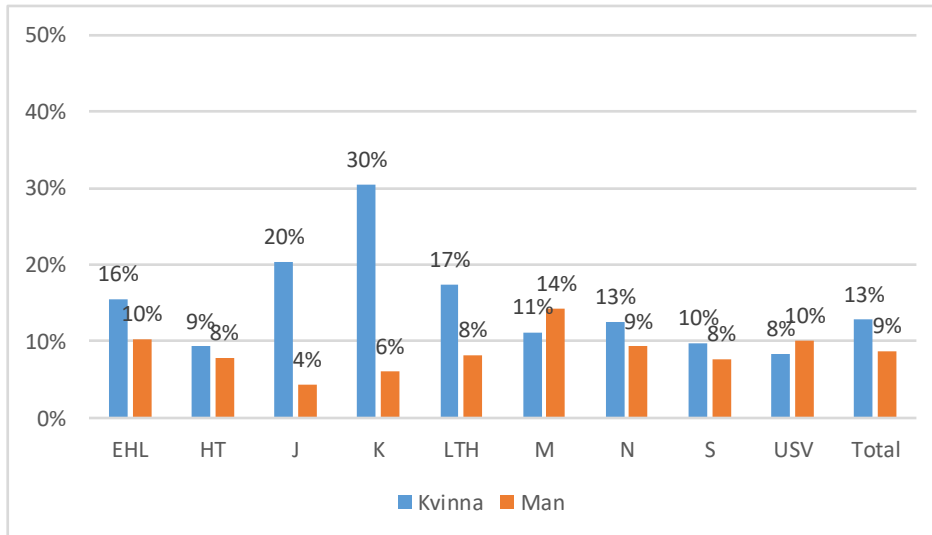
Diagram 8: I vilken grad instämmer du i följande påstående: min studiesituation har fått mig att må psykiskt dåligt. Andel studenter, totalt och utifrån fakultet.

Generellt sett förmedlar kvinnor även i det här avseendet en mer problematisk studiesituation än män. Av dem som medverkar i Studentbarometern urskiljer sig särskilt kvinnor inom Konstnärlig fakultet (diagram 9). Härifrån uppger nästan var tredje kvinnlig student att deras

studiesituation i mycket hög grad har fått de att må psykiskt dåligt. Att kvinnor verkar må sämre än män gäller i hög grad även inom framförallt Juridisk fakultet och LTH.

Diagram 9: Andel studenter som i mycket hög grad instämmer i påståendet att deras studiesituation har fått dem att må psykiskt dåligt. Fördelat utifrån kön och fakultet.

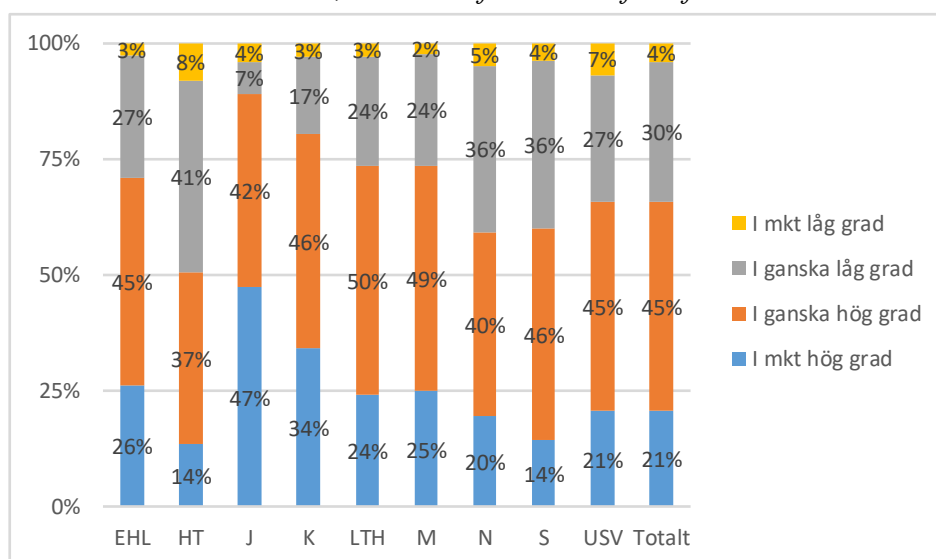
Även studenter som uppger att de har någon form av funktionsnedsättning som försvårar deras studier urskiljer sig i det här avseendet. Nästan var fjärde student i den här gruppen instämmer i mycket hög grad i påståendet att deras studiesituation fått dem att må psykiskt dåligt (24 %). Samma sak gäller för betydligt färre inom den övriga studentgruppen (10 %).

Det är långt ifrån självklart att studenterna vet vart de ska vända sig om de mår dåligt. Sett över hela studentgruppen instämmer omkring hälften i mycket (23 %) eller i ganska låg grad (28 %) i påståendet att de vet vart de ska vända sig om de mår psykiskt dåligt i sin studiesituation. I detta avseende finns inga större skillnader mellan studenter från olika fakulteter eller mellan svenska och internationella studenter. Det är dock noterbart att vetenskapen inte verkar vara större bland de studenter som mår dåligt och där behoven således är störst. Över hälften (56 %) av de studenter som uppger att de i ganska eller mycket hög grad mår psykiskt dåligt på grund av sin studiesituation är osäkra på eller vet inte vart de ska vända sig för hjälp. Sett enbart till den gruppen som mår sämst uppger var fjärde student (26 %) att de inte alls eller i mycket låg grad vet vart de ska vända sig.

Studiemiljö och studieklimat

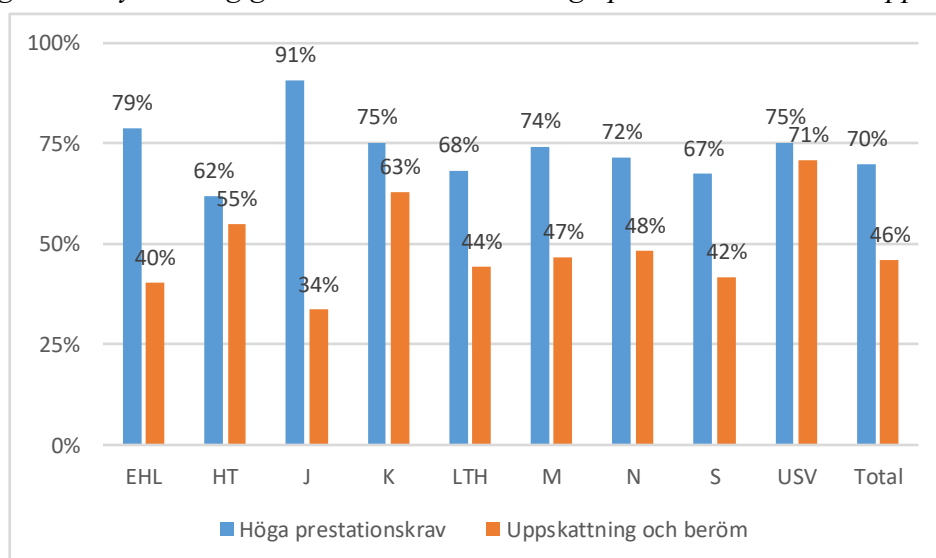
Studenterna som medverkar i Studentbarometern bidrar också med reflektioner kring studiemiljön och studieklimatet på deras utbildning utifrån en rad olika aspekter. Däribland har de reflekterat kring i vilken utsträckning som de tycker att studieklimatet på deras utbildning är präglad av stress. Studenternas svar visar att var femte student (21 %) i mycket hög grad instämmer i påståendet att studieklimatet på deras utbildning kännetecknas av stress. Studenterna inom Juridisk fakultet beskriver ett mer stressigt studieklimat än studenterna inom övriga fakulteter. Minst stress uttrycker studenterna inom HT.

Diagram 10: I vilken utsträckning anser du att studieklimatet på din utbildning kännetecknas av stress? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Andra aspekter av studieklimatet som studenterna bedömt handlar om prestationskrav och inslagen av uppskattning och beröm. Sju av tio studenter i studentgruppen som helhet anser att studieklimatet på deras utbildning i ganska (51 %) eller mycket hög grad (19 %) kännetecknas av höga prestationskrav. Nästan hälften anser att klimatet kännetecknas av uppskattning och beröm (diagram 11). Juridisk fakultet urskiljer sig genom att studenterna härifrån beskriver prestationskraven som särskilt höga och inslagen av uppskattning och beröm som begränsade. Inom framförallt Konstnärlig fakultet och USV framträder ett studieklimat som studenterna i en generell mening både uppfattar som krävande och bekräftande.

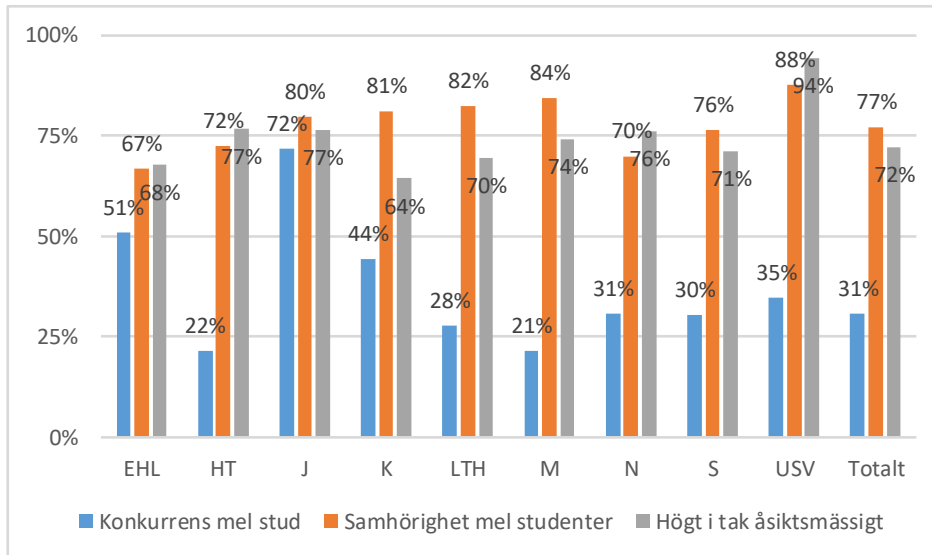
Diagram 11: Andel studenter som upplever att studieklimatet på deras utbildning i ganska/mycket hög grad kännetecknas av höga prestationskrav och uppskattning och beröm.

Merparten av studenterna beskriver ett studieklimat som kännetecknas av samhörighet mellan studenter (77 %) och högt i tak åsiktsmässigt (72 %). Generellt sett upplever studenterna inte någon påtaglig konkurrens med varandra. Det tydligaste undantaget utgörs av Juridisk fakultet

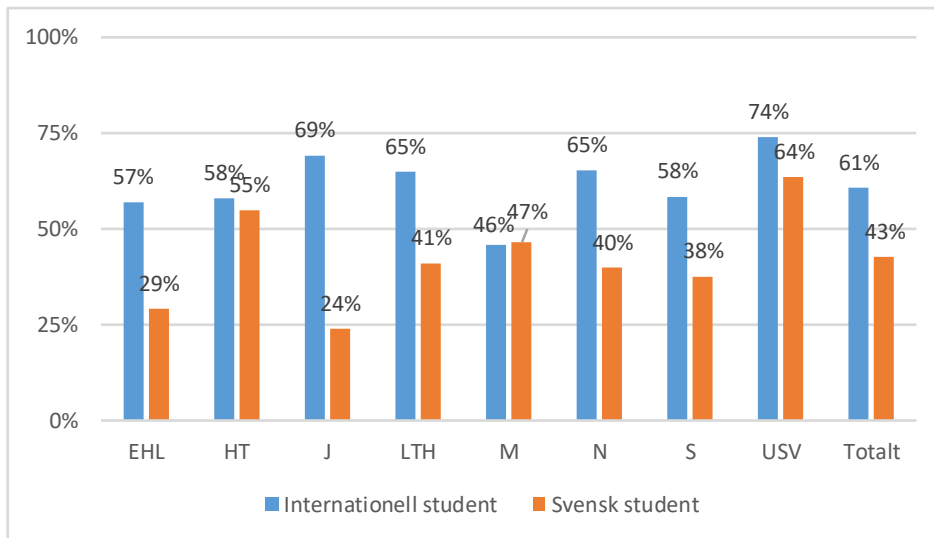
där nästan tre av fyra pekar på ett studieklimat som är präglad av konkurrens mellan studenter (diagram 12). Samtidigt pekar den stora merparten av juridikstudenterna på en stark sammanhållning inom studentgruppen.

Diagram 12: Andel studenter som upplever att studieklimatet på deras utbildning i ganska/mycket hög grad kännetecknas av konkurrens mellan studenter, samhörighet mellan studenter samt högt i tak åsiktsmässigt.

I sammanhanget kan noteras att internationella studenter (76 %) i lika hög grad som svenska studenter (77 %) framhåller att studieklimatet kännetecknas av samhörighet mellan studenter (diagram 13). Svenska och internationella studenters bedömningar av hur uppskattning och beröm kommuniceras skiljer sig emellertid åt. Medan de internationella studenterna i ganska hög grad menar att studieklimatet kännetecknas av uppskattning och beröm är svenska studenter generellt sett mer kritiska (diagram 13). Bortsett från framförallt Medicinsk fakultet och HT påträffas skillnaden inom samtliga fakulteter.

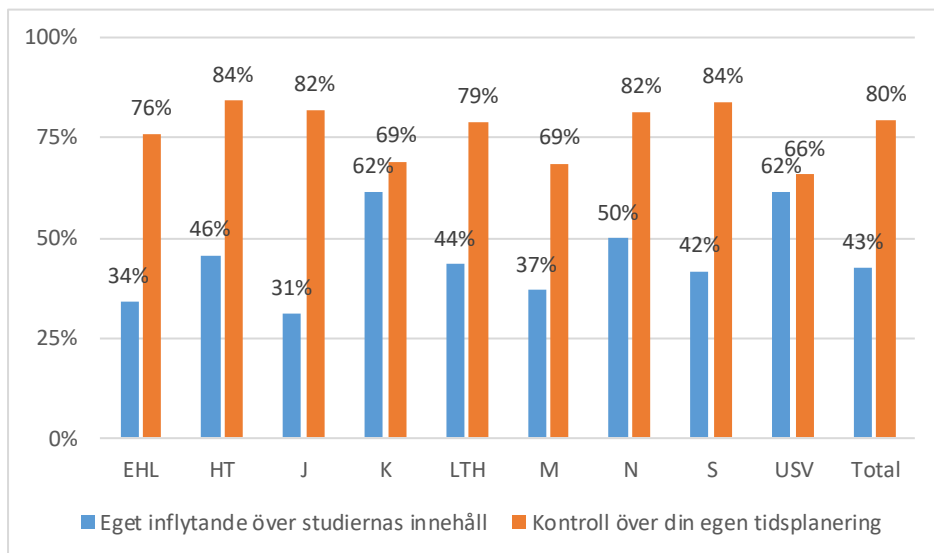
Diagram 13: Andel studenter som upplever att studieklimatet på deras utbildning i ganska/mycket hög grad kännetecknas av uppskattning och beröm. Fördelat mellan internationell/svensk student.*

*Inom Konstnärlig fakultet medverkar för få internationella studenter för att de ska tas med i diagrammet.

Studenterna har också bedömt i vilken grad som studieklimatet på deras utbildning kännetecknas av eget inflytande över studiernas innehåll och kontroll över den egna tidsplaneringen (diagram 14). Medan den stora merparten (80 %) upplever att de har kontroll över den egna tidsplaneringen upplever färre (43 %) att de har inflytande över studiernas innehåll.

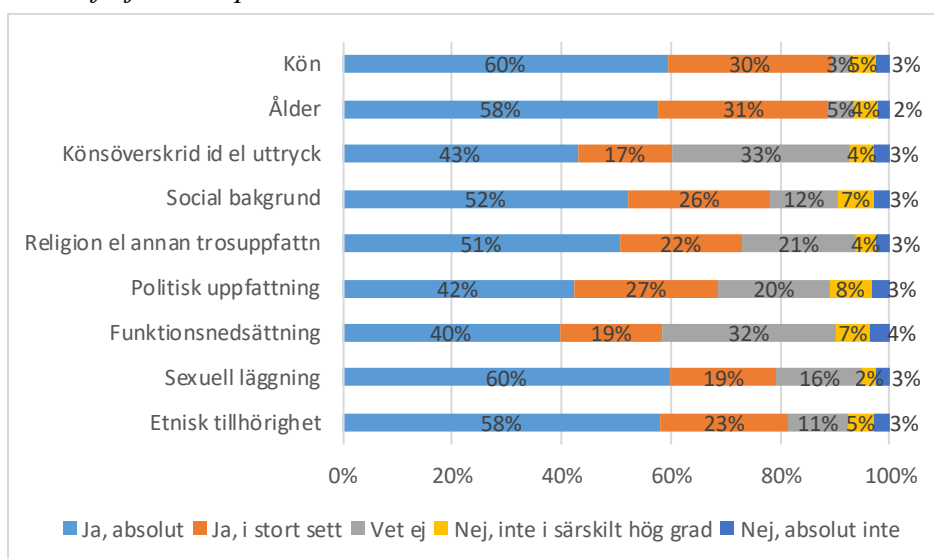
Diagram 14: Andel studenter som upplever att studieklimatet på deras utbildning i ganska/mycket hög grad kännetecknas av eget inflytande över studiernas innehåll samt kontroll över den egna tidsplaneringen. Totalt och fördelat utifrån fakultet.

Acceptans för allas lika värde

Av svaren från studenterna i Studentbarometern kan utläsas att den stora merparten av studenterna upplever att deras studiemiljö präglas av allas lika värde oavsett kön, ålder, sexuell läggning och etnisk tillhörighet (diagram 15). Generellt sett anser få studenter att deras studiemiljö visar tecken på bristande acceptans i relation till könsöverskridande identitet eller uttryck och funktionsnedsättning. Samtidigt finns en större osäkerhet i dessa avseenden. Var tredje student svarar att de inte vet om studiemiljön är präglad av acceptans gällande könsöverskridande identitet (33 %) eller funktionsnedsättning (32 %).

Diagram 15: Tycker du att studiemiljön på din utbildning präglas av lika värde för alla oavsett följande aspekter? Andel studenter.

Utifrån studenternas svar framträder vissa fakultetsvisa variationer (tabell 2). Inom Konstnärlig fakultet ställer sig en högre andel studenter tveksamma till om studiemiljön präglas av lika värde för personer oavsett kön (17 %), etnisk tillhörighet (16 %) och funktionsnedsättning (18 %). Inom både Konstnärlig (16 %) och Juridisk fakultet (16 %) är fler tveksamma till hur olika politiska uppfattningar accepteras. Inom Juridisk fakultet menar en del studenter (17 %) också att miljön inte präglas av lika värde med avseende på social bakgrund.

Tabell 2: Tycker du att studiemiljön på din utbildning präglas av lika värde för alla personer oavsett följande aspekter? Andel studenter som svarat Nej, absolut inte/Nej inte i särskilt hög grad. Totalt och fördelat utifrån fakultet.

	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV	Totalt
Kön	10 %	5 %	5 %	17 %	8 %	8 %	9 %	5 %	7 %	7 %
Ålder	7 %	5 %	4 %	5 %	8 %	6 %	7 %	7 %	8 %	7 %
Etnisk tillhörighet	8 %	6 %	9 %	16 %	9 %	6 %	8 %	7 %	12 %	8 %
Sexuell läggning	5 %	4 %	6 %	8 %	6 %	6 %	5 %	4 %	7 %	5 %
Funktionsnedsättning	10 %	8 %	13 %	18 %	10 %	13 %	9 %	9 %	14 %	10 %
Politisk uppfattning	10 %	10 %	16 %	16 %	11 %	6 %	7 %	14 %	14 %	11 %
Religion el annan trosuppfattning	5 %	5 %	7 %	10 %	8 %	5 %	7 %	6 %	8 %	6 %
Social bakgrund	9 %	8 %	17 %	15 %	10 %	8 %	8 %	10 %	15 %	10 %
Könsöverskrid id el uttryck	7 %	6 %	10 %	12 %	8 %	8 %	7 %	6 %	8 %	7 %

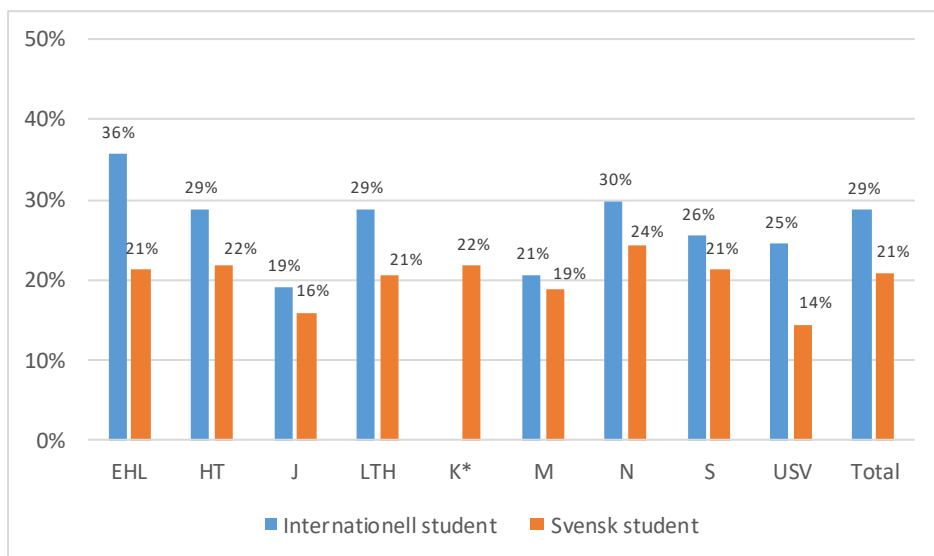
Studenternas upplevelser och erfarenheter varierar också utifrån vilken situation eller position som de själva befinner sig i. Tydligast framträder att personer som själva har en funktionsnedsättning i högre grad ifrågasätter om studiemiljön präglas av lika värde oberoende av dessa svårigheter. Nästan var femte student (19 %) som har en funktionsnedsättning uppger att de inte tycker att studiemiljön präglas av lika värde oavsett om studenten har en funktionsnedsättning eller inte. Samma sak gäller för betydligt färre av övriga studenter (10 %). Dessutom kan noteras att studenter som inte kan eller vill identifiera sig med att vara man eller kvinna (21 %) i högre grad än övriga studenter (7 %) ifrågasätter om studiemiljön präglas av lika värde i relation till könsöverskridande identitet eller uttryck.⁷

Upplevelse av utanförskap och ensamhet

Omkring tre av fyra studenter instämmer inte alls (47 %) eller i ganska låg grad (31 %) i påståendet att de skulle känna sig ensamma och tycka att det är svårt att lära känna andra studenter. Ungefär var femte instämmer i ganska (16 %) eller mycket hög grad (6 %). Medan merparten av studenterna känner sig integrerade i den sociala miljön vid universitetet kan en del studenter således känna sig utanför den sociala gemenskapen. Generellt sett är känslor av utanförskap något vanligare inom gruppen av internationella studenter (diagram 16). Särskilt påtaglig är skillnaden mellan svenska och internationella studenter inom EHL.

⁷ Totalt sett uppgav 84 studenter att de inte kan/vill identifiera sig med att vara man eller kvinna. Av dessa uppgav 18 att de absolut inte/inte i särskilt hög grad tycker att studiemiljön på deras utbildning präglas av lika värde för alla personer oavsett könsöverskridande identitet eller uttryck.

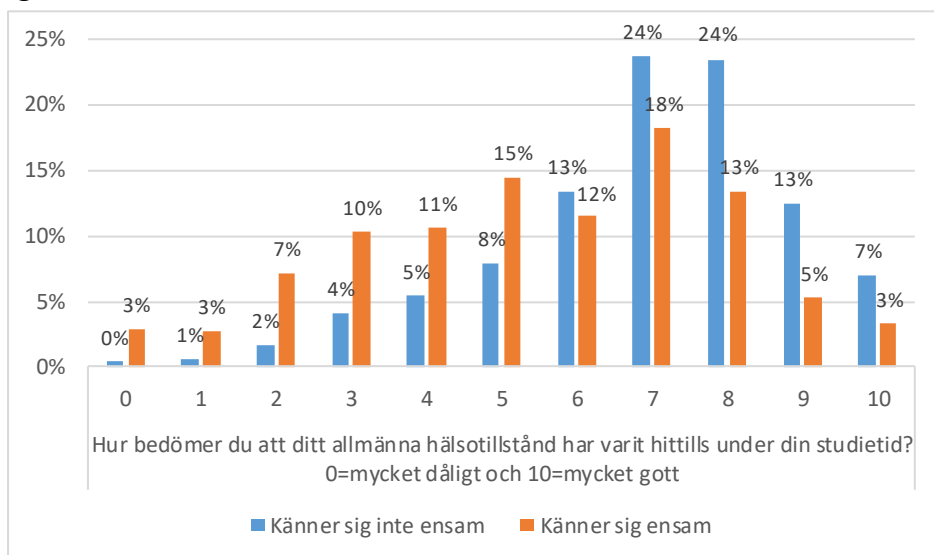
Diagram 16: Hur väl stämmer följande påståenden om din studiesituation: Känner mig ensam och tycker att det är svårt att lära känna andra studenter? Andel studenter som svarat stämmer helt och hållet/stämmer ganska bra. Utifrån fakultet samt svensk/internationell student.

*Inom Konstnärlig fakultet medverkar för få internationella studenter för att de ska tas med i diagrammet.

Den sociala dimensionen av studiesituationen framstår som betydelsefull för hur studenterna mår. Inom gruppen av studenter som känner sig ensamma mår påtagligt många fler dåligt än bland dem som upplever sig vara socialt integrerade i sin studiemiljö (diagram 17).

Diagram 17: Hur bedömer studenterna sitt allmänna hälsotillstånd under studietiden (0=mycket dåligt, 10=mycket bra)? Fördelat utifrån om studenterna känner sig/inte känner sig ensamma och att det är svårt att lära känna andra studenter.⁸

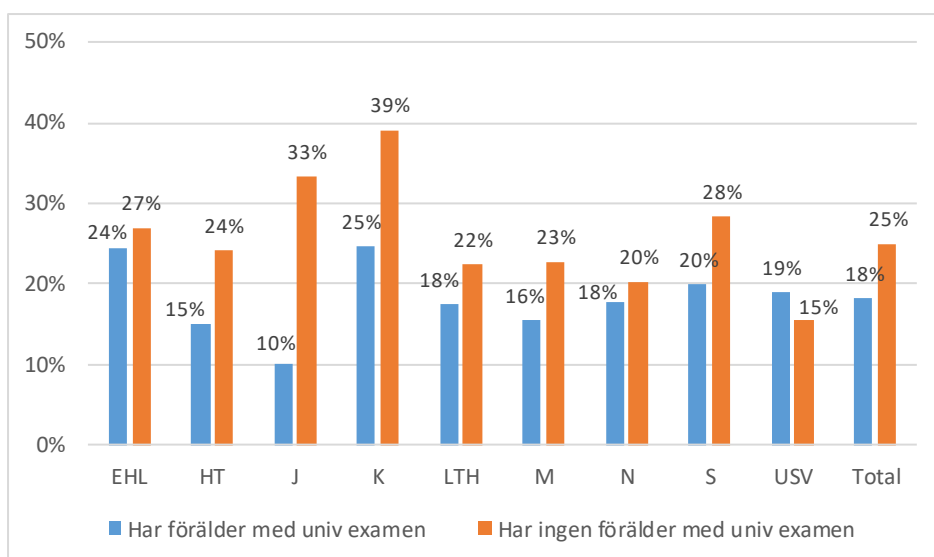

⁸ I gruppen "Känner sig inte ensam" ingår studenter som svarat att det "stämmer inte alls" eller att det "stämmer ganska dåligt" att de skulle känna sig ensamma och tycka att det är svårt att lära känna andra studenter. I gruppen "Känner sig ensam" ingår studenter som svarat att det "stämmer ganska bra" eller att det "stämmer helt och hållet".

Den akademiska miljön som en bekant eller främmande plats

Sett över hela studentgruppen beskriver var femte student (20 %) också en känsla av utanförskap i relation till den akademiska miljön i stort. Detta gäller i något högre grad för studenter som inte har någon förälder med akademisk examen (diagram 18). Mest påtaglig är skillnaden inom Juridisk fakultet. Härifrån uppger få studenter som har någon förälder med akademisk examen att akademien känns främmande (10 %), medan samma sak gäller för betydligt fler inom gruppen som kommer från ett hem utan akademisk utbildningstradition (33 %). Inom EHL uppfattar förhållandevis många akademien som en främmande plats, och detta gäller i princip oberoende om de kommer från ett hem med eller utan akademisk utbildningstradition. Generellt sett uppfattar en hel del studenter från Konstnärlig fakultet att akademien är en främmande plats. Här finns även en tydlig skillnad beroende på föräldrarnas utbildningsbakgrund.

Diagram 18: Andel studenter som uppger att de upplever den akademiska miljön som främmande. Fördelat utifrån studenter som har respektive inte har någon förälder med universitetsexamen.

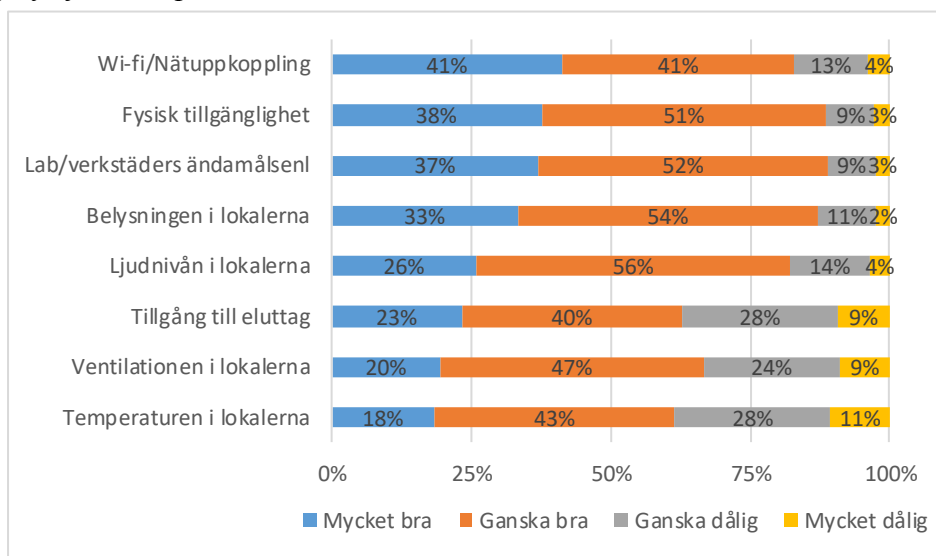

Studenternas fysiska arbetsmiljö

Studenterna har också bedömt den fysiska miljön i undervisningslokalerna utifrån en rad olika aspekter (diagram 19). Den stora merparten anser att trådlös nätuppkoppling, den fysiska tillgängligheten, laboratoriernas/verkstädernas ändamålsenlighet samt belysning och ljudnivå i lokalerna fungerar bra eller ganska bra.⁹ Tillgången till eluttag samt ventilation och temperatur i undervisningslokalerna urskiljer sig som något mer ifrågasatta aspekter av den fysiska miljön. I dessa avseenden menar omkring tre till fyra av tio att den fysiska miljön fungera ganska eller mycket dåligt.

⁹ Studenterna kunde också välja svarsalternativet "Ej erfarenhet/ej aktuellt". Dessa alternativ valdes i synnerhet gällande "Laboratoriernas/verkstädernas ändamålsenlighet" (48 %) samt "Fysisk tillgänglighet" (17 %). Dessa värden ingår inte i tabellen och är inte medtagna i beräkningen av de procentsatser som redovisas i tabellen.

Diagram 19: Studenternas bedömning av den fysiska arbetsmiljön i lokalerna med avseende på följande aspekter. Andel studenter.

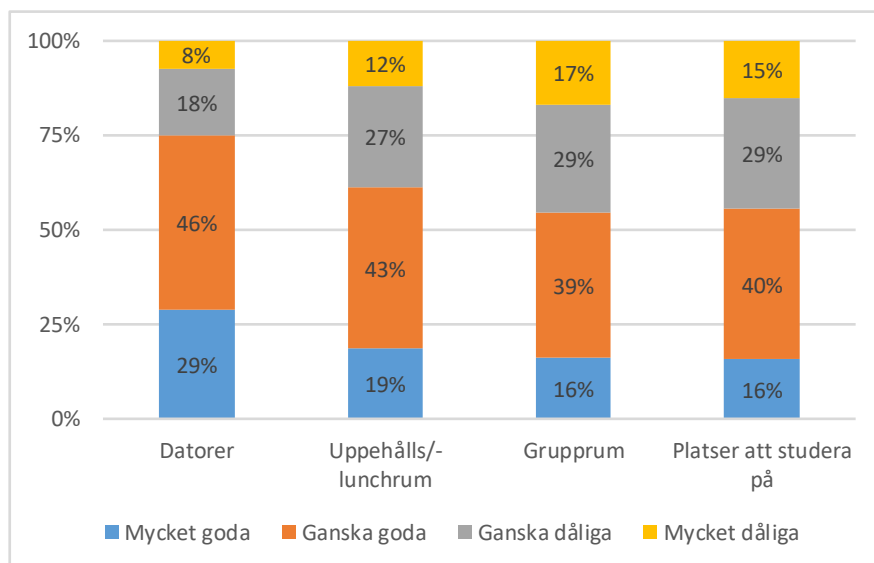
I vissa avseenden gör studenter från olika fakulteter mycket olika bedömningar av sin fysiska studiemiljö. Mest påfallande är att betydligt färre studenter inom framförallt Konstnärlig fakultet och Medicinsk fakultet anser att temperatur och ventilation i undervisningslokalerna fungerar bra. I det här sammanhanget bör påminnas om att merparten av studenterna som medverkar i barometern från Konstnärlig fakultet studerar musik och att det därmed primärt är Musikhögskolans lokaler som studenterna har förhållit sig till. Förhållandevis få studenter inom EHL, Medicinsk samt Samhällsvetenskaplig fakultet anser att det finns tillräckligt med eluttag.

Tabell 3: Andel studenter som bedömer att följande aspekter av den fysiska miljön fungerar ganska bra/mycket bra, fördelat utifrån fakultet. Procent.

	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV	Total
Ventilation	72	76	82	29	68	44	78	64	90	67
Ljudnivå	80	88	94	71	82	72	91	81	94	82
Belysning	86	92	94	71	87	81	93	87	88	87
Temperatur	67	72	64	42	66	43	69	56	61	62
Tillgång till eluttag	54	72	94	79	68	50	79	51	79	63
Wi-fi/Nät-uppkoppl	91	78	80	85	83	86	87	80	91	83
Lab/verkstäd ändamålsenl	79	90	97	72	93	84	92	85	83	89
Fysisk tillgänglighet	86	93	97	78	90	83	95	87	92	89

Tre av fyra studenter tycker att lokalerna som de vistas i på sin institution eller motsvarande har mycket eller ganska god tillgång på datorer (diagram 20). Fler är tveksamma till tillgången på uppehålls-/lunchrum, gruppum och platser att studera på.

Diagram 20: Bedöm lokalerna på din institution/motsvarande utifrån tillgången på följande. Andel studenter.¹⁰

Hur studenterna förhåller sig till tillgången på datorer, uppehålls-/lunchrum, gruppum och platser att studera på skiljer sig åt mellan olika fakulteter. Medan tillgången på gruppum framstår som mycket goda inom USV gäller samma sak i betydligt lägre grad inom framförallt EHL. Även tillgången på uppehålls- och lunchrum beskrivs som bristfälligt inom EHL. Samma sak gäller för Juridisk och Samhällsvetenskaplig fakultet. Ett annat exempel är

¹⁰ Studenterna kunde också välja svarsalternativet "Ej erfarenhet/ej aktuellt". Detta alternativ valdes i synnerhet gällande datorer (20 %). Dessa värden ingår inte i tabellen och ingår inte i beräkningen av de procentsatser som redovisas i diagrammet.

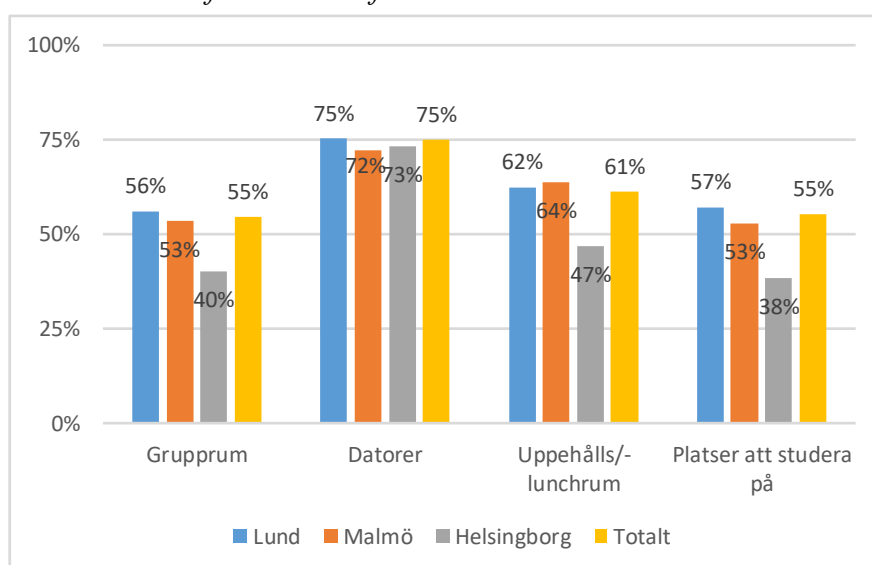
att tillgången på platser att studera på beskrivs som mer begränsat vid EHL, Konstnärlig fakultet och Samhällsvetenskaplig fakultet.

Tabell 4: Bedöm lokalerna på din institution/motsvarande utifrån tillgången på följande. Andel studenter som svarat ganska/mycket goda, fördelade utifrån fakultet och totalt. Procent.

	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV	Total
Grupprum	37	73	75	50	50	63	63	46	84	55
Datorer	64	76	78	82	87	61	82	65	56	75
Uppehålls-/lunchrum	56	70	53	61	61	60	75	55	97	61
Tillgång till plats att studera på	44	60	56	47	60	55	66	49	81	55

Lokalerna bedöms generellt sett som något sämre av studenterna i Helsingborg än i Lund och Malmö (diagram 21). Fyra av tio Helsingborgsstudenter bedömer tillgången till grupprum (40 %) och studieplatser (38 %) som bra och färre än hälften anser att tillgången till uppehålls-/ lunchrum (47 %) är goda. Detta är i samtliga avseenden mer ifrågasättande omdömen än vad studenterna i Lund och Malmö förmedlar.

Diagram 21: Bedöm lokalerna på din institution/motsvarande utifrån tillgången på följande. Andel studenter fördelade utifrån studieort.

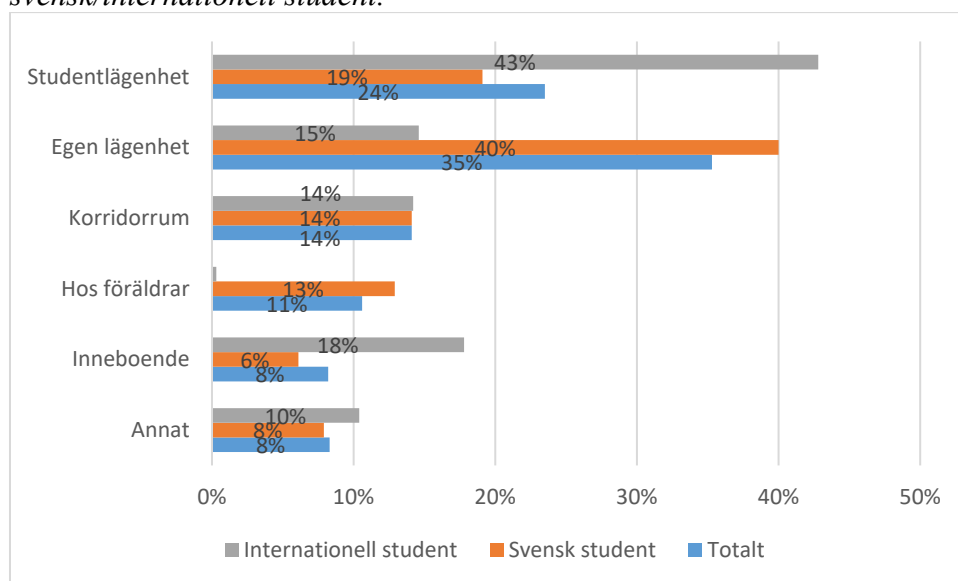

Studenternas boendesituation

Nästan två tredjedelar (65%) av studenterna som medverkar i Studentbarometern bor på sin studieort. Huruvida studenterna bor på studieorten skiljer sig dock åt mellan dem som studerar i Lund eller på Lunds universitets campus i Helsingborg eller i Malmö. Att både bo och studera i Malmö är något vanligare än att bo och studera i Lund. Helsingborgsstudenterna bor i lägre grad i Helsingborg (52 %) än vad Lundastudenterna bor i Lund (65 %) och Malmöstudenterna i Malmö (72 %). De internationella studenterna (76 %) bor i högre grad på studieorten än de svenska (62 %). Bland de internationella studenterna som har Lund som studieort bor nästan åtta av tio (78 %) i Lund.

Sett över hela studentgruppen är det vanligast att studenterna bor i egen lägenhet. Detta gäller för omkring var tredje student (35 %). Boendeformen varierar i vissa avseenden påtagligt mellan internationella och svenska studenter (diagram 22). De internationella studenterna bor vanligtvis i studentlägenhet (43 %) eller som inneboende (18 %) medan svenska studenter i högre grad bor i egen lägenhet (40 %) eller hos föräldrar (13 %). Båda grupperna bor i lika hög grad i korridorrum (14 %).

Diagram 22: Hur bor studenterna? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån svensk/internationell student.

Sett över hela studentgruppen uppger den stora merparten att deras boende fungerar bra såväl socialt (81 %) som studiemässigt (81 %). De internationella studenterna tycker dock att boendet fungerar sämre i ett socialt hänseende än de svenska. Nästan var tredje student i den internationella studentgruppen uppger att deras boende fungerar mindre bra (22 %) eller dåligt (8 %) socialt. Att internationella studenter trivs sämre socialt gäller oberoende av boendeform. Det är dock tydligt att de internationella studenter som bor på studieorten trivs bättre socialt än de som bor utanför. Nästan dubbelt så många (13 %) av de internationella studenter som bor utanför studieorten uppger att de trivs dåligt med sitt boende i ett socialt avseende än de som bor och studerar på samma ort (7 %).¹¹

¹¹ Att de som bor utanför studieorten i högre grad trivs dåligt socialt (5 %) än de som bor på studieorten (2,5 %) gäller även inom gruppen av svenska studenter.

Studiernas upplägg och organisering

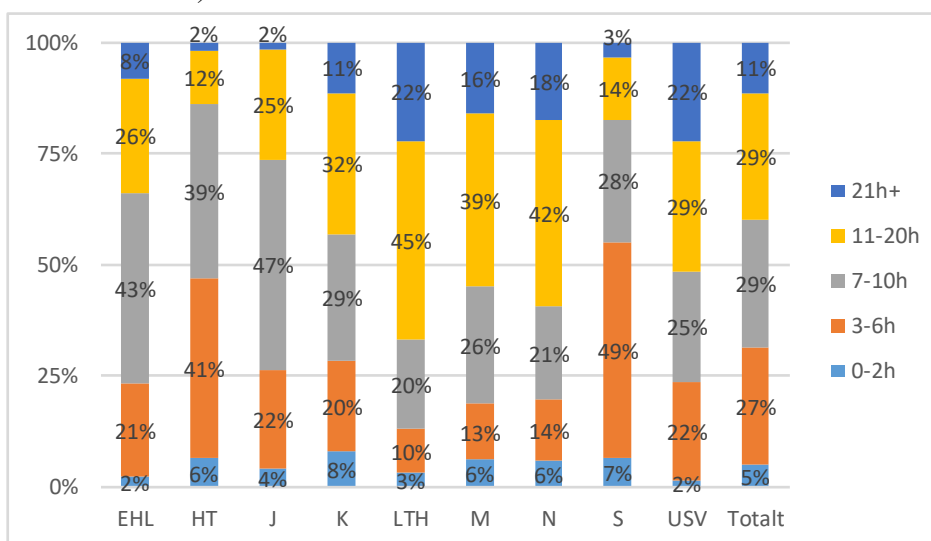
I Studentbarometern ingår ett stort antal frågor som på olika sätt belyser studiernas upplägg och organisering. Här bland förhåller studenterna sig till frågor om mängden lärarledd undervisning, tiden som de lägger på sina självstudier och hur de bedömer inslagen av grupparbeten, seminarier och praktiska övningar i studierna. Därtill förhåller studenterna sig till hur samordningen av kurser inom deras program fungerar. Studenterna har också besvarat flera frågor om de digitala inslagen i utbildningen. Hur ser studenterna på användningen av lärplattformar och digitala redskap? Hur bedömer de utbildningarnas intresse av att utveckla de digitala inslagen? Ett annat viktigt moment inom många utbildningar är praktik eller verksamhetsförlagd utbildning och studenter som gjort praktik har besvarat flera frågor som belyser erfarenheterna av denna.

Dessutom redogör Lundastudenter som varit utomlands för sina erfarenheter av att studera i ett annat land som en del av sina studier vid Lunds universitet.

Lärarledd undervisning

Omfattningen av den lärarledda undervisningen skiljer sig mycket mellan fakulteter med olika förutsättningar, villkor och undervisningstraditioner. Drygt hälften av studenterna inom Samhällsvetenskaplig fakultet (55 %) och knappt hälften inom HT (47 %) uppskattar den lärarledda undervisningen till 6 timmar eller mindre per vecka (diagram 23). Skillnaden är påtaglig i jämförelse med LTH och Naturvetenskaplig fakultet där många uppger att de har 11 timmars lärarledd undervisning eller mer.

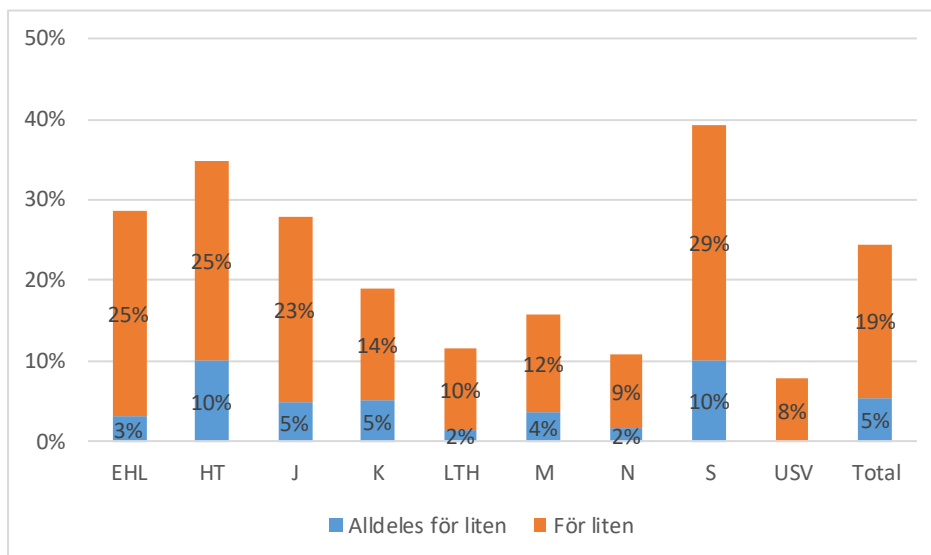
Diagram 23: Ungefär hur många timmars lärarledd undervisning per vecka ges på det program/den kurs där du studerar? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet (avser heltidsstudenter).

Drygt sju av tio studenter i svarsgruppen (72 %) beskriver omfattningen av den lärarledda undervisningen som lagom. Studenter från olika fakulteter kan dock göra mycket olika

erfarenheter och bedömningar. Framförallt menar en hel del studenter inom vissa fakulteter att den lärarledda undervisningen är för liten (diagram 24). Mest behov av ytterligare lärarkontakt uttrycks inom de fakulteter där den faktiska omfattningen också beskrivs som lägre. Drygt var tredje student inom HT (35 %) och nästan fyra av tio inom Samhällsvetenskaplig fakultet (39 %) beskriver den lärarledda undervisningen som för liten eller alldeles för liten.

Diagram 24: Andel studenter som beskriver omfattningen av lärarledd undervisning som för liten eller alldeles för liten. Fördelat utifrån fakultet (avser heltidsstudenter).

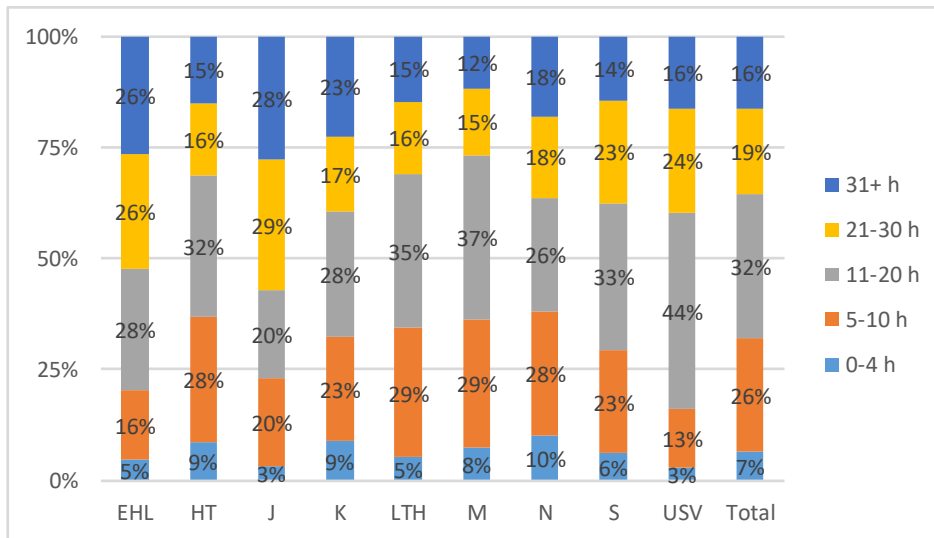

Merparten av studenterna tar del av det mesta av den undervisning som ges. Fler än åtta av tio uppger att de deltar i tre fjärdedelar av undervisningen eller mer (82 %) och inom Juridisk fakultet gäller detta för nästan samtliga studenter (93 %). Andra studenter kan delta i undervisningsaktiviteterna i betydligt lägre grad. Sett över hela svarsgruppen uppger omkring var tionde student att de deltar i mindre än 25 % (4 %) eller mellan 26 – 50 % (5 %) av undervisningen.

Självstudier

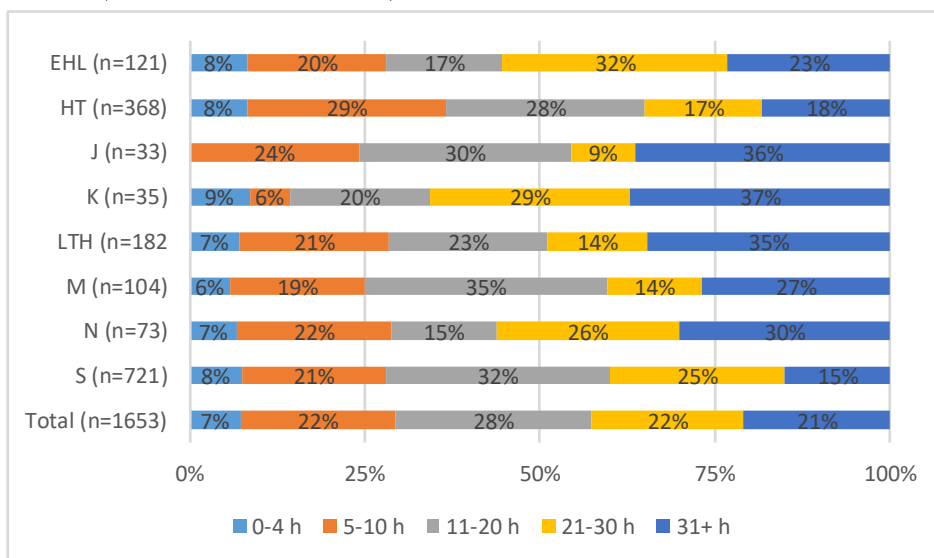
Sett över hela svarsgruppen uppger drygt var tredje student att de lägger 21 – 30 timmar (19 %) i veckan eller mer (16 %) på sina självstudier (diagram 25). Ungefär lika många (32 %) ägnar sig åt självstudier i 11 – 20 timmar i veckan. Andra ägnar betydligt mindre tid åt självstudierna. Sett över alla fakulteter uppger var tredje heltidsstudent att de lägger 0 – 4 timmar (7 %) eller 5 – 10 timmar i veckan (26 %) på sina självstudier. Skillnaden mellan fakulteterna är dock stor. Mest tid tycks studenterna från Juridisk fakultet och EHL lägga på sina självstudier. Inom andra fakulteter är studenternas självstudier mindre omfattande.

Diagram 25: Ungefär hur många timmar i veckan lägger du ned på dina självstudier? Andel studenter, totalt och fördelade utifrån fakultet (avser heltidsstudenter).

Det är ingen självklarhet att de studenter som tar del av mindre lärarledd tid ägnar mer tid åt sina självstudier. Av de studenter som har 6 timmar eller mindre lärarledd tid per vecka uppger nästan tre av tio att de ägnar sig åt självstudier i 10 timmar eller mindre under en vecka (diagram 26). Att studenter som har mindre lärarledd undervisning ägnar lite tid åt sina självstudier förekommer inom alla fakulteter. Det är dock olika påtagligt inom olika fakulteter. Bland studenterna inom HT som har 6 eller färre timmars lärarledd tid i veckan uppger fler än var tredje (37 %) att de ägnar 10 timmar eller mindre på sina självstudier.

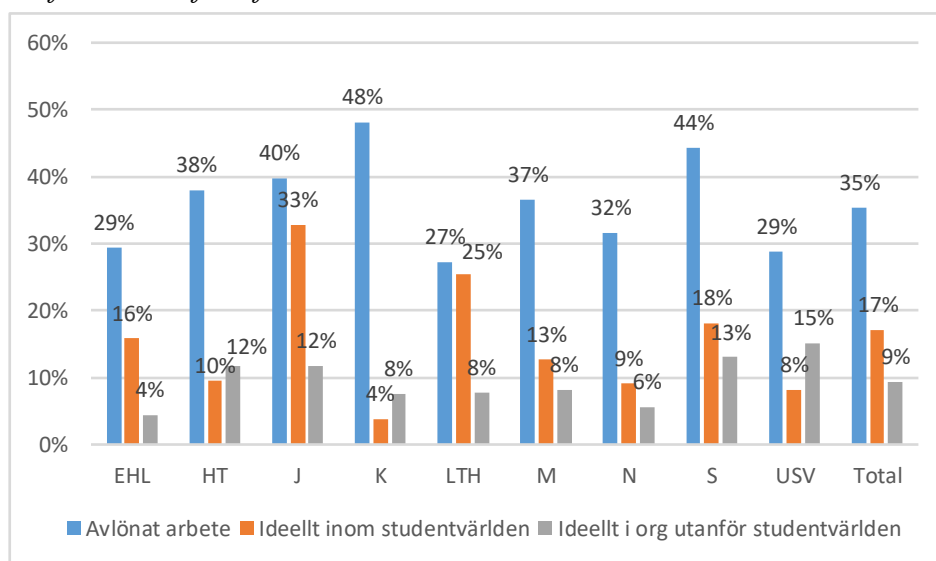
Diagram 26: Ungefär hur många timmar i veckan lägger du ned på dina självstudier? Andel studenter som har 6 timmar eller mindre lärarledd tid i veckan, totalt och fördelade utifrån fakultet (avser heltidsstudenter).

Arbete parallellt med studierna

Nästan hälften av studenterna (47 %) arbetar parallellt med sina studier under terminstid. Arbetets karaktär och omfattning varierar. Flest (35 %) uppger att arbetet består av avlönat förvärvsarbete (diagram 27). Nästan var femte (17 %) arbetar ideellt inom studentvärlden och nästan var tionde (9 %) utför ideellt arbete i en organisation utanför studentvärlden. Studenterna inom några fakulteter utför arbete parallellt med studierna i betydligt högre grad än studenterna inom andra. Nästan hälften av studenterna inom Konstnärlig (48 %) och Samhällsvetenskaplig fakultet (44 %) uppger att de förvärvsarbetar med lön under den innevarande terminen. Samma sak gäller för betydligt färre inom framförallt LTH (27 %).

Diagram 27: Arbetar du parallellt med dina studier? (Flervalsfråga). Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

De flesta som arbetar parallellt med studierna uppskattar sin arbetsinsats till 1 – 5 timmar (40 %) eller 6 – 10 timmar per vecka (29 %). För en del studenter är arbetets omfattning dock av en mera betydande omfattning. Var femte student som arbetar parallellt med studierna (20 %) uppger att de arbetar 11 – 20 timmar i veckan och drygt var tionde (11 %) att de arbetar 21 timmar eller mer. Sett över hela studentgruppen lägger ungefär var sjätte student (16 %) 11 timmar eller mer i veckan på arbete utanför studierna.

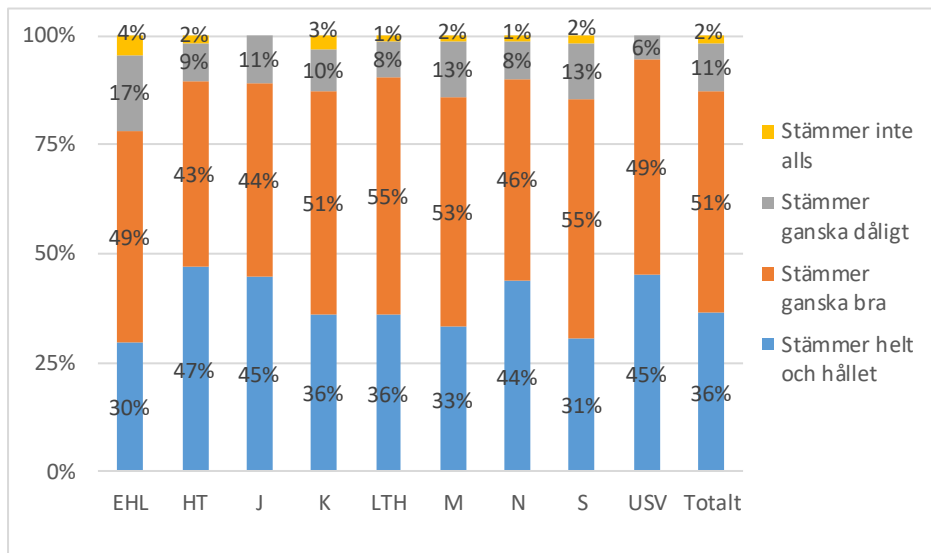
Vad betyder arbetet för deltagandet i undervisningen och självstudier? Ägnar studenterna som arbetar mindre tid åt sina studier än andra? Oavsett om det handlar om avlönat arbete eller ideellt arbete finns inga tendenser som visar att de som arbetar generellt sett lägger mindre tid på sina självstudier. Det är inte heller på det viset att de som arbetar i en generell mening deltar mindre i den lärarledda undervisningen än andra studenter.

Inom gruppen som utför arbete parallellt med studierna märks dock en skillnad beroende på hur mycket studenterna arbetar. De studenter som arbetar i en mer betydande omfattning deltar också i lägre grad i den lärarledda undervisningen.

Undervisningen och lärarnas pedagogiska kompetens

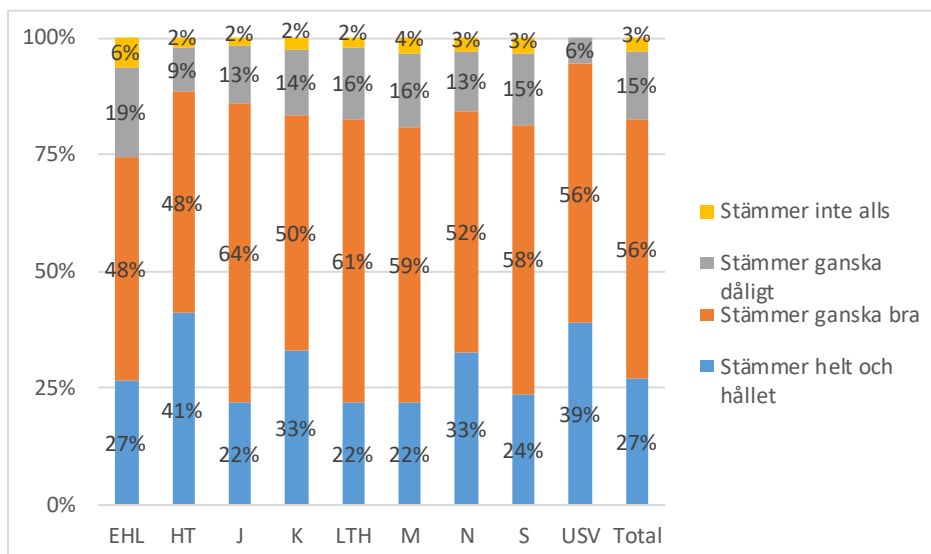
Den stora merparten av studenterna upplever att undervisningen inom deras utbildning är stimulerande (diagram 28). Sett över alla fakulteter framhåller nästan nio av tio studenter att det stämmer ganska bra (51 %) eller helt och hållet (36 %) att undervisningen är stimulerande. Särskilt positiva till undervisningen är studenterna inom USV.

Diagram 28: Hur väl stämmer följande påstående om din studiesituation: Undervisningen känns stimulerande. Andel studenter, totalt och fördelade utifrån fakultet.

Studenterna är generellt sett positiva till lärarnas pedagogiska kompetens. Den stora merparten instämmer helt och hållet (27 %) eller i ganska hög grad (56 %) i påståendet att deras lärare har god pedagogisk kompetens (diagram 29). Även i detta avseende är studenterna vid USV särskilt positiva. Knappt var femte student i studentgruppen i stort (18 %) är tveksamma till lärarnas pedagogiska kompetens.

Diagram 29: Hur väl stämmer följande påstående om din studiesituation: Mina lärare har god pedagogisk kompetens. Totalt och utifrån fakultet.

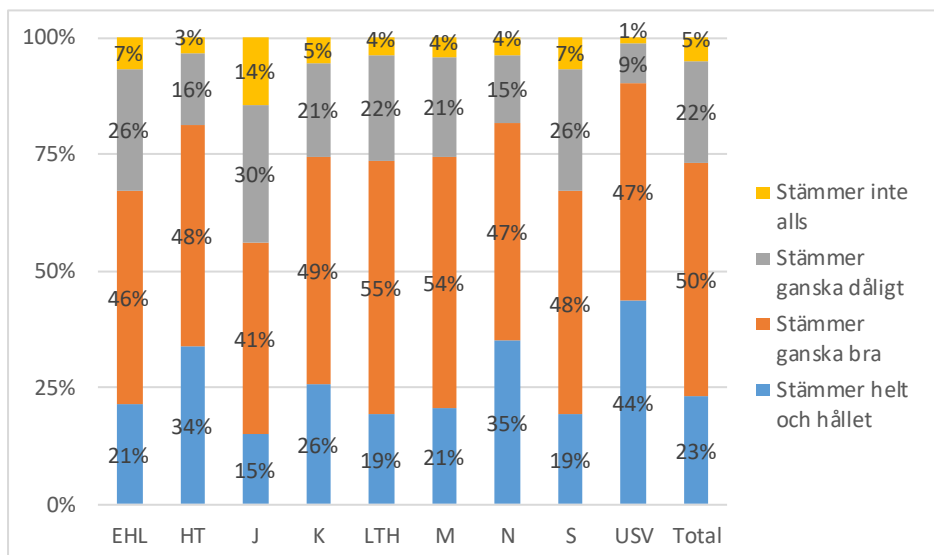

I sammanhanget kan också noteras att studenter som uppger att de har någon form av funktionsnedsättning som försvårar deras studier också är positiva till lärarnas pedagogiska kompetens. Tre av fyra uppger att lärare i mycket (25 %) eller ganska hög grad (50 %) har god pedagogisk kompetens.

Respons på studieprestationer

Sett över alla fakulteter instämmer tre av fyra studenter helt och hållet (23 %) eller i ganska hög grad (50 %) i att de får tydlig respons på sina studieprestationer av undervisande personal (diagram 30). Mest tveksamma är juridikstudenterna, där drygt fyra av tio tycker att responsen är bristfällig.¹² Mest positiva är studenterna inom USV.

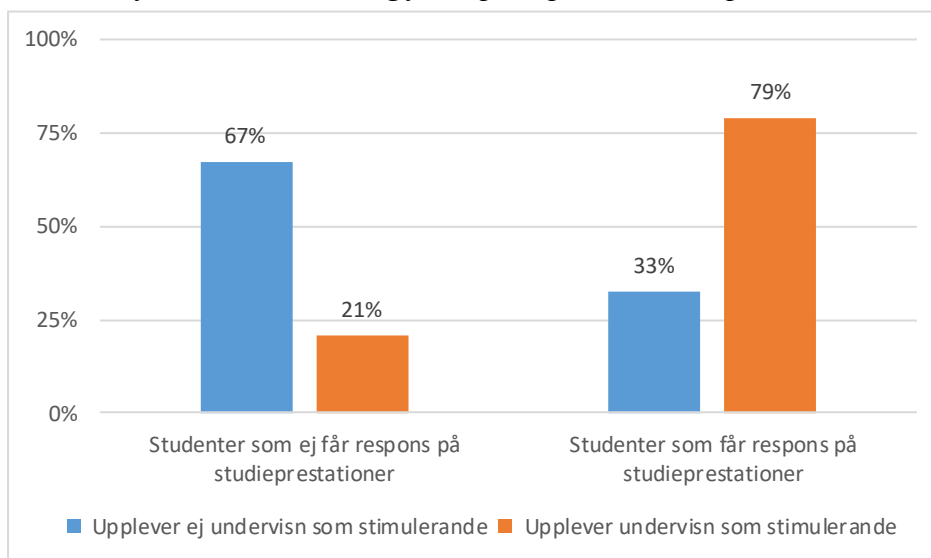
Diagram 30: Hur väl stämmer följande påstående om din studiesituation: Jag får tydlig respons på min studieprestation från undervisande personal. Andel studenter, totalt och utifrån fakultet.

Att få respons på studieprestationerna länkar tydligt till hur studenterna upplever undervisningen. Av de studenter i undersökningen som tycker att de får tydlig respons på sina studieprestationer uppger åtta av tio (79 %) att undervisningen känns stimulerande. Inom gruppen av studenter som tycker att responsen är svag anser var femte student (21 %) att undervisningen är stimulerande (diagram 31).

¹² Inom Juridisk fakultet uppger 14 % att det inte alls stämmer och 30 % att det stämmer ganska dåligt att de får tydlig respons på sina studieprestationer av sina undervisande lärare.

Diagram 31: Upplever studenterna undervisningen som stimulerande? Andel studenter, fördelat utifrån om de anser sig få respons på sina studieprestationer eller ej.¹³

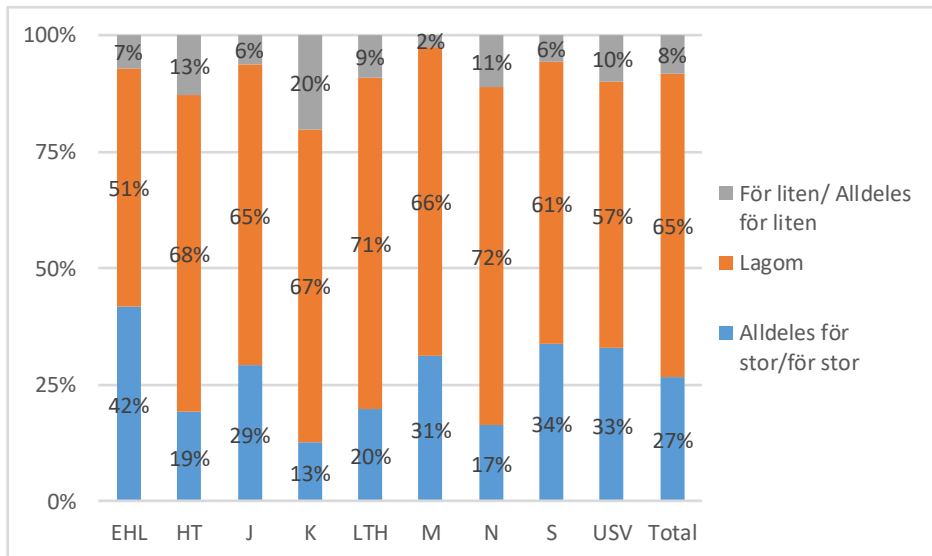

Grupparbete, seminarier och praktiska övningar

Studenterna fick också ta ställning till omfattningen av grupparbeten, seminarier och praktiska övningar i deras utbildningar. Svaren visar sammantagna på en viss mättnad på grupparbeten inom delar av studentgruppen (diagram 32). Fler än var fjärde student menar att inslaget av grupparbeten är för stort (19 %) eller alldeles för stort (8 %). Särskilt ifrågasättande är studenterna inom EHL där mer än fyra av tio studenter framför synpunkten att grupparbetena är för många. Ganska få studenter upplever att grupparbetena i utbildningen skulle vara för få. Detta gäller i princip inom samtliga fakulteter utom Konstnärlig fakultet. Härifrån efterlyser var femte student mer grupparbete.

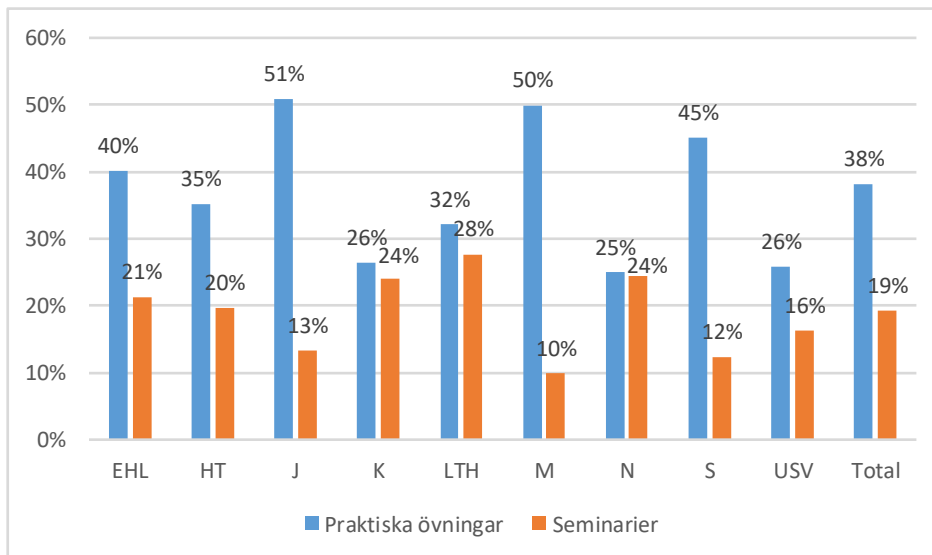
¹³ "Studenter som ej får respons" består av studenter som svarat att det "inte alls stämmer"/"stämmer ganska dåligt" att de får tydlig respons på sina studieprestationer av sina lärare. "Studenter som får respons" består av studenter som svarat "stämmer ganska bra"/"stämmer helt och hållet". Gruppen som inte upplever undervisningen som stimulerande består av studenter som svarat att det "inte alls stämmer"/"stämmer ganska dåligt" att undervisningen känns stimulerande. Gruppen som upplever undervisningen som stimulerande består av studenter som svarat "stämmer ganska bra"/"stämmer helt och hållet".

Diagram 32: Bedöm omfattningen av grupparbete i din utbildning. Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Tendensen är den motsatta när det gäller inslaget av olika slags praktiska övningar i studierna. Fyra av tio menar att inslaget av praktiska övningar är för litet eller alldeles för litet. Särskilt framhålls önskemål om mer praktiska övningar inom Medicinsk och Juridisk fakultet (diagram 33). Vidare menar var femte student att seminarierna är för få eller alldeles för få. Mest behov av fler seminarier uttrycks inom LTH, Konstnärlig fakultet och Naturvetenskaplig fakultet.

Diagram 33: Andel studenter som tycker att inslaget av seminarier och praktiska övningar är för litet/alldeles för litet. Totalt och fördelat utifrån fakultet.

De som efterlyser fler seminarier och praktiska övningar skulle kunna vara nya och oerfarna studenter som håller på att vänja sig vid en ny utbildningsform och som ännu inte hunnit ta del av alla de olika utbildningsmoment som utbildningen erbjuder. I materialet finns dock inget som tyder på detta. Studenter som studerat 7 terminer eller mer efterlyser fler inslag av både seminarier och praktiska övningar i högre grad än de som studerat 1 – 2 terminer.

Digitala inslag i utbildningen

Digitalisering av undervisning och e-lärande blir allt viktigare i universitetets verksamhet och i enkäten fick studenterna förhålla sig till flera olika aspekter av de digitala inslagen i utbildningen. Utifrån svaren på frågorna kan bland annat konstateras att användningen av Lunds universitets olika lärplattformar är utbredd (tabell 5). Totalt sett framhåller fler än åtta av tio att deras lärare aktivt använder utbildningens lärplattform. Inom framförallt Konstnärlig men även – i jämförelse med övriga fakulteter – Juridisk fakultet ger många studenter uttryck för tveksamhet. Från den Konstnärliga fakulteten instämmer färre än var sjätte student (14 %) i påståendet att deras lärare använder utbildningens lärplattform på ett aktivt sätt. Inom Juridisk fakultet gäller samma sak för omkring hälften (49 %).

Vid Lunds universitet används olika lärplattformar inom olika utbildningar och fakulteter och det är ganska vanligt att studenter använder flera olika lärplattformar under sin studietid. Sett över hela studentgruppen gäller detta för hälften (50 %) av studenterna. Att använda olika lärplattformar inom sin utbildning är vanligast vid LTH, där nästan sju av tio (69 %) uppger att de använt olika plattformar under utbildningen.

Medan användningen av lärplattformar generellt sett är utbredd inom utbildningen är andra varianter av digitalisering inte lika utbredd. En tredjedel av studenterna (32 %) instämmer i påståendet att digitala forum/chattar är viktiga inslag i den studierelaterade kommunikationen. Något färre, drygt var fjärde student (27 %) förmedlar att deras utbildning erbjuder möjligheter till digital examination. I sammanhanget utskiljer sig Juridisk fakultet som har gjort omfattande satsningar inom området och där nästan alla studenter (93 %) framhåller att det finns möjligheter till digital examination.

Möjligheten att ta del av förinspelade föreläsningar uppges av drygt var tionde student (13 %). Skillnaderna mellan fakulteterna är dock ganska stora i det här avseendet. Medan nästan var fjärde student inom Juridisk fakultet (23 %) och USV (23 %) framhåller möjligheten att ta del av förinspelat föreläsningmaterial gäller samma sak för betydligt färre studenter inom Samhällsvetenskaplig fakultet (5 %), Konstnärlig fakultet (7 %) och Medicinsk fakultet (9 %). Att ta del av föreläsningar i realtid online är generellt sett ovanligt. Det tydliga undantaget utgörs av USV, där drygt var fjärde student (27 %) pekar på den möjligheten.

Nästan åtta av tio studenter (78 %) framhåller att de tycker att de digitala inslagen är viktiga utifrån ett studentperspektiv. Olika lärare kan emellertid vara olika intresserade av att arbeta med att utveckla de digitala inslagen i utbildningen. Sett över hela studentgruppen instämmer drygt var tredje student (36 %) i påståendet att lärarna är intresserade av den digitala utvecklingen. Samma sak framhålls av fler än hälften av studenterna inom USV.

Tabell 5: Andel studenter som instämmer i följande påståenden om de digitala inslagen i sin utbildning. Totalt och fördelat utifrån fakultet. Procent.*

	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV	Tot
Lärarna använder aktivt utbildningens lärplattform (t ex LUVIT, Live@Lund, Moodle, Blackboard)	91	81	49	14	78	94	87	90	92	84
Jag tycker att digitala inslag i utb är viktigt utifrån ett studentperspektiv	84	73	75	**	80	82	71	79	80	78
Jag har använt flera olika lärplattformar under min utbildning vid Lunds universitet	37	56	40	26	69	37	58	38	40	50
Lärarna på min utbildning är intresserade av att utveckla de digitala inslagen i utbildningen	37	37	42	36	44	36	38	25	54	36
Digitala forum/chattar är viktiga inslag i den studie-relaterade kommunikationen i min utbildning	30	31	16	36	29	35	27	38	46	32
På min utbildning finns möjlighet att genomföra examination digitalt	27	38	93	7	11	15	29	34	59	27
På min utbildning finns möjlighet att ta del av förinspelade föreläsningar	14	10	23	7	20	9	17	5	23	13
På min utbildning finns möjlighet att delta i föreläsningar/seminarier i realtid on line (via Skype, Adobe Connect el dyl)	6	10	3	9	3	2	5	4	27	5

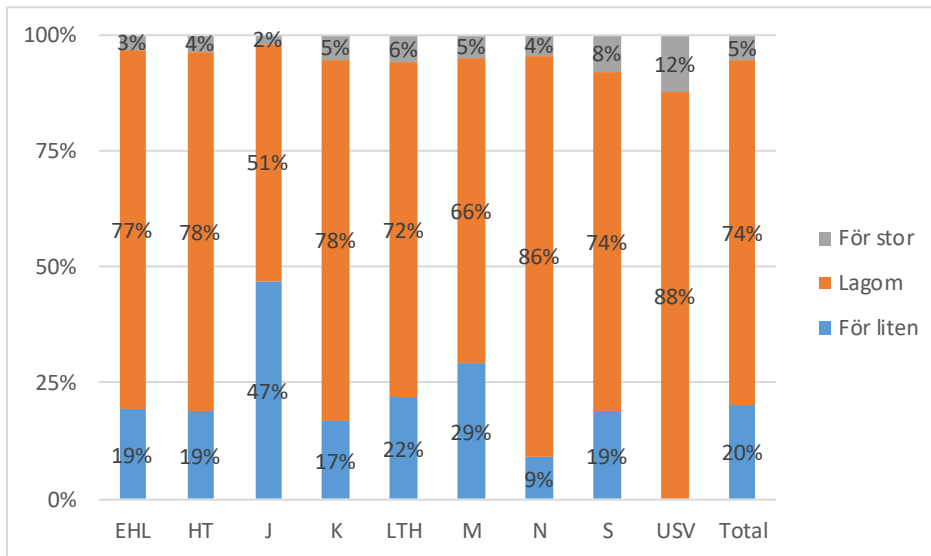
* I enkäten var svarsalternativen ”Stämmer inte alls”, ”Stämmer ganska dåligt”, ”Stämmer ganska bra”, ”Stämmer helt och hållet” och ”Vet ej/ej erfarenhet”. I tabellen redovisas andelen studenter som svarat ”Stämmer ganska bra”/”Stämmer helt och hållet” (svarskategorierna är ihopslagna).

** Konstnärlig fakultet valde istället frågan ”Jag använder aktivt digitala redskap i min utbildning. 58 % svarade ”Stämmer ganska bra”/”Stämmer helt och hållet”

Undervisning på engelska och engelskspråkig kurslitteratur

Omkring två tredjedelar av de svenska studenterna (74 %) beskriver inslaget av undervisning på engelska som lagom (diagram 34). Bland dem som inte är tillfreds med mängden tenderar studenterna att beskriva inslaget som för litet snarare än för stort. Sett över hela den svenska studentgruppen menar var femte student (20 %) att inslaget av engelskspråkig kurslitteratur är för litet. Inom Juridisk fakultet framförs synpunkten av nästan hälften av studenterna (47 %).

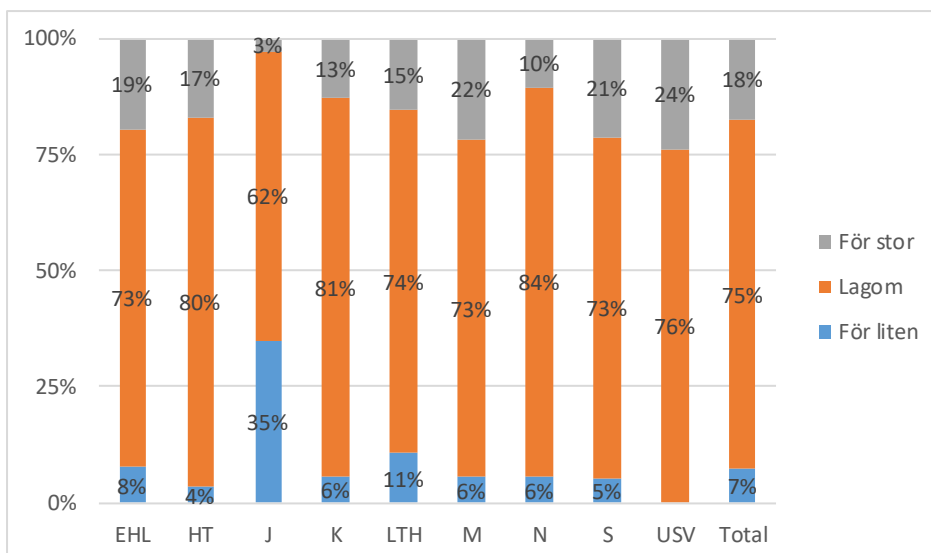
Diagram 34: Bedöm omfattningen av undervisning på engelska i din utbildning. Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.*

*Internationella studenter har inte besvarat frågan och ingår inte i redovisningen.

Även inslaget av engelskspråkig kurslitteratur beskrivs som lagom av två tredjedelar (75 %) av studenterna (diagram 35). Bland dem som inte är tillfreds med mängden tenderar studenterna – i motsats till vad som är fallet med undervisningen på engelska – att beskriva inslaget som för stort snarare än för litet. Undantaget utgörs av Juridisk fakultet. Fler än var tredje student (35 %) inom den Juridiska fakulteten anser att inslaget av engelskspråkig kurslitteratur är för litet.

Diagram 35: Bedöm omfattningen av engelskspråkig kurslitteratur i din utbildning. Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.*

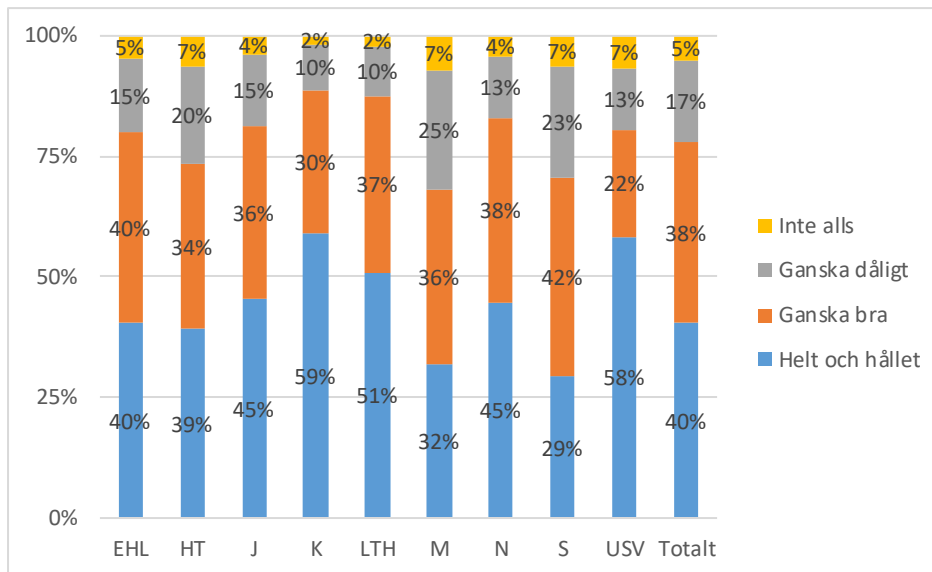

*Internationella studenter har inte besvarat frågan och ingår inte i redovisningen.

Bekosta kurslitteratur

Fler än tre av fyra studenter uppger att de i princip inte har några problem att bekosta sin kurslitteratur. Samtidigt beskriver en del studenter kostnaderna som ett problem. Allra tydligast utskiljer sig studenterna inom Medicinsk fakultet där nästan var tredje student inte alls (7 %) eller i låg grad (25 %) instämmer i påståendet att de har råd med sin kurslitteratur (diagram 36). Även inom framförallt HT och Samhällsvetenskaplig fakultet uttrycks samma bekymmer.

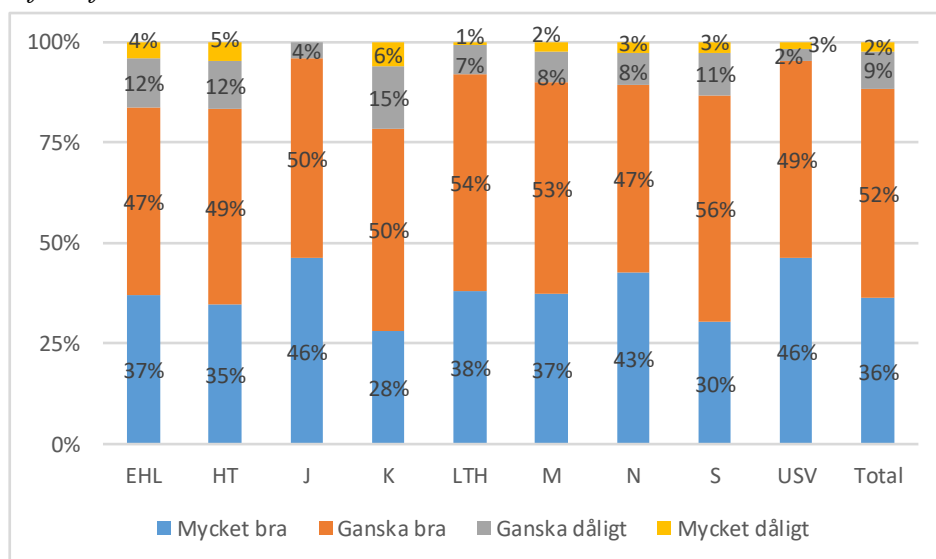
Diagram 36: Hur väl stämmer följande påstående om din studiesituation: Jag har råd med min kurslitteratur. Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Samordningen av kurser inom ett program

Hur tycker studenterna att deras utbildning hänger ihop? Uppfattar programstudenterna att innehållet i programmets olika delkurser relaterar till varandra på ett bra sätt? På ett allmänt och övergripande plan anser den stora majoriteten programstudenter att kurserna hänger samman på ett bra, rimligt och logiskt vis (diagram 37). Sett över samtliga fakulteter framhåller nästan nio av tio att de tycker att samordningen fungerar mycket (36 %) eller ganska bra (52 %) i det här avseendet. Skillnaden mellan olika fakulteter kan dock vara ganska stor. Generellt sett pekar studenterna inom framförallt EHL, Konstnärlig fakultet och HT i något högre grad på bristande samordning. Nästan samtliga studenter vid Juridisk fakultet anser att deras program består av kurser som hänger samman på ett bra sätt.

Diagram 37: Hur fungerar samordningen av kurser med avseende på att programmet består av kurser som hänger ihop på ett bra/rimligt/logiskt sätt? Andel programstudenter, fördelat utifrån fakultet.

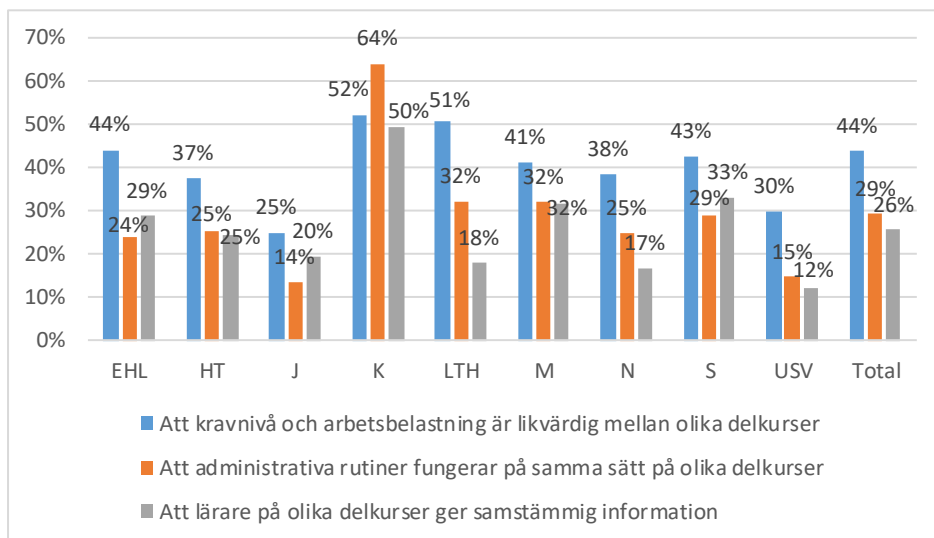

Medan de flesta tycker att kursernas innehåll hänger samman på ett bra sätt framstår andra aspekter av kurssamordningen som mera problematisk (diagram 38). Framförallt pekar studenterna på ojämna kravnivåer mellan olika delkurser. Uppemot hälften av studenterna menar att samordningen av kurser fungerar dåligt (33 %) eller mycket dåligt (11 %) med avseende på likvärdiga kravnivåer mellan olika delkurser. Vidare menar uppemot var tredje student att administrativa rutiner inte fungerar på samma sätt mellan olika delkurser (30 %).¹⁴ Nästan lika många anser att lärare (26 %) på olika delkurser inte ger samstämmig information.¹⁵ Även i de här avseendena kan skillnaden mellan olika fakulteter vara stor. Framförallt utmärker sig Konstnärlig fakultet genom att en ganska stor andel av studenterna menar att samordningen fungerar ganska eller mycket dåligt med avseende på administrativa rutiner (64 %) och om lärare på olika delkurser ger samstämmig information (50 %). När det gäller frågan om kravnivå framhålls en samordningsproblematik av fler än var tredje student inom alla fakulteter bortsett från den Juridiska fakulteten.

¹⁴ 7 % anser att samordningen fungerar mycket dåligt och 23 % anser att samordningen fungerar ganska dåligt med avseende på administrativa rutiner.

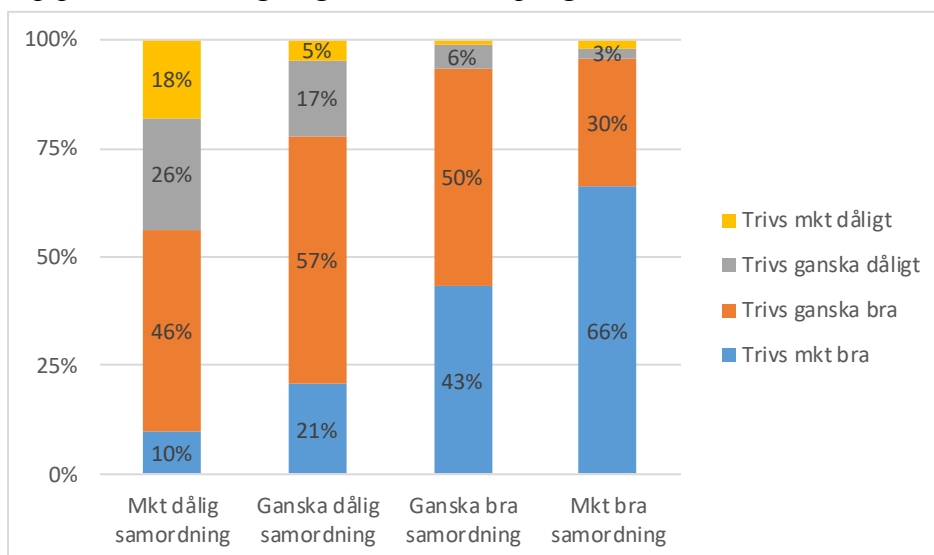
¹⁵ 6 % anser att samordningen fungerar mycket dåligt med avseende på att lärare på olika delkurser ger samstämmig information och 20 % anser att samordningen fungerar ganska dåligt i det här avseendet

Diagram 38: Hur fungerar samordningen av kurser med avseende på kravnivåer, administrativa rutiner och samstämmig information? Andel programstudenter som svarat ganska/mycket dåligt, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Hur samordningen av kurserna inom programmet fungerar tenderar på olika sätt att påverka hur studenterna upplever sina studier och sin studiesituation. Ett tydligt exempel är att studenter som anser att kurserna på deras program hänger samman på ett bra och logiskt sätt också trivs bättre med sina studier vid Lunds universitet (diagram 39). Av dem som går på ett program som de tycker hänger samman på ett mycket bra sätt, uppger nästan alla att de trivs ganska (30 %) eller mycket bra (66 %). Av dem som å andra sidan anser att kurssamordningen fungerar mycket dåligt, är det färre än hälften som trivs med sina studier.

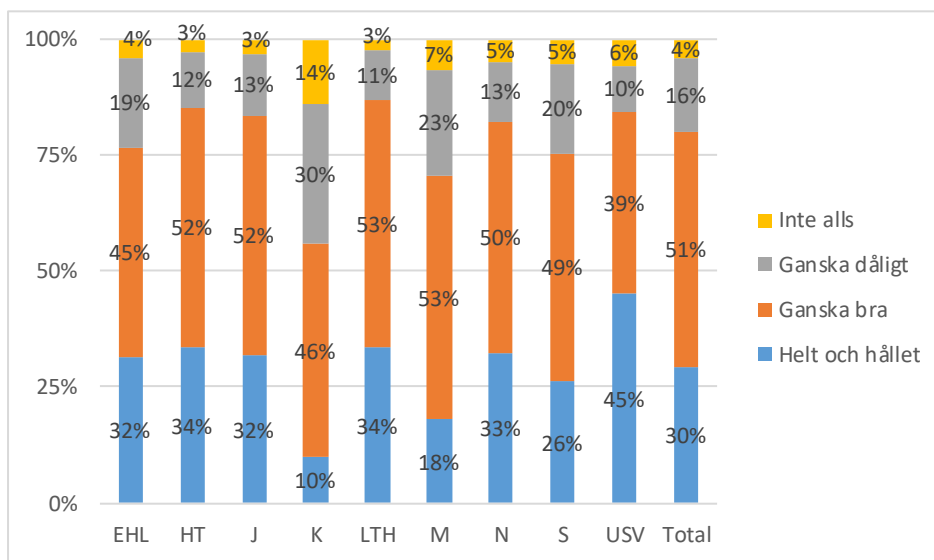
Diagram 39: Hur trivs studenterna med sina studier vid Lunds universitet? Fördelat utifrån hur de bedömer samordningen av kurserna inom sitt program med avseende på att de hänger ihop på ett bra/rimligt/logiskt vis. Andel programstudenter.

Information och service kring studierna

Studenterna får också ta ställning till om de i allmänhet anser att information och service kring studierna fungerar väl. Var femte student ställer sig i olika grad frågande till hur information och service fungerar (diagram 40). Inom Konstnärlig fakultet uppger drygt fyra av tio att de inte alls (14 %) eller i ganska låg grad (30 %) instämmer i påståendet att information och service fungerar väl.

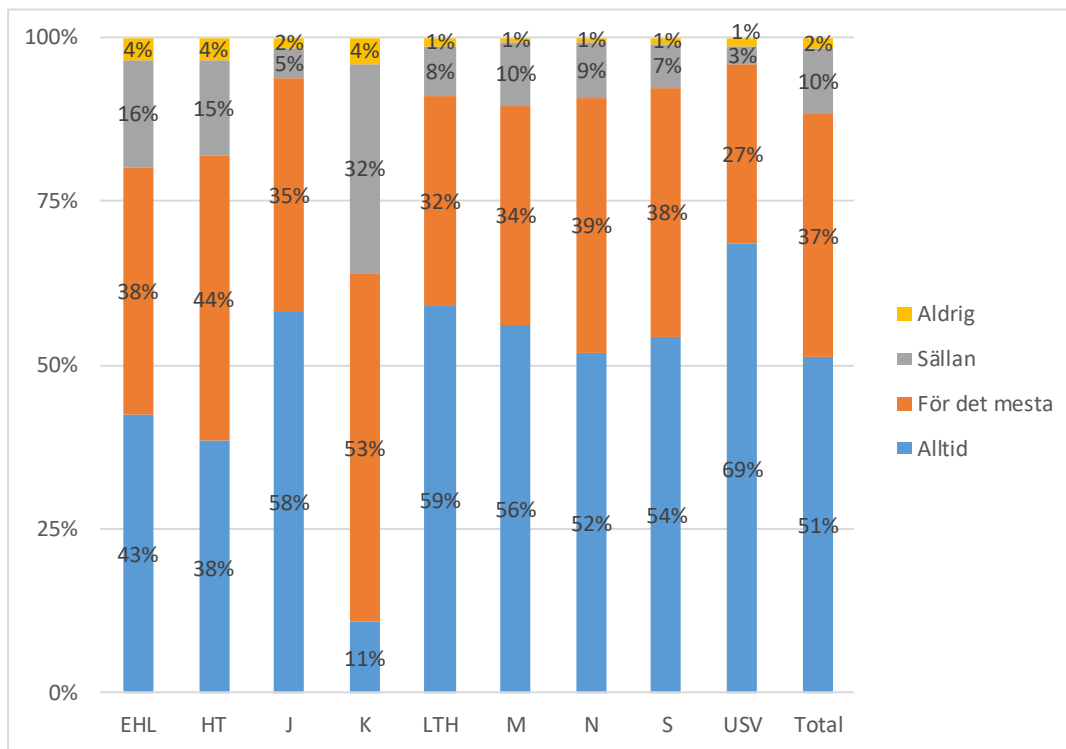
Diagram 40: Hur väl stämmer följande påstående om din studiesituation: Information och service kring studierna fungerar väl. Andel studenter, totalt och utifrån fakultet.

Kursvärderingar

Enligt högskoleförordningen (1993:100, § 14) ska studenterna ges möjlighet att delge sina synpunkter och erfarenheter på utbildningens kurser genom en kursvärdering som anordnas av högskolan. Nästan nio av tio av de studenter som medverkar i Studentbarometern framhåller att kursvärderingar för det mesta (37 %) eller alltid (51 %) görs inom deras utbildning (diagram 41). Drygt var tionde student uppger att de sällan (10 %) eller aldrig getts möjlighet (2 %) till återkoppling genom kursvärdering. Inom EHL (20 %) och HT (19 %) uppger omkring var femte student att det sällan eller aldrig genomförs kursvärderingar efter avslutad kurs. Inom Konstnärlig fakultet framhålls samma sak av drygt var tredje student (36 %).

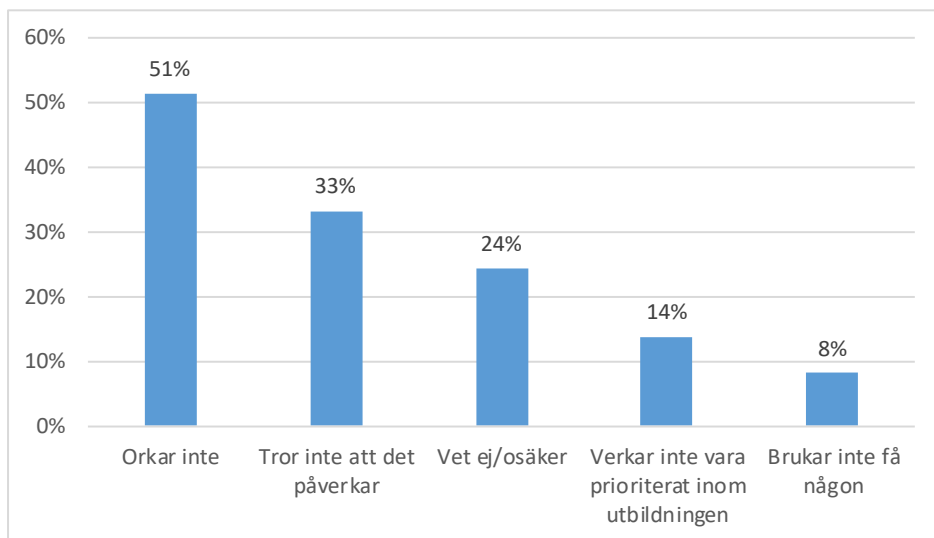
Diagram 41: I vilken utsträckning genomförs kursvärderingar efter avslutad kurs? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

I svarsgruppen i stort uppger merparten att de alltid (42 %) eller för det mesta (43 %) besvarar kursvärderingar. Samtidigt erbjuder Studentbarometern även ett svarsunderlag gällande gruppen som inte brukar medverka. Omkring var sjätte student uppger att de aldrig (2 %) eller sällan (13 %) besvarar kursvärderingar. Dessa studenter kan därigenom bidra med perspektiv på varför studenter avstår från att besvara kursvärderingar.

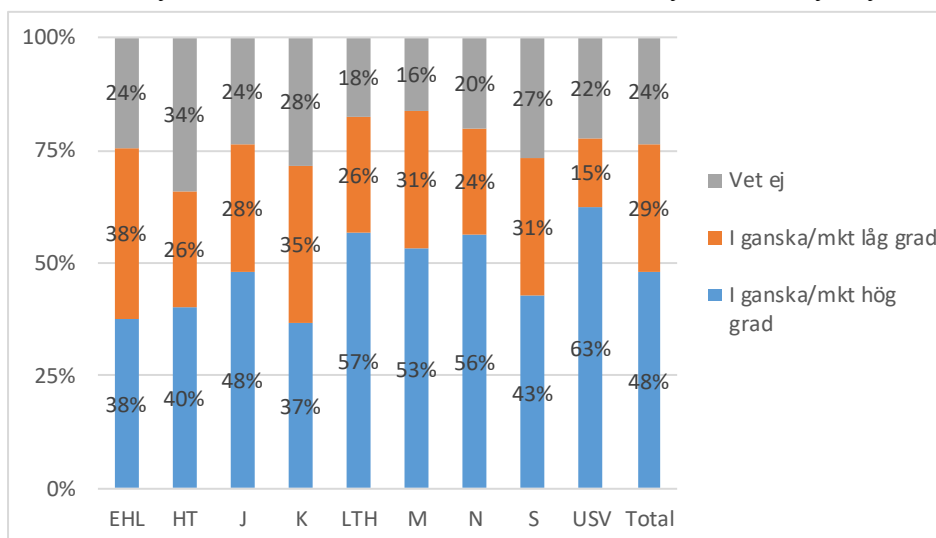
Den främsta anledningen antyder ett ointresse av att medverka. Så många som hälften av de studenter som inte brukar svara på kursvärderingar markerar svarsalternativet att de inte orkar (diagram 42). Drygt var tredje tror inte att de påverkar medan omkring var fjärde student svarar att de inte riktigt vet.

Diagram 42: Varför är du inte så intresserad av att delta i kursvärderingar? Flera svarsalternativ kan anges. (Frågan endast ställd till dem som uppger att de aldrig eller sällan besvarar kursvärderingar n=790).

Knappt hälften (48 %) i studentgruppen i stort uppfattar att kursvärderingarna i ganska eller mycket hög grad utgör ett underlag för hur kurser utformas och utvecklas (diagram 43). Resterande studenter menar att så inte är fallet (29 %) eller att de inte vet (24 %). Svagast tilltro till att kursvärderingarna utgör ett underlag i utbildningsplaneringen uttrycks av studenterna inom EHL och Konstnärlig fakultet. Mest tilltro till att kursvärderingar har någon reell betydelse för hur kurser utformas och utvecklas finns inom LTH, Naturvetenskaplig fakultet och USV.

Diagram 43: I vilken utsträckning bedömer du att kursvärderingarna utgör ett underlag för hur kurser utformas och utvecklas? Andel studenter, fördelade efter fakultet.¹⁶

¹⁶ Svarsalternativen "I ganska hög grad" och "I mycket hög grad" respektive "I ganska låg grad" och "I mycket låg grad" har slagits samman.

På praktik

Var femte student i svarsgruppen (20 %) har erfarenheter av praktik inom ramen för sin utbildning vid Lunds universitet. Flest studenter har erfarenhet av praktik inom Medicinsk (67 %) och Konstnärlig fakultet (53 %). Inom Juridisk fakultet uppger nästan var tredje att de har erfarenheter av praktik (30 %).

Praktiken är uppskattad. Nästan alla studenter (96 %) som har erfarenhet av praktik inom ramen för sin utbildning framhåller att de anser att praktiken stärker deras kompetens inom utbildningsområdet (tabell 6). De allra flesta studenter (90 %) menar att det finns en god koppling mellan praktiken och utbildningen i stort. Samtidigt anser många att erfarenheterna från praktiken skulle kunna tas tillvara på ett bättre sätt inom utbildningen. Inom vissa fakulteter uppger inte fler än hälften att deras erfarenheter av praktiken tas tillvara och diskuteras i utbildningen. Andra aspekter av praktiken som framstår som mer kritiska än andra berör frågor om planering och framförhållning. Sett över alla fakulteter menar var femte att de inte vet vad som förväntas av dem när de är på praktik och var fjärde framhåller att de inte vet var de ska göra sin praktik i god tid innan praktikperioden börjar. Studenterna inom Juridisk fakultet är särskilt osäkra på vad som förväntas av dem och studenterna från HT är i högre grad än övriga kritiska till att besked om var praktiken ska utföras kommer för sent.

Tabell 6: Andel studenter med erfarenheter av praktik som instämmer i följande påståenden om praktiken. Fördelat utifrån fakultet. Procent.*

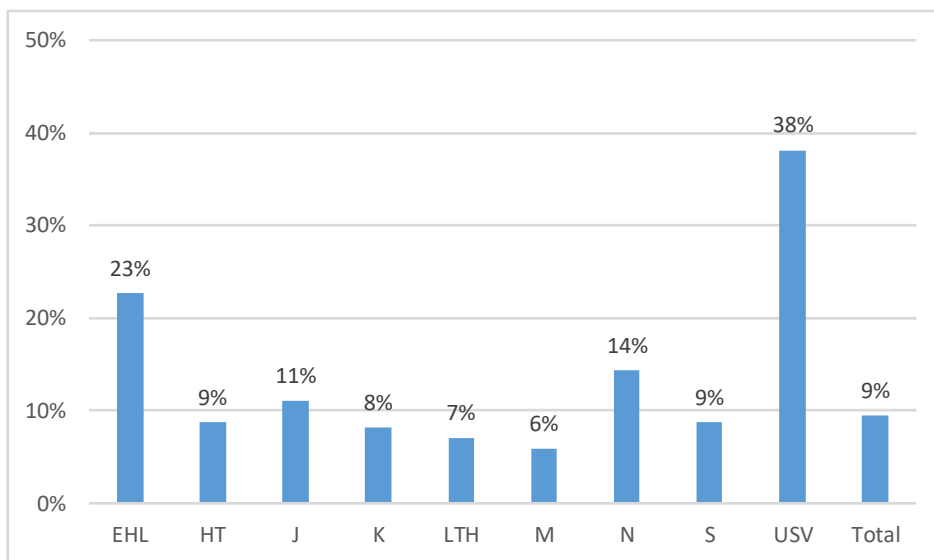
	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	Tot
Praktiken stärker min kompetens inom utbildn./-kunskapsområdet	97	93	88	100	96	97	100	94	96
Praktiska aspekter som t.ex. ombyte och möjlighet till lunch fungerar	97	92	97	95	95	97	96	95	95
Jag bemöts med respekt av handledare och andra	91	92	97	96	94	96	98	95	95
Det finns en god koppling mellan praktiken och utbildningen i stort	97	84	92	96	89	90	96	92	90
Handled./motsv. är förberedd på att jag kommer och vad jag/vi ska göra	88	80	89	84	81	84	90	87	84
Praktikplatsen ligger inom rimligt avstånd med möjlighet att åka kollektivtrafik	81	83	89	80	84	83	88	85	84
Jag får bra och tydlig handledning när jag är på praktik	89	78	84	79	80	89	84	82	84
Handled./motsv. ger mig återkoppling	94	85	74	78	76	82	94	87	83
Jag vet vad som förväntas av mig när jag är på praktik	83	76	71	73	77	83	83	80	80
Studenters erfarenheter från praktiken diskuteras inom utb.	52	78	58	83	71	87	47	77	78
Jag vet i god tid var jag ska göra min praktik	86	66	87	69	77	82	80	70	76
Minsta/största antalet observationer	29/ 35	118/ 132	34/ 38	58/ 70	106/ 116	393/ 406	43/ 53	199/ 221	995/ 1075

* I enkäten var svarsalternativen ”Stämmer inte alls”, ”Stämmer ganska dåligt”, ”Stämmer ganska bra” ”Stämmer helt och hållet” och ”Vet ej/ej erfarenhet”. I tabellen redovisas andelen studenter som svarat ”Stämmer ganska bra”/”Stämmer helt och hållet”.

Utlandsstudier

Sett över hela svarsgruppen uppger omkring var tionde student (9 %) att de studerat utomlands under sin utbildning vid Lunds universitet.¹⁷ Utlandsstudier framstår som betydligt vanligare bland studenter vid USV och EHL (diagram 44). Sett över hela studentgruppen har omkring fyra av tio studenter inom USV (38 %) studerat utomlands inom ramen för sina studier i Lund och samma sak gäller för knappt var fjärde student vid EHL (23 %).

Diagram 44: Andel studenter som studerat utomlands under sin utbildning vid Lunds universitet. Totalt och fördelat utifrån fakultet.

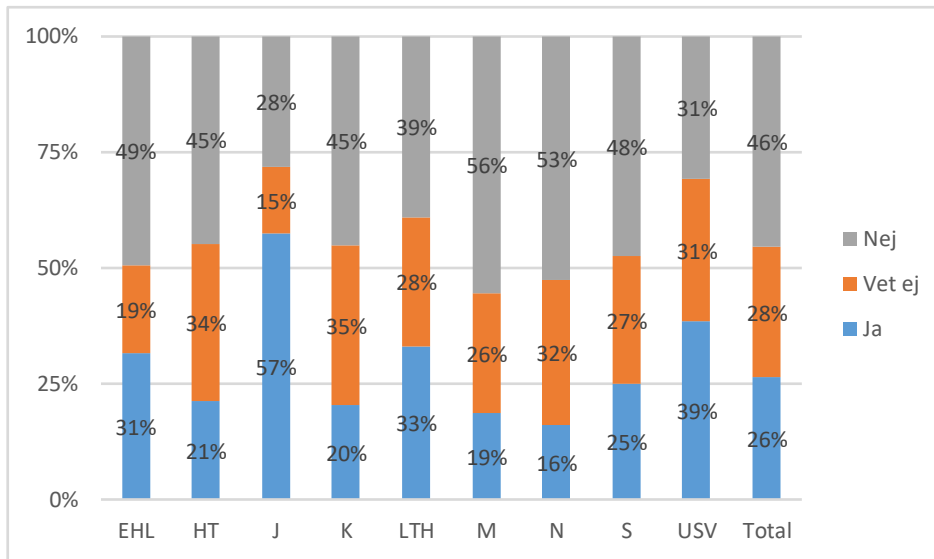

I sammanhanget bör dock noteras att andelen studenter som studerat utomlands självklart blir större ju längre studenterna har studerat. Bland dem som studerat 7 terminer eller mer har var femte av såväl programstudenterna (20 %) som studenterna på fristående kurs (21 %) studerat utomlands.

De som studerat utomlands delar som regel med sig av positiva erfarenheter. Nästan nio av tio meddelar att utlandsstudierna i ganska (31 %) eller mycket hög grad (57 %) berikat deras utbildning. Bland dem som inte studerat utomlands uppger drygt var fjärde att de planerar att göra det (diagram 45). Något fler svarar att de inte vet (28 %). Störst intresse uttrycks av studenterna från Juridisk fakultet och USV.

¹⁷ Frågan om utlandsstudier besvarades inte av internationella studenter.

Diagram 45: Planerar du att studera utomlands inom ramen för din utbildning? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

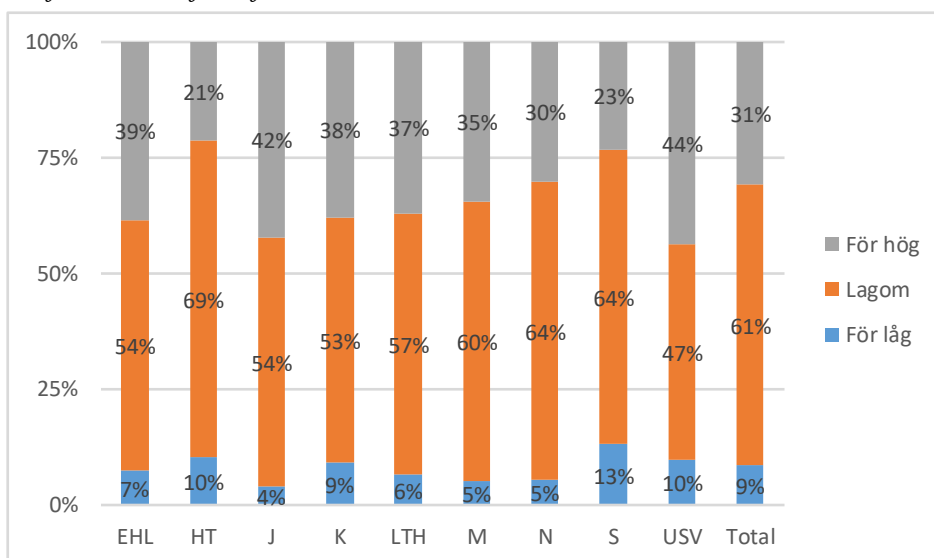
Krav, stöd och studieteknik

Hur uppfattar studenterna studiekraven och arbetsbelastningen? Inom vilka områden tycker studenterna att de har mest behov av stöd och hjälp? Hur bedömer de sina studieförmågor och sin studieteknik? I det följande avsnittet presenteras studenternas svar på frågor som handlar om utbildningens krav, stöden i utbildningen och den egna studietekniken. Först redogörs för hur studenterna bedömer krav och arbetsbelastning och hur de förhåller sig till sin egen studieteknik. Därefter redogörs för hur studenterna ser på sina behov av studiestöd och hur de förhåller sig till Lunds universitets olika stödverksamheter. Avslutningsvis redogörs för studenternas svar på frågor kring studerandeombud och studenternas rättighetslista.

Arbetsbelastning

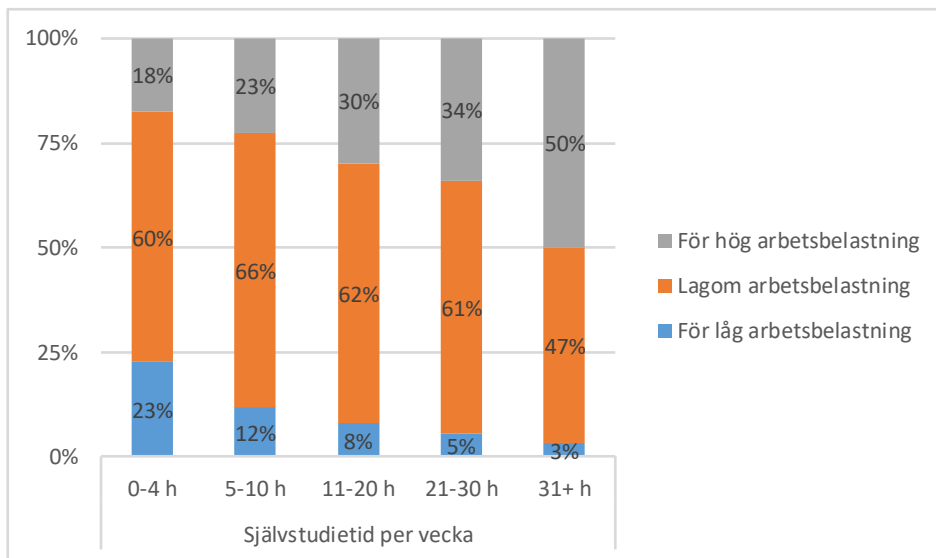
Merparten av studenterna (61 %) beskriver den totala arbetsbelastningen i studierna som lagom (diagram 46). Samtidigt menar en hel del studenter att arbetsbelastningen är för hög. Sett över hela studentgruppen gäller detta för nästan var tredje student (31 %). Några (9 %) anser också att belastningen är för låg.

Diagram 46: Hur bedömer du din totala arbetsbelastning i studierna? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Ju mindre tid som studenterna lägger på sina självstudier desto mer benägna är de att beskriva sin arbetsbelastning som för låg. Av dem som uppger att de bara ägnar sig åt självstudier 0 – 4 timmar per vecka anser var fjärde student att deras arbetsbelastning är för låg och detta är en betydligt högre andel än bland dem som lägger mer tid på sina självstudier (diagram 47). Samtidigt kan noteras att merparten av dem som lägger 0 – 4 timmar per vecka på sina självstudier anser att deras arbetsbelastning är lagom (60 %) eller – i några fall – för hög (18 %).

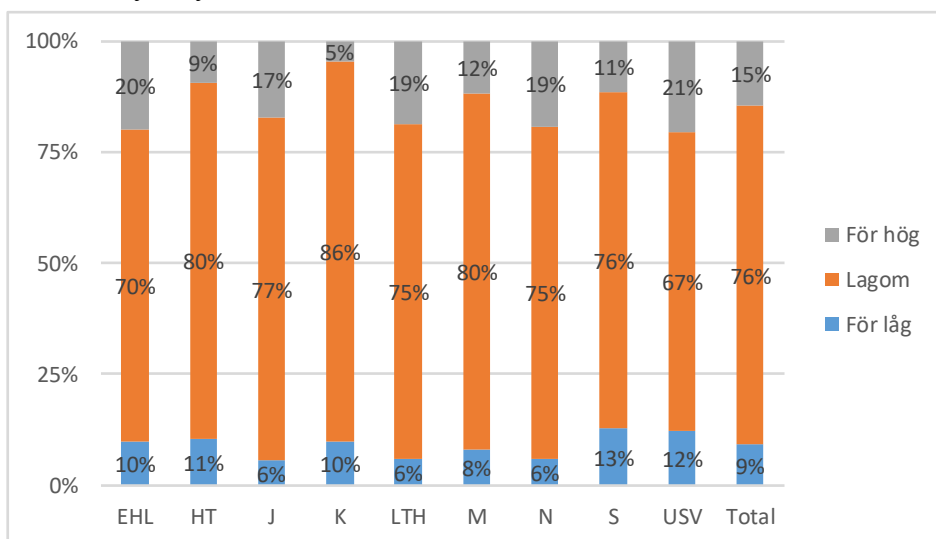
Diagram 47: Hur bedömer studenterna sin totala arbetsbelastning i studierna? Andel studenter, fördelat utifrån hur många timmar som de ägnar åt självstudier per vecka.

Studiernas svårighetsgrad

Sett över alla fakulteter beskriver tre av fyra studenter (76 %) studiernas svårighetsgrad som lagom (diagram 48). Därutöver finns det studenter som både anser att studierna är för svåra (15 %) eller för lätta (9 %). Störst andel som anser att studiernas svårighetsgrad är för låg återfinns inom Samhällsvetenskaplig fakultet (13 %). Lägst andel finns inom LTH (6 %).

Diagram 48: Hur bedömer du dina studiers svårighetsgrad? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

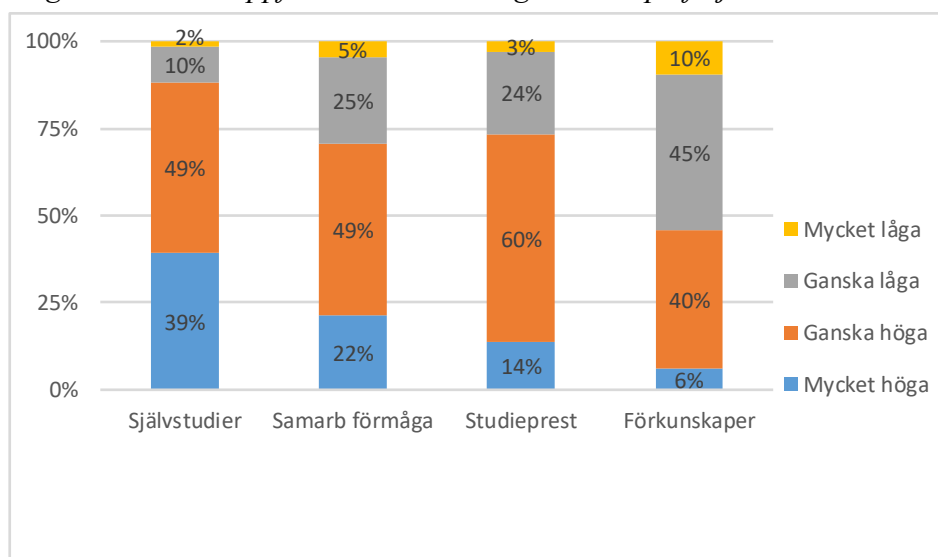
Studenternas modersmål framstår som en viktig aspekt av hur kravnivån upplevs och detta gäller både inom gruppen av svenska och internationella studenter. Var fjärde svensk student med annat modersmål än svenska (25 %) upplever att studiernas svårighetsgrad är för hög. Samma sak gäller för knappt hälften så många studenter som har svenska som modersmål (13 %). Bland internationella studenter med annat modersmål än engelska pekar nästan en

dubbelt så stor andel (20 %) på att studierna är för svåra i jämförelse dem som har engelska som modersmål (11 %).

Kraven i studierna

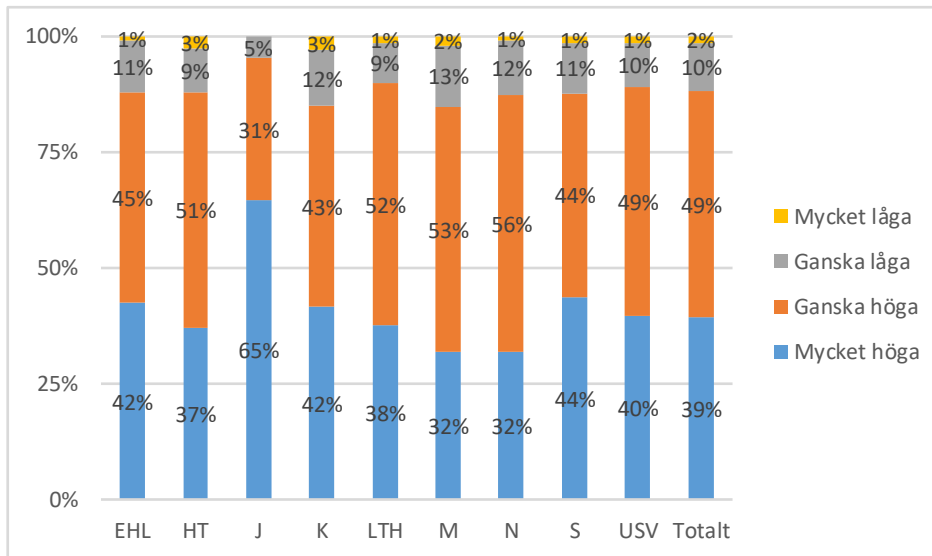
Går det att utskilja i vilka avseenden som studenterna upplever studiekraven som mest påtagliga? I vilka avseenden ställer universitetsstudierna högst krav på studenterna? När studenterna reflekterar kring studiekraven är det tydligt att självstudierna är en aspekt som är en utmaning för många (diagram 49). Sett över alla fakulteter beskriver nästan nio av tio kraven på att klara av självstudierna som mycket höga (39 %) eller ganska höga (49 %). Tre fjärdedelar betonar också att kraven på samarbetsförmåga och på studieprestationerna i allmänhet är höga. Här väljer dock merparten att beskriva kraven som ganska snarare än mycket höga.

Diagram 49: Hur uppfattar du utbildningens krav på följande? Andel studenter.

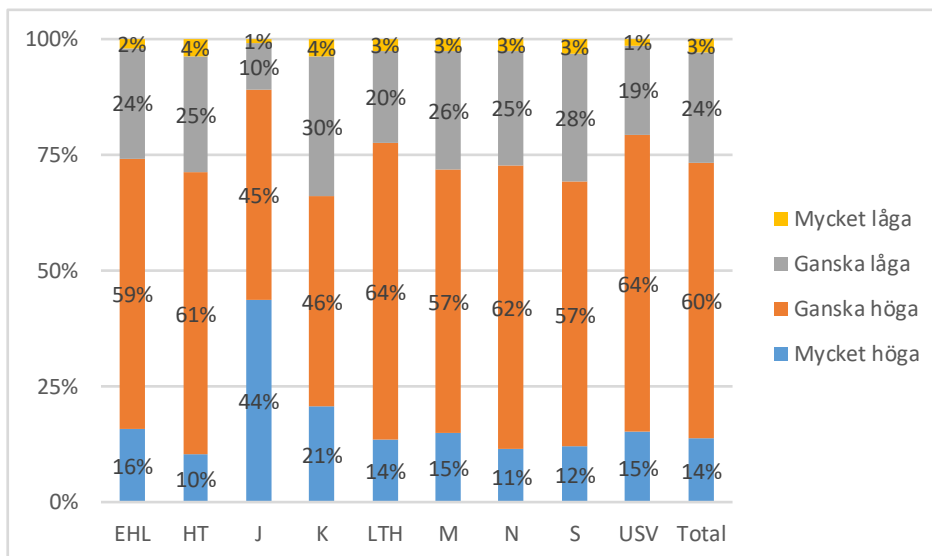
Högst krav på förmåga till självstudier påtalas av studentgruppen inom Juridisk fakultet. Här uppger två av tre studenter (65 %) att kraven på att klara av självstudier är mycket höga. Detta är påtagligt fler än inom samtliga övriga fakulteter (diagram 50).

Diagram 50: Hur uppfattar du utbildningens krav på självstudier? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Inom Juridisk fakultet betonas också i högre grad än inom övriga fakulteter att utbildningen generellt sett ställer höga krav på studieprestationerna. Nästan hälften av juridikstudenterna (44 %) menar att utbildningens krav på studieprestationer är mycket höga. Detta är minst en dubbelt så stor andel som inom samtliga andra fakulteter (diagram 51).

Diagram 51: Hur uppfattar du utbildningens krav på dina studieprestationer? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Samtidigt som studenter kan uppleva krav från utbildningen kan krav också komma från andra håll och studenterna som medverkar i Studentbarometern ombeds att reflektera kring varifrån de högsta kraven på studieprestationer kommer (tabell 7). Sett över hela studentgruppen pekar nästan nio av tio på att kraven i hög grad kommer från dem själva (88 %). Att kraven företrädesvis kommer från den enskildes förväntningar på sig själv gäller inom samtliga fakulteter. I andra avseenden varierar upplevelsen mellan studenter från olika fakulteter. Studenter från Konstnärlig fakultet utmärker sig exempelvis genom att fler studenter (58 %) framhåller kraven som ställs från deras lärare. Juridisk fakultet urskiljer sig

genom att fler studenter pekar på att de upplever krav som relaterar till deras kurskamrater. Dessutom framhåller studenterna från Juridisk fakultet (64 %) i påfallande högre grad att de känner prestationskrav som relaterar till förväntningar från den stundande arbetsmarknaden.

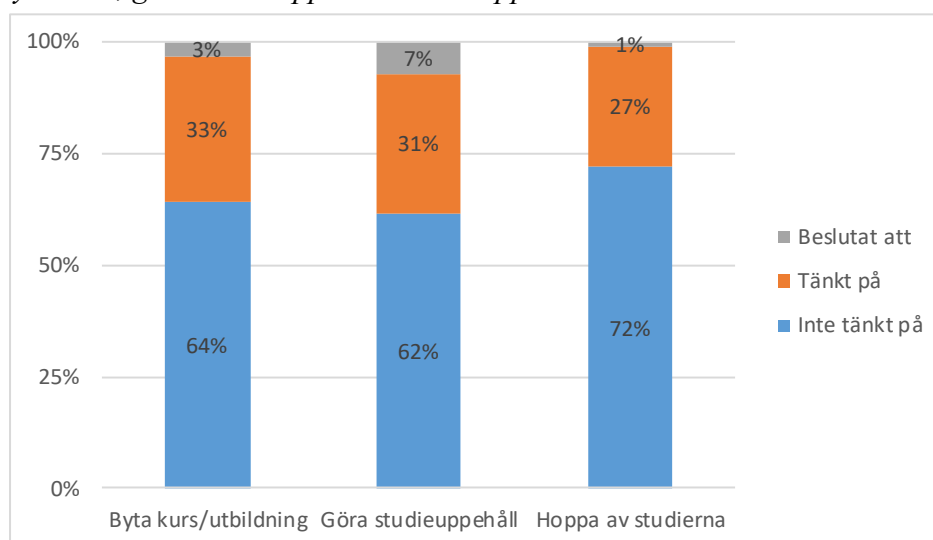
Tabell 7: Varifrån upplever du de högsta kraven på studieprestationer? Flera svarsalternativ möjliga. Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet. Procent.*

	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV	Totalt
Mig själv	87	89	81	88	87	90	85	88	91	88
Lärare/kursansvariga	31	39	30	58	28	44	35	34	50	35
Handledare	2	6	3	12	6	15	9	7	5	7
Arbetsmarknaden	36	16	71	34	21	12	21	27	18	23
Föräldrar/anhöriga	13	13	15	3	16	12	12	15	0	14
CSN*	16	25	9	4	30	15	24	20	5	22
Kurskamrater	33	15	50	26	26	24	21	29	14	25
Inget av ovanstående	2	2	2	0	2	3	4	1	0	2

*I bearbetningen gällande upplevda krav från CSN ingår ej internationella studenter.

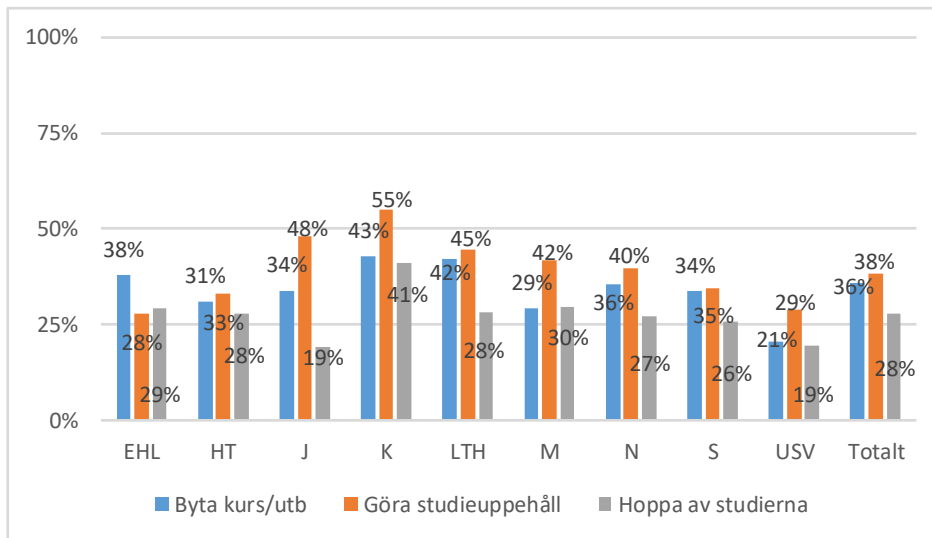
Sett över hela svarsgruppen har omkring en tredjedel av studenterna övervägt att byta kurs/utbildning (33 %) eller att göra studieuppehåll (31 %) som en följd av kraven som de upplever i studierna (diagram 52). Drygt var fjärde har övervägt (27 %) att hoppa av sina studier. Färre har tagit några definitiva beslut. I svarsgruppen uppger tämligen få att de bestämt sig för att byta utbildning (3 %) eller hoppa av sina studier (1 %). Något fler (7 %) har bestämt sig för att göra studieuppehåll.

Diagram 52: Har studiekraven lett till att du någon gång tänkt på eller beslutat dig för att byta kurs, göra studieuppehåll eller hoppa av studierna? Andel studenter.

Studenterna inom Konstnärlig fakultet ger i det här avseendet uttryck för en större osäkerhet än studenterna från övriga fakulteter (diagram 53). Härifrån uppger över hälften att de har funderat på att göra ett studieuppehåll (55 %) och fyra av tio har övervägt att hoppa av sina studier (41 %). Medan förhållandevis få (19 %) funderar på att hoppa av studierna inom Juridisk fakultet överväger nästan hälften (48 %) att göra ett studieuppehåll.

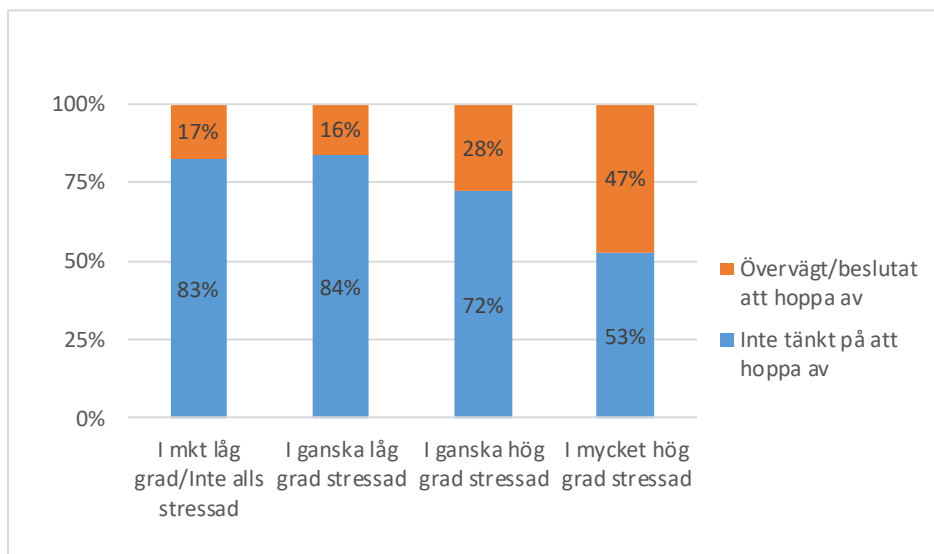
Diagram 53: Andel studenter som har övervägt eller bestämt sig för att byta kurs, göra studieuppehåll eller hoppa av studierna som en följd av kraven i utbildningen. Totalt och fördelat utifrån fakultet.

Funderingar kring att göra ett studieuppehåll eller hoppa av studierna varierar också tydligt med upplevelser av stress. Generellt sett är stressade studenter mer tveksamma till om de ska fullfölja sina studier än studenter som inte är stressade. Exempelvis menar nästan hälften av de studenter som ofta känner sig stressade över studierna att de antingen funderat på (39 %) eller beslutat sig för (9 %) att göra ett studieuppehåll. Av de studenter som inte alls eller i ganska låg grad känner sig stressade över sina studier uppger betydligt färre att de övervägt (16 %) eller bestämt sig (3 %) för att göra ett studieuppehåll.

Även funderingar på avhopp är betydligt vanligare bland studenter som uppger att de känner sig stressade (diagram 54). Nästan hälften av de studenter som upplever sig vara mycket stressade har funderat på eller beslutat sig för att hoppa av sina studier. Detta gäller i väsentligt lägre grad bland de studenter som inte erfar stress i samma höga grad.

Diagram 54: Andel studenter som övervägt/beslutat sig för att hoppa av utbildningen och de som inte har planer på att ge upp studierna. Fördelat utifrån hur stressade de upplever sig vara över sina studier.

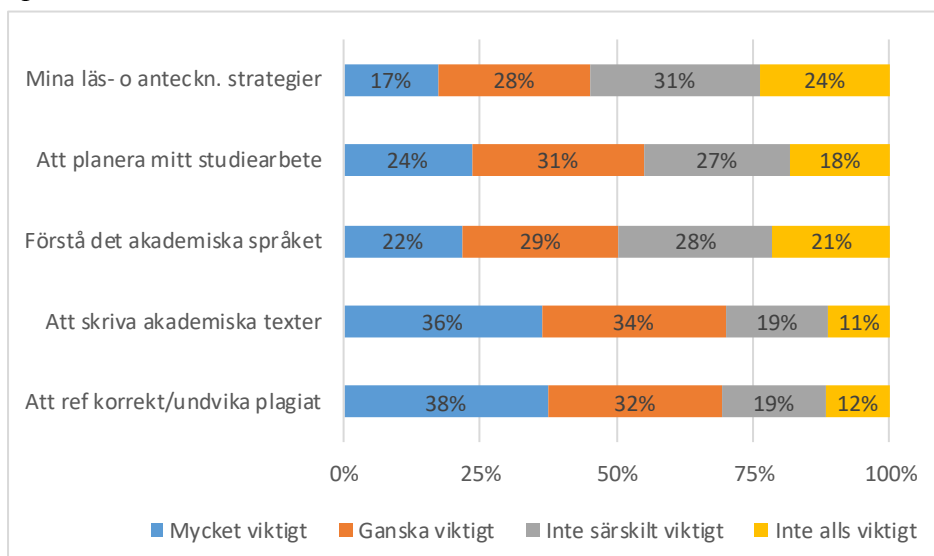

Tveksamheten i fråga om att fullfölja studierna är också större bland studenter med funktionsnedsättning. Studenter som uppger att de har eller utreds för någon funktionsnedsättning har i betydligt högre grad övervägt eller bestämt sig för att hoppa av sina studier (46 %) än dem som uppger att de inte har någon funktionsnedsättning (26 %).

Studenternas behov av studiestöd

Inom vilka områden är behoven av studiestöd störst? Vad behöver studenterna generellt sett mest hjälp med? I enkäten listades ett antal olika områden för studiestöd som studenterna reflekterade över. Störst osäkerhet uttrycker studenterna kring sin förmåga att skriva vetenskapliga texter och att referera korrekt och därigenom undvika plagiat (diagram 55). Omkring tre av fyra studenter framhåller att det är mycket eller ganska viktigt att få stöd från utbildningen i dessa avseenden. Knappt hälften framhåller att det är viktigt för dem att utbildningen ger stöd och råd med avseende på deras läs- och anteckningsstrategier. Något fler uttrycker att de behöver hjälp med att utveckla sin förmåga att planera sitt studiearbete. Att få hjälp med att förstå det akademiska språket framhålls som viktigt av hälften av studenterna.

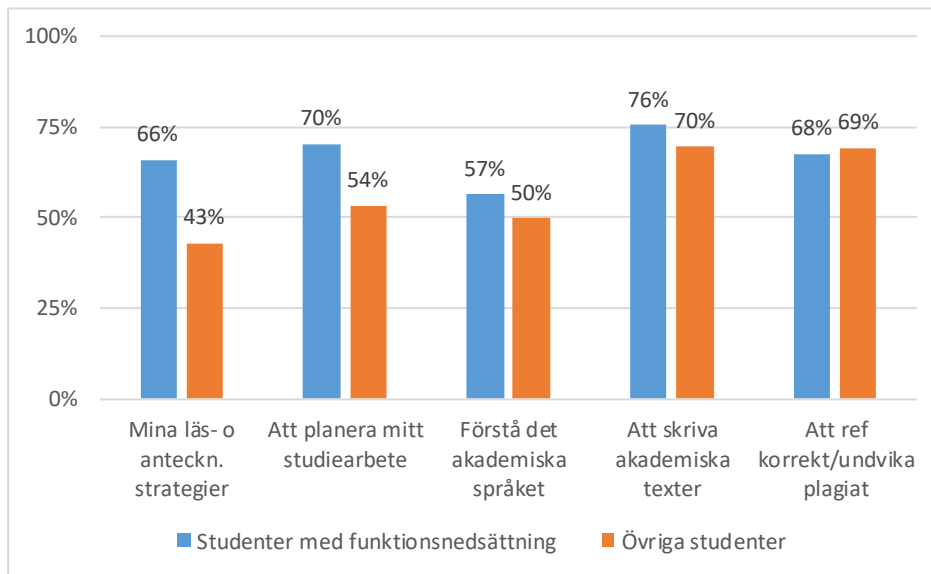
Diagram 55: Hur viktigt är det för dig att få hjälp/råd/stöd med att utveckla följande aspekter? Andel studenter.

Det finns inga stora skillnader mellan fakulteterna i de här avseendena. Däremot kan det finnas stora skillnader mellan olika studentgrupper. Det kan till exempel vara viktigt att notera att behovet av studiestöd varierar beroende på var i utbildningen som studenterna befinner sig. Generellt sett klingar behovet av i takt med att studierna fortlöper. Behovet är med andra ord störst i början, medan det minskar efterhand.

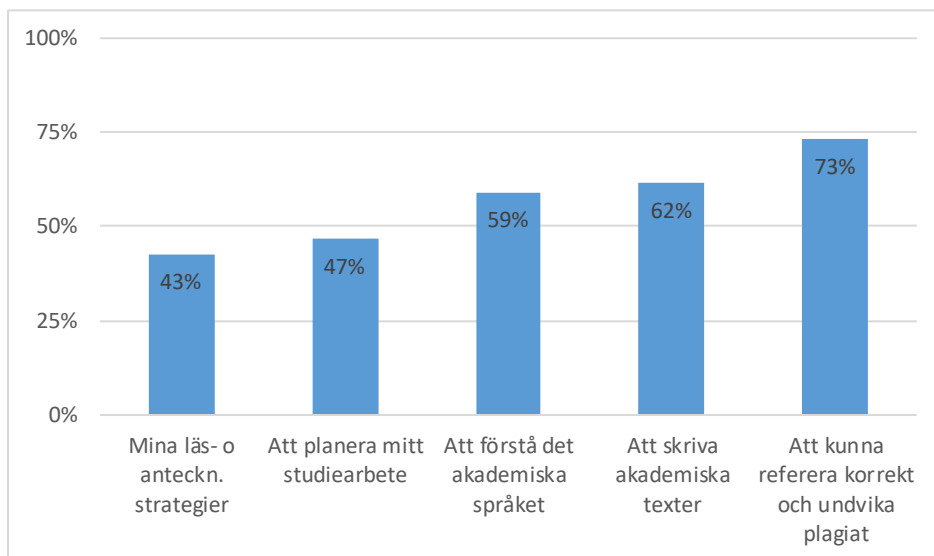
Ett annat exempel är att studenter som uppger att de har någon funktionsnedsättning som försvårar studierna uttrycker behov av stöd med sina läs- och anteckningsstrategier och att planera sitt studiearbete i betydligt högre grad än övriga studenter. Två av tre studenter (66 %) som uppger att de har en funktionsnedsättning förmedlar att de är i behov av stöd för att utveckla sina läs- och anteckningsstrategier (diagram 56). Samma sak gäller för färre än hälften inom studentgruppen i övrigt (43 %). Därtill uttrycker sju av tio studenter (70 %) som uppger att de har en funktionsnedsättning som försvårar deras studier att de har behov av stöd i planeringen av sitt studiearbete. Samma sak gäller för omkring hälften inom den övriga studentgruppen (54 %).

Diagram 56: Hur viktigt är det för dig att få hjälp/råd/stöd med att utveckla följande aspekter? Andel studenter, fördelat på studenter som uppgett att de har eller inte har en funktionsnedsättning som försvårar deras studier.

Studenterna fick också bedöma hur väl som de efterfrågade områdena för hjälp, råd och stöd fungerade på deras utbildningar. I gruppen av studenter som förmedlar att det är viktigt för dem att få stöd med sina läs- och anteckningsstrategier menar drygt fyra av tio (43 %) att råd och stöd som de fått varit bra (diagram 57). Knappt hälften (47 %) av dem som uttrycker behov av hjälp med planeringen av studiearbetet förmedlar att utbildningen erbjuder ett stöd i det avseendet. Vidare anser omkring sex av tio att deras utbildning på ett bra sätt inbegripit råd och stöd med avseende på att förstå det akademiska språket (59 %) och att skriva akademiska texter (62 %). Tydligast stöd verkar utbildningarna kunna erbjuda när det gäller att vägleda studenterna i att kunna referera korrekt och undvika plagiat. Nästan tre av fyra studenter som menar att detta är viktigt för dem anser också att utbildningen erbjuder ett gott stöd i det här avseendet.

Diagram 57: Andel studenter som anser att följande stödområde fungerar ganska/mycket bra. Avser de studenter som också tycker att det är ganska/mycket viktigt att få hjälp och stöd inom respektive stödområde.

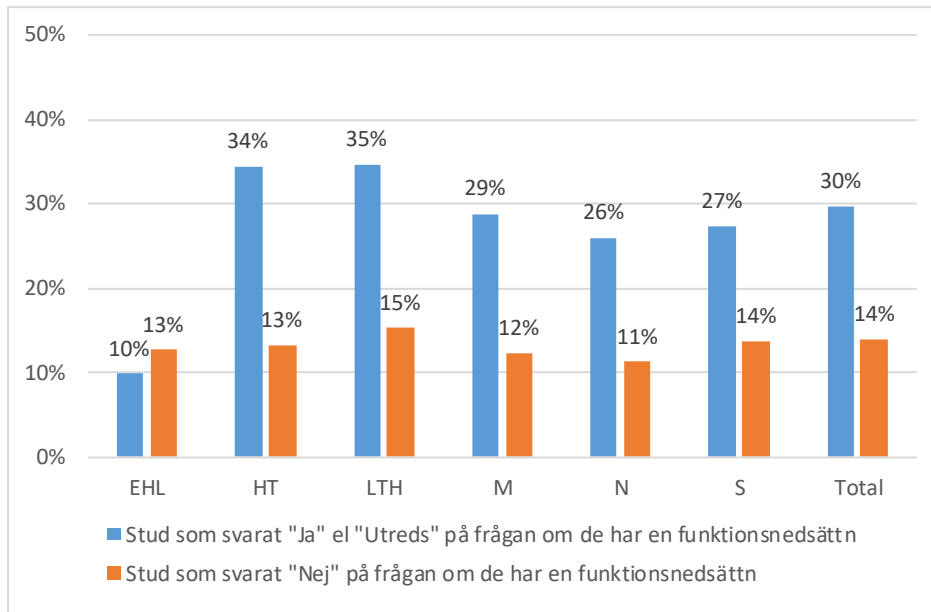

Studieteknik

Merparten av studenterna i undersökningen (85 %) uppger att de vet hur de ska lägga upp studiearbetet för att lyckas med sina studier. Det gäller dock inte alla. Lite drygt var sjätte student (15 %) förmedlar att de inte riktigt vet hur de ska planera sitt studiearbete.

Osäkerheten är större bland studenter med funktionsnedsättning än bland övriga studenter (diagram 58). Av dem som uppger att de har eller utreds för en funktionsnedsättning som försvårar studierna framhåller nästan var tredje student (30 %) att de är osäkra på hur de ska lägga upp sitt studiearbete. Samma sak gäller för betydligt färre i studentgruppen i övrigt (16 %). Skillnaden mellan studenter som har eller utreds för en funktionsnedsättning och övriga studenter är särskilt påtaglig inom HT och LTH. Inom EHL framträder ingen större skillnad mellan grupperna i det här avseendet.

Diagram 58: Jag vet hur jag ska lägga upp studiearbetet för att lyckas med mina studier. Andel studenter som svarat "Stämmer inte alls" och "Stämmer ganska dåligt". Fördelat utifrån fakultet och om studenten uppgett att de har eller utreds för någon form av funktionsnedsättning som försvårar studierna.*

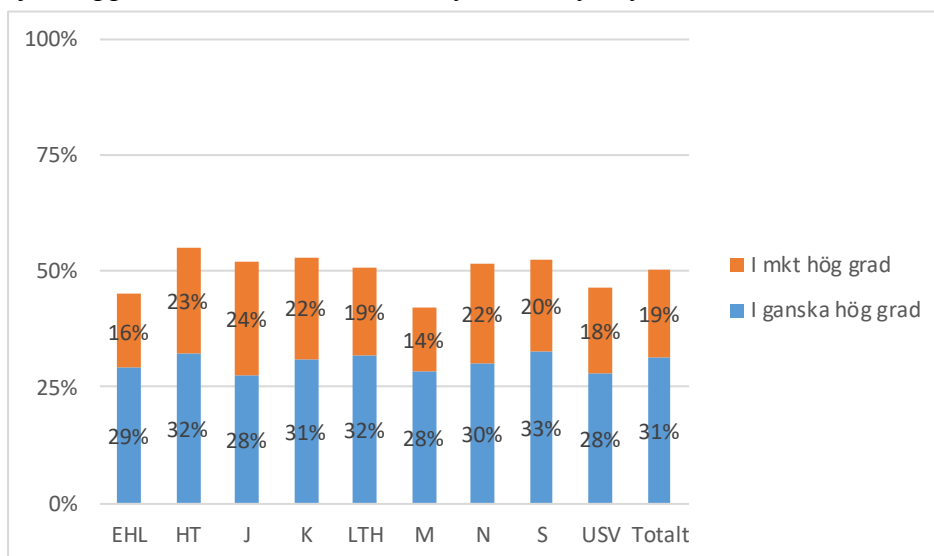

*Inom Juridisk fakultet, Konstnärlig fakultet och USV är gruppen som uppgett att de har eller utreds för en funktionsnedsättning som försvårar deras studier för liten för att särredovisas.

Prokrastinering

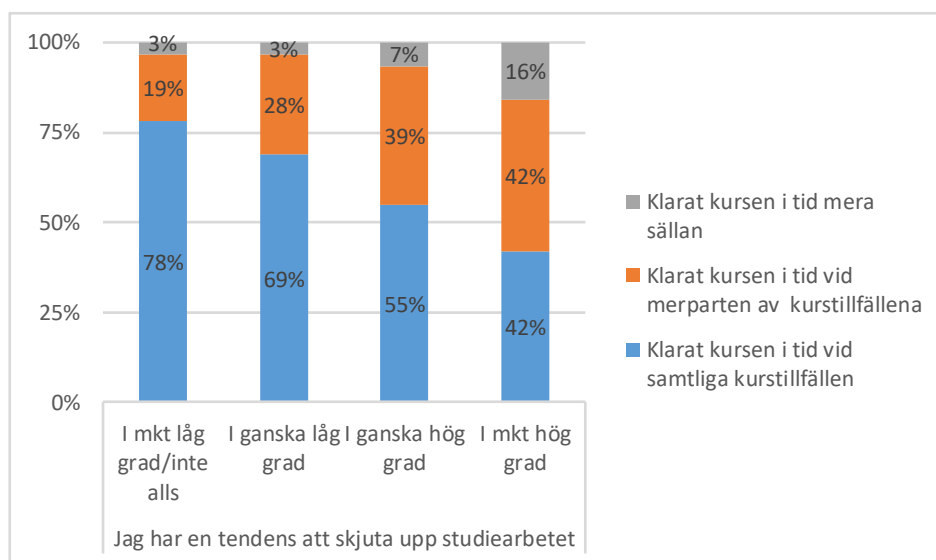
Prokrastinering är en term inom kognitiv beteendeterapi som svarar mot en tendens att senarelägga eller skjuta upp uppgifter och har i allt högre grad kommit att diskuteras i anslutning till högre utbildning. Sett till svaren på barometern verkar prokrastinering vara ett ganska utbrett fenomen i studentgruppen (diagram 59). Hälften av studenterna förmedlar att de i ganska (31 %) eller mycket hög grad (19 %) har en tendens att skjuta upp sitt studiearbete.

Diagram 59: Andel studenter som uppger att de i ganska/mycket hög grad har en tendens att skjuta upp studietid. Totalt och fördelat efter fakultet.

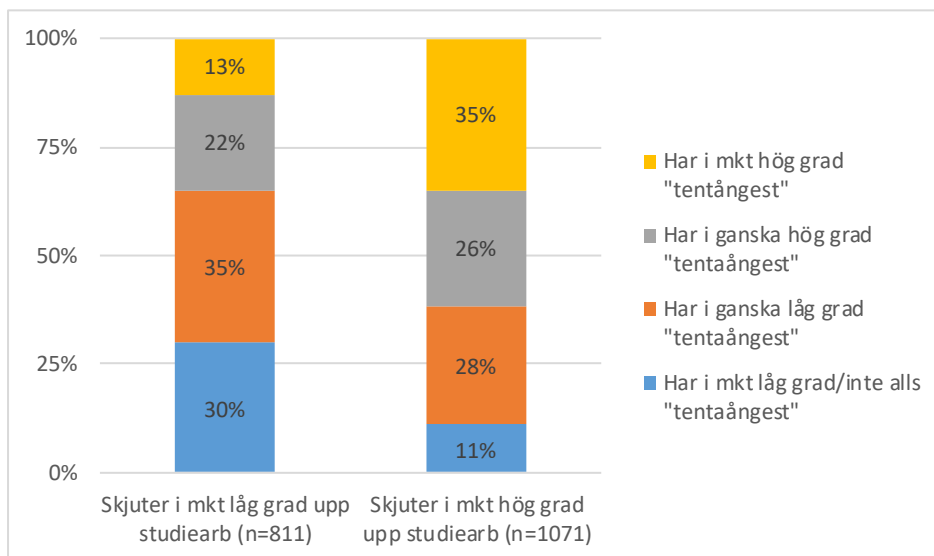
Att skjuta upp studietid har tydliga konsekvenser för studieprestationen. Av de studenter som i mycket låg grad/inte alls skjuter upp studietid uppger också nästan åtta av tio (78 %) att de klarat av alla sina kurser inom utsatt tid (diagram 60). Detta är en nästan dubbelt så stor andel i jämförelse med studenter som i mycket hög grad tenderar att skjuta upp sina studier (42 %).

Diagram 60: I vilken grad klarar studenterna sina kurser inom utsatt tid? Andel studenter, fördelat utifrån i vilken grad som de skjuter upp studietid.

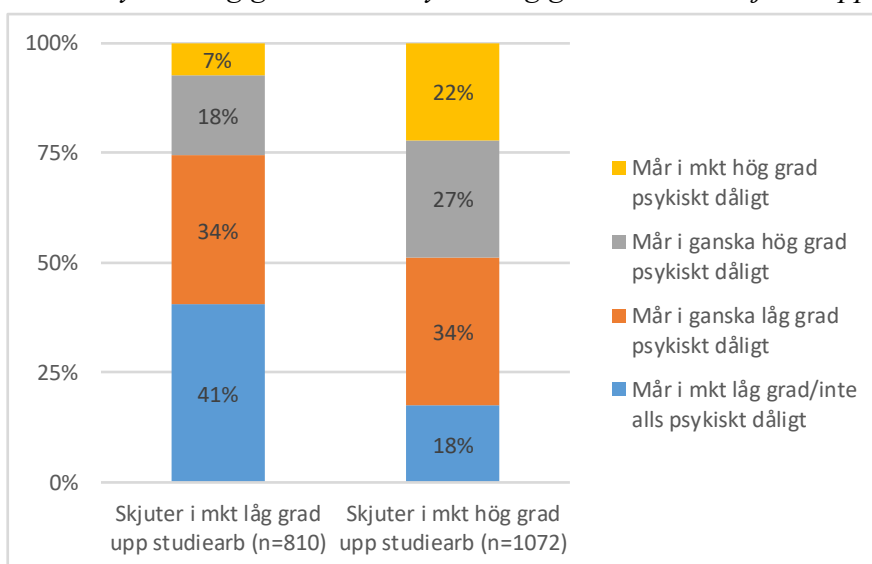
Tendenser till prokrastinering sammanfaller också tydligt med att studenterna känner större oro och ångslan i sin studiesituation och att de mår sämre. Exempelvis beskriver studenter som skjuter upp studietid en större oro inför examinationstillfällena. Av dem som uppger att de i mycket hög grad skjuter upp sitt studiearbete uppger sex av tio också att de i varierad grad har "tentaångest" (diagram 61). Samma sak gäller för betydligt färre av de studenter som tycker att de klarar av att planera sitt studiearbete på ett bra sätt.

Diagram 61: Andel studenter som har "tentaångest". Fördelat utifrån studenter som i mycket hög grad och i mycket låg grad/inte alls skjuter upp studietarbetet.

Förmågan att planera studietarbetet framstår också som en viktig aspekt av studenternas psykiska välbefinnande. Inom gruppen av studenter som har svårt att planera studierna och i hög grad skjuter upp sitt studiearbete uppger hälften att de i ganska (27 %) eller mycket hög grad (22 %) mår psykiskt dåligt på grund av sin studiesituation (diagram 62). Bland dem som å andra sidan tycker att de klarar av att planera studietarbetet på ett bra sätt är andelen som mår psykiskt dåligt på grund av sin studiesituation betydligt lägre (25 %).

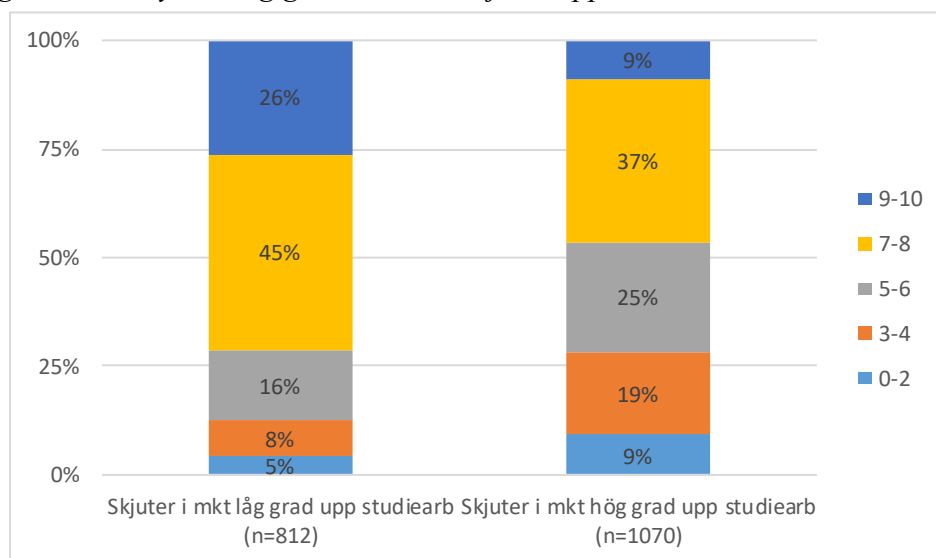
Diagram 62: Andel studenter som uppger att de i ganska/mycket hög grad respektive ganska/mycket låg grad mår psykiskt dåligt på grund av sin studiesituation. Fördelat utifrån om de i mycket hög grad eller i mycket låg grad/inte alls skjuter upp studietarbetet.

Sambandet mellan prokrastinering och välmående visar sig också tydligt när studenterna reflekterar kring hur de mått i allmänhet under sin tid som studenter vid Lund universitet (diagram 63). Som framkommit tidigare i rapporten ombads studenterna som medverkar i Studentbarometern att bedöma sitt allmänna hälsotillstånd under sin studietid på en skala

mellan 0 och 10, där 0 motsvarar mycket dåligt och 10 mycket bra. Fler än var fjärde student som i mycket hög grad skjuter upp sitt studiearbete uttrycker tydligt att de inte mår bra genom att markera 0 – 2 (9 %) eller 3 – 4 (19 %). Samma sak gäller för betydligt färre för dem som upplever att de har en god förmåga att planera sitt studiearbete.

Diagram 63: Hur bedömer du att ditt allmänna hälsotillstånd har varit hittills under din studietid? 0=mycket dåligt och 10=mycket gott. Fördelat utifrån studenter som i mycket hög grad och i mycket låg grad/inte alls skjuter upp studiearbetet.

Lunds universitets stödverksamheter

Vid Lunds universitet finns många olika stödverksamheter och de är i varierad grad välkända inom studentgruppen (tabell 8). Den stora merparten av studenterna, omkring åtta av tio (81 %), känner till Studenthälsan. Omkring fyra av tio uppger att de känner till Studieverkstaden (40 %) – som är ett centralt studiestöd – och Pedagogiskt stöd (41 %) – som ger stöd till studenter som har någon funktionsnedsättning – är bekant för ungefär lika många. En tredjedel (30 %) är bekanta med Lunds universitets centrala karriärservice. EHL, HT och LTH har egna karriärfunktioner, men dessa är inte lika välkända bland studenterna. Drygt fyra av tio uppger att de känner till Studentombudet (42 %) och Studentprästerna (46 %). Studievägledningen på den egna institutionen/programmet/ämnet är betydligt mer känd inom studentgruppen än Lunds universitets centrala studievägledning.

Fyra av tio av samtliga studenter som medverkar i Studentbarometern uppger att de har varit i kontakt med studievägledningen på det egna programmet/institutionen (40 %) och drygt var tionde har varit i kontakt med Lunds universitets centrala studievägledning (11 %). Fler än var tionde student som besvarat enkäten har varit i kontakt med Studenthälsan (12 %). Nästan lika många har varit i kontakt med den centrala studentreceptionen vid Lunds universitet (9 %). Studieverkstaden och Pedagogiskt stöd har kontaktats av 6 % respektive 7 % av studenterna.

Fler än nio av tio studenter (92 %) som varit i kontakt med Lunds universitets centrala studentreception har fått den hjälp som de behövde. Samma sak gäller för åtta av tio av de studenter som vänt sig till Pedagogiskt stöd (82 %) och Studieverkstaden (83 %). Nästan sju av tio studenter (67 %) som kontaktat Studenthälsan uppger att de fått den hjälp som de

behövde. Även om förhållandevis få varit i kontakt med Studentombudet, Studentprästerna och karriärfunktionen inom deras fakultet kan noteras att de allra flesta som sökt sig till dessa verksamheter också förmedlar mycket positiva erfarenheter.

Tabell 8: Känner du till följande stödverksamheter vid Lunds universitet? Om du haft kontakt – fick du den hjälp som du behövde? Procent.

	Känner inte till (%)	Känner till - har ej haft kontakt (%)	Har varit i kontakt (%)	Haft kontakt och fått hjälp (%)
Lunds universitets allmänna studievägledning	43	46	11	77
Studievägledning på din institution/ditt program/ditt ämne	18	43	40	82
Lunds universitets centrala karriärservice	70	27	3	69
Karriärcenter/karriärfunktionen på din fakultet (avser EHL, HT och LTH)	63	32	5	84
Centrala studentreceptionen	63	28	9	92
Pedagogiskt stöd	59	34	7	82
Studieverkstaden/Academic Support Centre	60	34	6	83
Studentombudet	58	39	3	84
Studenthälsan	19	69	12	67
Studentprästerna	54	44	2	83

Sett till fakultet kan noteras att studenterna vid Konstnärlig fakultet har betydligt lägre kännedom om de centrala studentstöden vid Lunds universitet. Detta gäller framförallt Lunds universitets centrala studievägledning, Lunds universitets centrala karriärservice, Studentreceptionen samt Studieverkstaden.

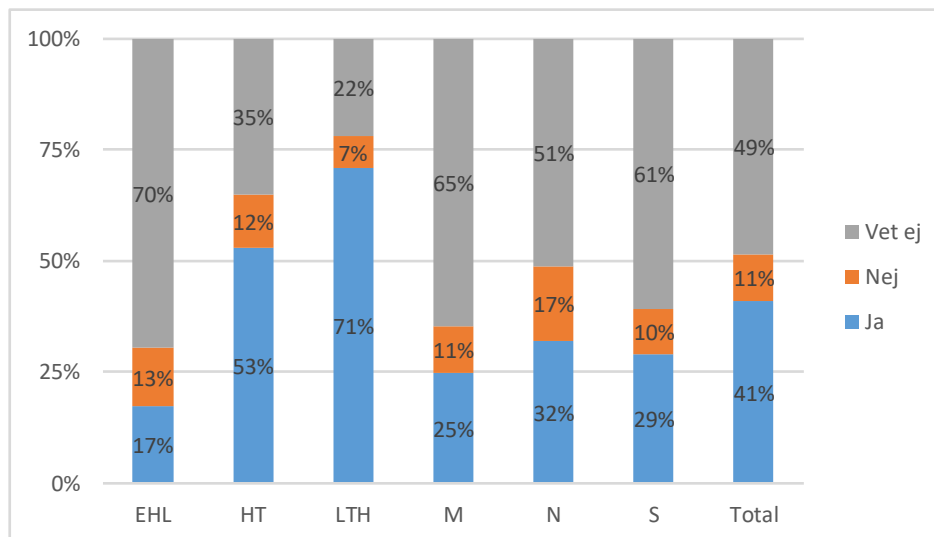
Generellt sett är studenter som uppger att de har en funktionsnedsättning som försvårar deras studier oftare i kontakt med stödverksamheterna. Utöver Pedagogiskt stöd som vänder sig till studenter med funktionsnedsättning gäller detta framförallt Studenthälsan samt studievägledningen. Pedagogiskt stöd framstår som ett viktigt stöd för personer med en funktionsnedsättning som försvårar studierna. Drygt hälften av studenterna (51 %) som har någon funktionsnedsättning försvårar deras studier har varit i kontakt med Pedagogiskt stöd. Detta handlar om nästan 200 individer. Av dessa uppger nio av tio (90 %) att de har fått den hjälp som de var i behov av.

SI-verksamheten vid Lunds universitet

SI-verksamhet (Supplemental Instruction/ Samverkansinläring) kan beskrivas som ett studentdrivet komplement till den ordinarie utbildningen som syftar till att öka genomströmningen i svåra kurser. I korta ordalag går metoden ut på att kursmaterial bearbetas tillsammans i en studiegrupp under ledning av en äldre student som därmed fungerar som SI-ledare.¹⁸ Vid Lunds universitet organiseras SI-verksamheten av Europeiskt Centrum för SI-pass och modellen tillämpas inom sex fakulteter: EHL, HT, LTH, Medicinska fakulteten, Naturvetenskapliga fakulteten och Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Fyra av tio studenter (41 %) som medverkar i Studentbarometern framhåller att det finns SI-verksamhet inom det program/ämne som de studerar (diagram 64). Nästan hälften uppger att de inte vet (49 %). Att döma av studenternas svar är SI-verksamhet mest utbredd inom LTH där nästan tre av fyra studenter (71 %) framhåller att det finns SI-verksamhet inom deras utbildning. Även inom HT framstår SI-verksamheten som ganska utbredd.

Diagram 64: Finns SI-verksamhet inom det program/ämne som du studerar? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

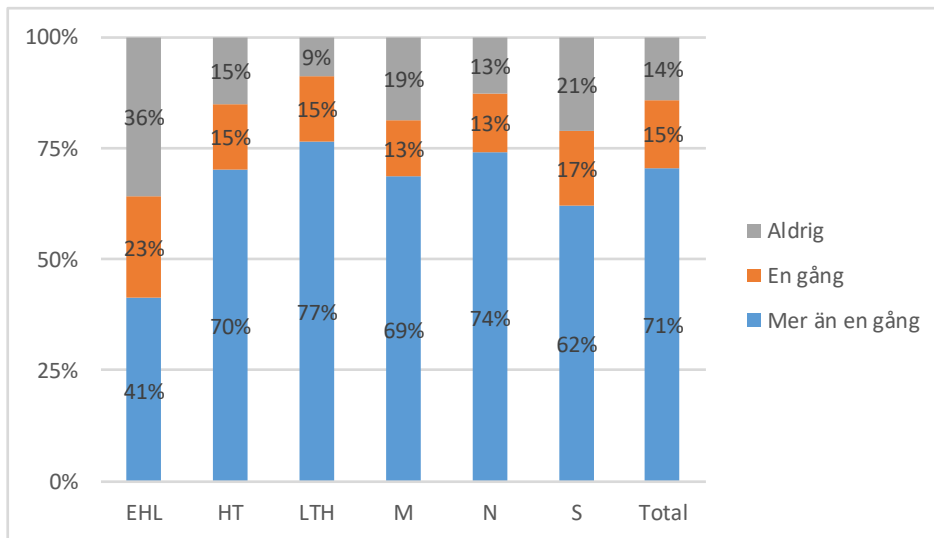

I sammanhanget kan också noteras att nästan lika många studenter som studerar på fristående kurs (39 %) som programstudenter (41 %) uppger att det finns SI-verksamhet inom ramen för deras ämnes-/programstudier. Betydligt färre internationella studenter verkar komma i kontakt med SI-verksamheten än svenska. Bland de internationella studenterna känner en av fyra till SI-verksamheten (25 %). Samma sak gäller för nästan hälften av de svenska studenterna (45 %).

Av dem som känner till SI-verksamheten har de flesta tagit del av den, antingen vid ett (15 %) eller flera tillfällen (71 %) (diagram 65). I absoluta tal uppger nästan 2300 studenter att det finns SI-verksamhet inom deras utbildning och av dessa har nästan 2000 tagit del av verksamheten. Studenterna inom EHL avviker mest från det generella mönstret på så vis att andelen som känner till, men som ändå aldrig tagit del av, SI-verksamhet är högst här.

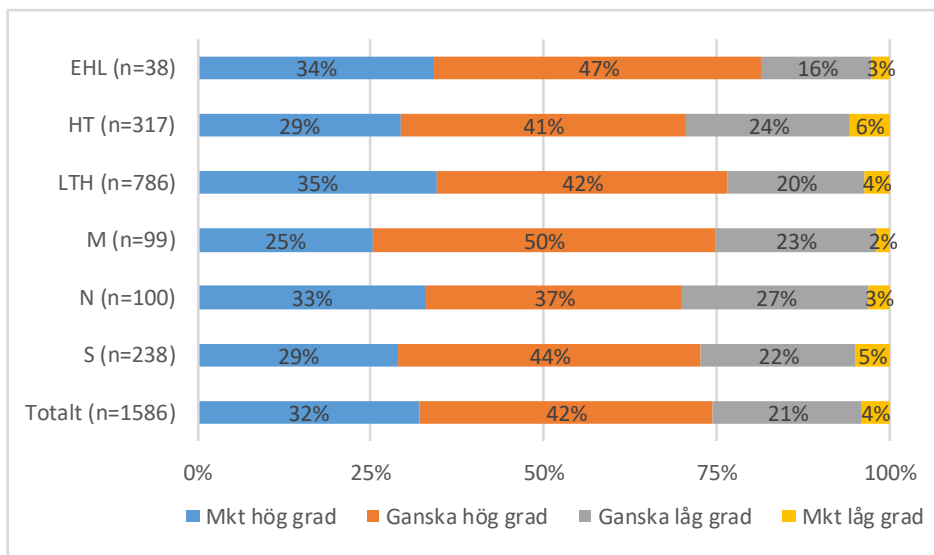
¹⁸ Se vidare i Malm, J. m.fl. (2017): *Utvärdering av SI-verksamheten vid Lunds universitet 2016/17*. Lunds universitet, Nordeuropeiskt centrum för SI-pass.

Diagram 65: Har du deltagit i SI-verksamhet någon gång? (Har endast besvarats av studenter som uppgett att det finns SI-verksamhet inom deras program/ämne). Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Behållningen av att medverka i SI-verksamhet är generellt sett god. Tre av fyra som tagit del av SI-verksamhet mer än en gång uppger att verksamheten i mycket (32 %) eller ganska hög grad (42 %) varit värdefull för dem i deras studier (diagram 66). Detta gäller i princip inom samtliga fakulteter.

Diagram 66: Har du upplevt att SI-verksamheten varit värdefull för dig i dina studier? Andel studenter som tagit del av SI-verksamhet mer än en gång, totalt och fördelat utifrån fakultet.*

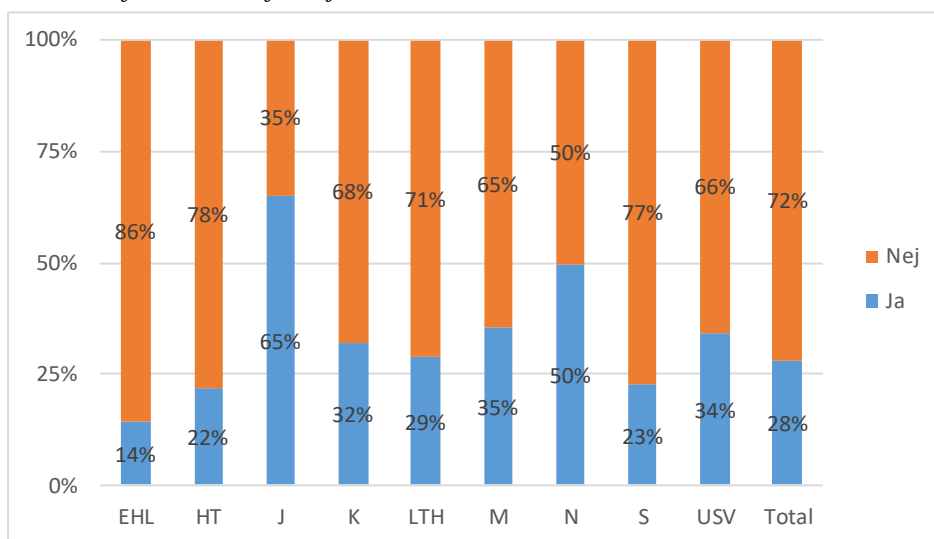
*Juridisk fakultet, Konstnärlig fakultet och USV ingår inte i diagrammet på grund av för få svar för särredovisningar.

Rättighetslistan för studenter vid Lunds universitet

Lunds universitet har i samarbete med studentkårerna tagit fram Lunds universitets rättighetslista. Rättighetslistan beskriver Lundastudenternas rättigheter och skyldigheter och

den finns publicerad på webben (<https://www.lu.se/sites/www.lu.se/files/handbok-rattighetslistan-webb.pdf>). Merparten av studenterna (72 %) uppger att de inte känner till rättighetslistan (diagram 67). Studenter som uppger att de arbetar ideellt inom studentvärlden (43 %) har större kännedom än studenter som inte gör det (25 %). Sett till fakultet urskiljer sig Juridisk fakultet. Härifrån uppger två tredjedelar (65 %) att de känner till rättighetslistan. Minst känd är rättighetslistan bland studenterna vid EHL.

Diagram 67: Känner du till Lunds universitets rättighetslista för studenter? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

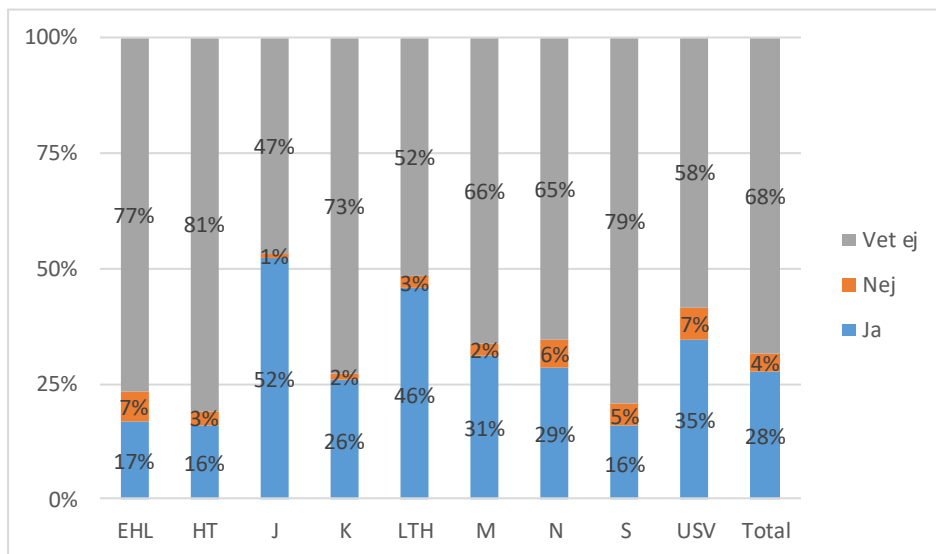

Studerandeskyddsombud

Studerandeskyddsombud företräder studenter som kan vända sig till ombudet om de upplever brister i den fysiska eller psykosociala studie- och arbetsmiljön. Enligt uppgifter på Lunds universitets hemsida finns omkring 60 studerandeskyddsombud vid Lunds universitet och dessa är knutna till antingen Lunds universitets studentkårer eller någon av medlemskårerna. Det finns däremot inte alltid ett ombud kopplat till enskilda studiemiljöer och om det inte finns är det inte säkert att detta är känt bland studenterna.

Omkring en fjärdedel (28 %) av studenterna i undersökningen förmedlar att det finns ett ombud där de studerar som de har kännedom om (diagram 68). Merparten av studenterna (68 %) säger sig emellertid inte veta. Inom framförallt Juridisk fakultet och LTH är kännedomen om studerandeskyddsombud mer utbredd än inom övriga fakulteter.

Diagram 68: Har ni något studerandeskyddsombud där du studerar? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

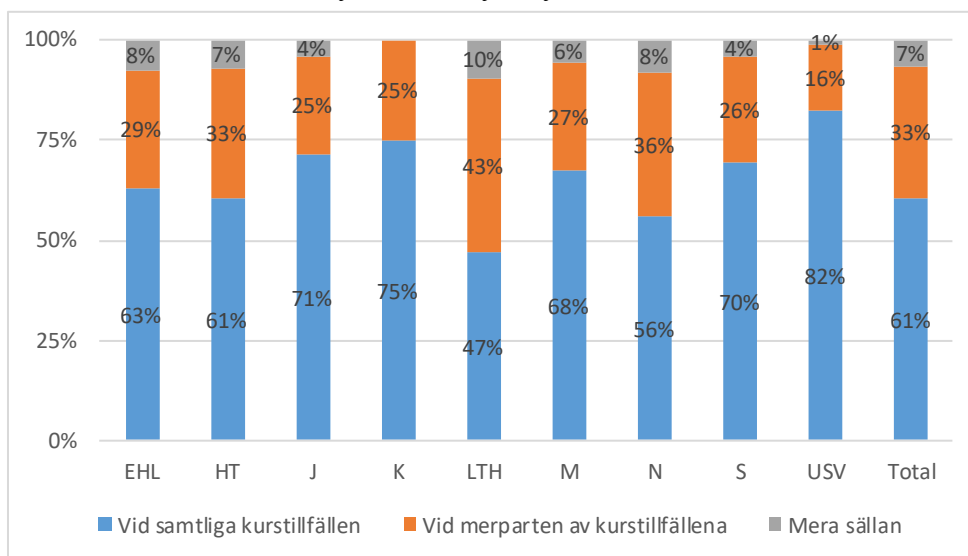
Examination och behållningen av studierna

I det följande kapitlet fokuseras examinationerna inom utbildningen och studenternas syn på sin kunskapsutveckling. Först beskrivs studenternas studieprestationer genom en fråga som belyser i vilken grad som studenterna blivit klara med sina kurser inom utsatt kurstid. Därefter redovisas studenternas svar på frågor som handlar om deras erfarenhet av examination i termer av oroskänslor, information, variation, bedömning och återkoppling. Dessutom har studenter med erfarenhet av anpassad examination delat med sig av erfarenheter av denna. Avslutningsvis redovisas studenternas svar på frågor som handlar om deras kunskapsutveckling.

Klara med kurser inom utsatt tid

Sex av tio (61 %) studenter uppger att de blivit färdiga med sina kurser inom utsatt tid vid samtliga kurser som det tagit del av (diagram 69). En tredjedel (32 %) har blivit klara i tid vid merparten av kurstillfällena medan knappt var tionde (7 %) uppger att det hänt mera sällan. Inom LTH uppger en lägre andel studenter att de blivit färdiga med samtliga kurser i tid (47 %).

Diagram 69: Har du inom utsatt tid blivit färdig med de kurser som du hittills tagit del av? Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

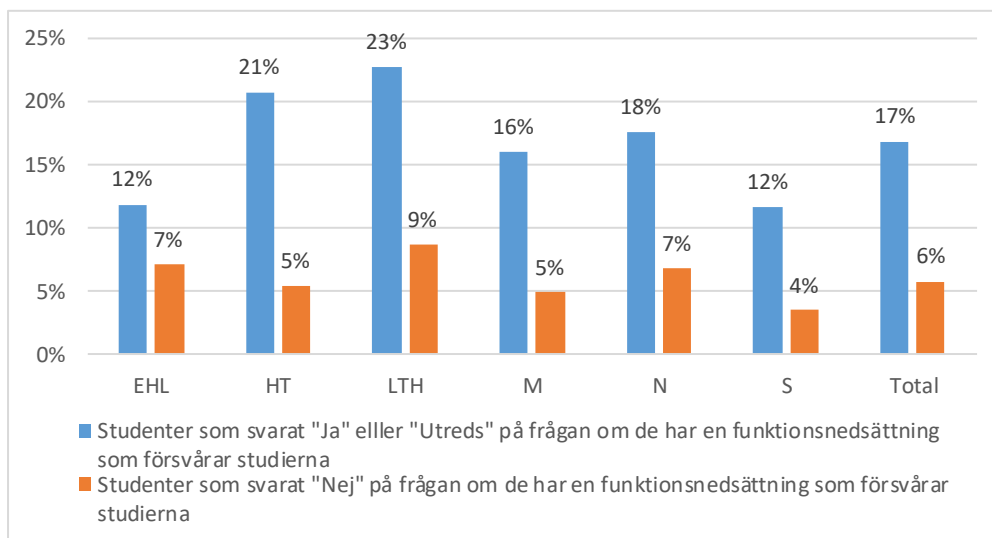

I sammanhanget kan noteras att kvinnor (65 %) i högre grad än män (53 %) blivit klara med alla sina kurser inom utsatt tid. Vidare uppger kvinnor (5 %) i betydligt lägre grad än män (10 %) att de mera sällan lyckats bli färdiga.

En tydlig skiljelinje finns mellan studenter som uppger att de har eller utreds för någon funktionsnedsättning som försvårar deras studier och övriga studenter (diagram 70). Nästan var femte student (17 %) som har eller utreds för en funktionsnedsättning som försvårar deras studier uppger att de mera sällan klarat sina kurser i tid. Samma sak gäller för lite drygt var

tjugonde bland övriga studenter (6 %). Den stora skillnaden mellan grupperna finns inom samtliga fakulteter.

Diagram 70: Andel studenter som markerat svarsalternativet "mera sällan" på frågan om de har klarat alla sina kurser inom utsatt tid. Fördelat utifrån fakultet och om studenten uppgett att de har eller utreds för någon form av funktionsnedsättning som försvårar studierna.

Bland studenter som har misslyckats med någon examination är oron för försörjningen från CSN en påtaglig faktor. Var tredje student (33 %) som klarat merparten av kurstillfällena inom utsatt tid – men alltså missat någon examination – uppger att de känner starka studiekraiv kopplade till CSN. För studenter som lyckats klara av kurserna i tid mera sällan uppger nästan sex av tio (59 %) att de upplever starka studiekraiv som är kopplad till deras försörjning från CSN. Motsvarande gäller för lite drygt var tionde student (12 %) som klarat av samtliga kurser inom utsatt tid

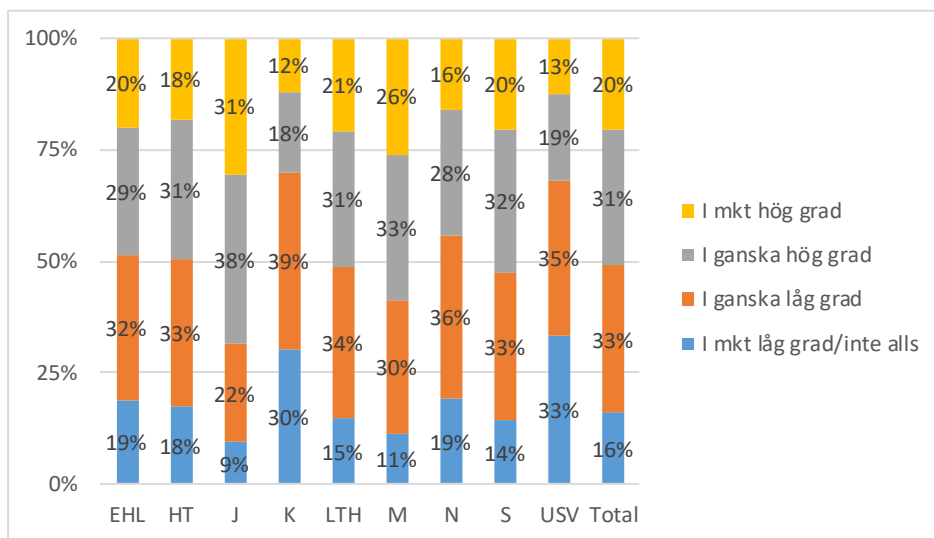
Mot bakgrund av att studenterna i svarsgruppen som har en funktionsnedsättning som försvårar studierna i lägre grad blir klara med sina kurser inom utsatt tid är också oron över försörjningen från CSN mer påtaglig. Nästan fyra av tio studenter (37 %) som har eller utreds för en funktionsnedsättning uppger att de i hög eller mycket hög grad upplever studiekraiv från CSN. Samma sak gäller för var femte (21 %) inom den övriga studentgruppen.

Oro inför examination

Bland studenter som uppger att de har eller utreds för en funktionsnedsättning som försvårar deras studier instämmer nästan var tredje student i mycket hög grad i påståendet att de ofta har tentaångest (32 %). Samma sak gäller för knappt var femte inom den övriga studentgruppen (19 %). Som tidigare framkommit tenderar också studenter som skjuter upp studiearbetet att oroa sig mer för examinationen än andra studenter. Omkring sex av tio (61 %) av de studenter som uppger att de i mycket hög grad tenderar att skjuta upp studiearbetet känner också oro inför examinationstillfällena. I gruppen som å andra sidan inte tenderar att skjuta upp studiearbetet är oron betydligt mindre.

Sett till fakultet är upplevelsen av oro inför examination mest påtaglig inom Juridisk fakultet (diagram 71). Inom framförallt Konstnärlig fakultet och USV är studenterna generellt sett mindre oroliga inför examinationerna inom utbildningen.

Diagram 71: I vilken grad instämmer du i påståendet: Jag har ofta tentaångest. Andel studenter, totalt och fördelat utifrån fakultet.

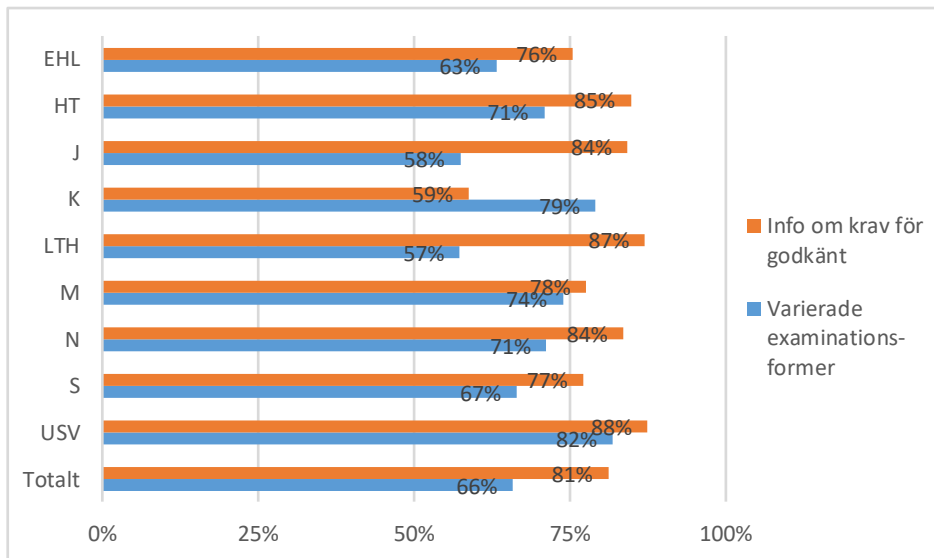

Perspektiv på examination: information, variation, bedömning och återkoppling

Merparten av studenterna tycker att examinationerna fungerar ganska eller mycket bra (81 %) med avseende på information om vilka krav som gäller för att klara examinationen (diagram 72). Det gäller i något lägre grad inom Konstnärlig fakultet än inom övriga fakulteter. I sammanhanget kan noteras att samordningen av kurser inom ämnet/programmet framstår som viktigt för studenterna. Av dem som tycker att olika kurser på ett påtagligt sätt har olika kravnivåer och ojämn arbetsbelastning menar dubbelt så många (27 %) att det är svårt att uttyda vilka krav som gäller för att klara examinationen, i jämförelse med dem som anser att kurserna är väl samordnade i de här avseendena (13 %).

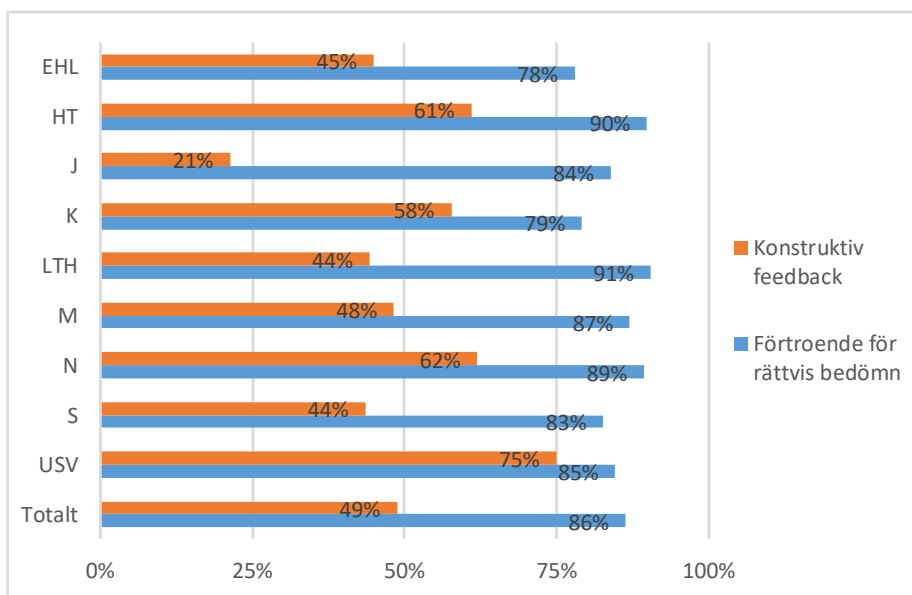
Två tredjedelar av studenterna (66 %) uttrycker sin uppskattning gällande variationen av examinationsformer (diagram 72). Särskilt positiva är studenterna inom Konstnärlig fakultet och USV.

Diagram 72: Hur fungerar examinationerna inom ditt program/ämne med avseende på information om krav för att klara examinationen och varierade examinationsformer? Andel studenter som svarat ganska eller mycket bra, totalt och fördelat utifrån fakultet.

Studenterna är ganska ofta tveksamma till om de får konstruktiv feedback på sina examinationsresultat (diagram 73). Detta gäller särskilt inom Juridisk fakultet där bara var femte student (21 %) tycker att examinationerna fungerar på ett bra sätt i det här avseendet. Merparten av studenterna (86 %) har förtroende för att de blir rättvist bedömda. Detta gäller för omkring åtta av tio eller fler inom samtliga fakulteter.

Diagram 73: Hur fungerar examinationerna inom ditt program/ämne med avseende på konstruktiv feedback på examinationsresultatet och ditt förtroende för att ha blivit rättvist bedömd? Andel studenter som svarat ganska eller mycket bra, totalt och fördelat utifrån fakultet.

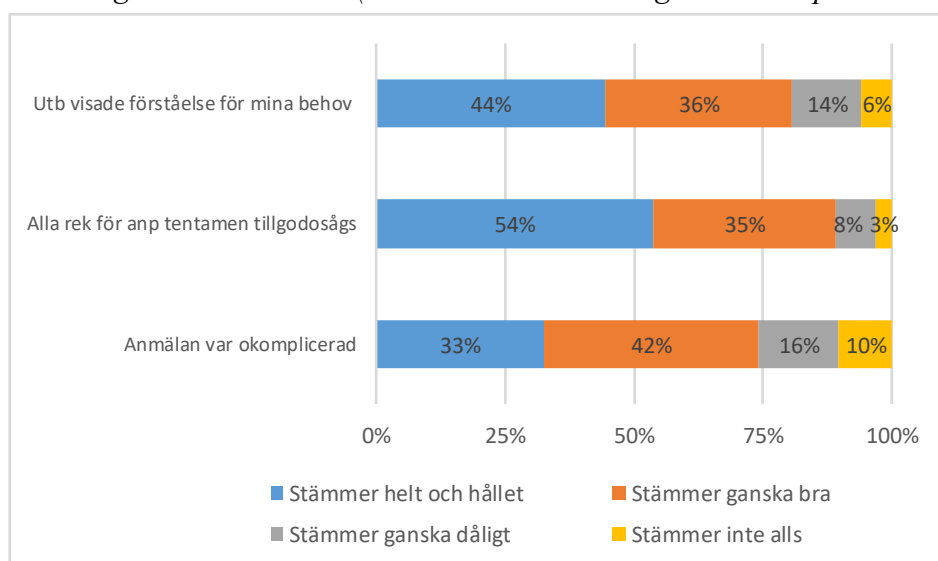

Anpassad examination

Nästan hälften (46 %) av studenterna som uppger att de har någon funktionsnedsättning som försvårar studierna har fått hjälp med anpassad examination inom sin utbildning. Detta svarar mot totalt 178 individer i datamaterialet.

De som har erfarenhet av anpassad examination menar i de flesta fall att denna fungerar på ett bra sätt (diagram 74). Enligt åtta av tio visade utbildningen stor förståelse för studentens behov i samband med examinationen och i fler än nio av tio fall menar studenterna att alla rekommendationer för den anpassade examinationen kunde tillgodoses. Var fjärde student (26 %) framhåller emellertid att anmälningsförfarandet var komplicerat.

Diagram 74: Hur väl instämmer du i följande påståenden om anpassad examination inom din utbildning. Andel studenter (avser studenter som tagit del av anpassad examination).

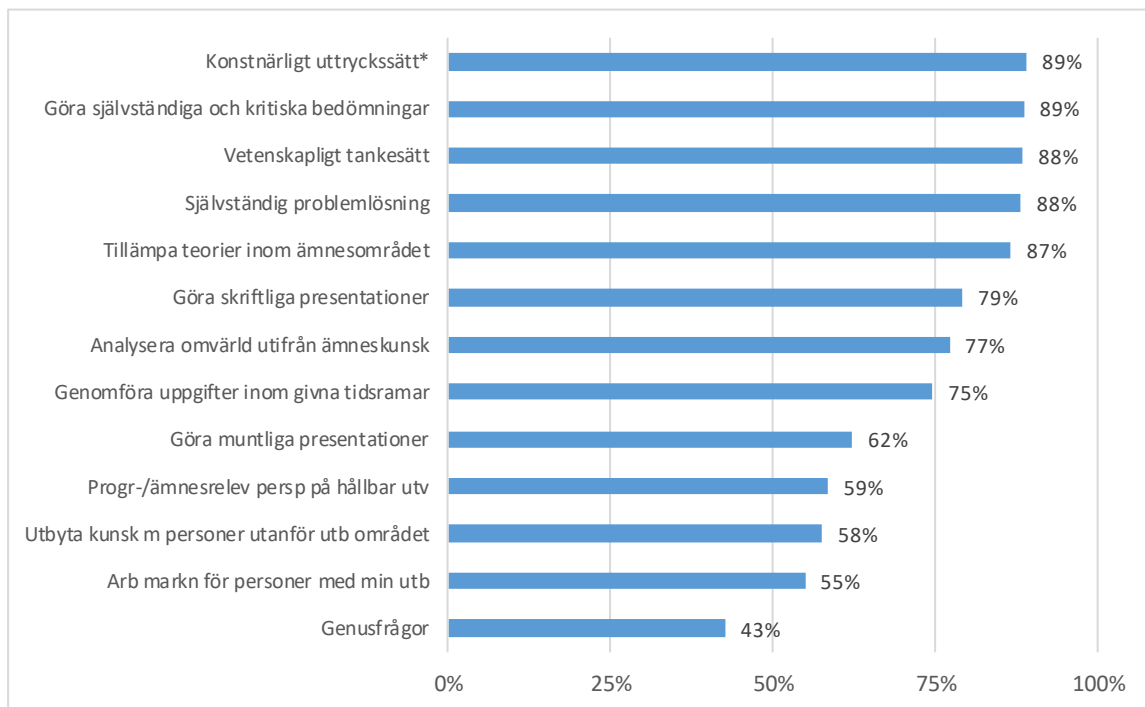

Studenternas kunskapsutveckling

Universitetsstudierna bidrar i hög grad till studenternas kunskapsutveckling inom många olika områden. Omkring nio av tio studenter som studerat minst två terminer svarar att de i ganska eller mycket hög grad utvecklat sina kunskaper eller sin förmåga med avseende på att göra självständiga och kritiska bedömningar, vetenskapligt tankesätt, självständig problemlösning och att tillämpa teorier inom ämnesområdet (diagram 75). Omkring tre av fyra framhåller därtill att de tycker att de tydligt utvecklat sin förmåga att göra skriftliga presentationer, analysera omvärlden utifrån sina aktuella ämneskunskaper och genomföra uppgifter inom givna tidsramar.

Fler studenter är tveksamma till sin kunskapsutveckling med avseende på att göra muntliga presentationer, ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling och att utbyta kunskaper med personer utanför ämnesområdet. En hel del är också tveksamma till om de utvecklat kunskaper kring arbetsmarknaden för personer med den utbildning som studenterna studerar på. Mest tveksamma är studenterna till om de utvecklat sina kunskaper kring genusfrågor under sin utbildning.

Diagram 75: Anser du att du utvecklat dina kunskaper inom följande områden sedan du började studera vid Lunds universitet? Andel studenter som svarat i ganska/i mycket hög grad. Avser studenter som studerat minst två terminer vid Lunds universitet.

*Frågan har bara ställts till studenter vid Konstnärlig fakultet.

Hur studenterna från olika fakulteter bedömer sin kunskapsutveckling inom de områden som efterfrågats framgår av tabell 9 nedan. Generellt sett gör studenter från olika fakulteter i flera avseenden likartade bedömningar. Samtidigt kan vissa skillnader noteras. Exempelvis framhålls förmågan att göra skriftliga presentationer i högre grad av studenterna från HT och den framtida arbetsmarknaden framstår som betydligt mer känd för studenter från framförallt LTH och Medicinsk fakultet. En stor andel studenter från fakulteter som har ett större antal utbildningar med ett tydligt hållbarhetsfokus framhåller också att de i hög grad utvecklat ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling. Detta gäller i synnerhet inom USV, Naturvetenskaplig fakultet och LTH. Kunskaper kring hållbar utveckling framhålls i mycket lägre grad av studenter från framförallt Juridisk fakultet, Konstnärlig fakultet samt Medicinsk fakultet. Genusfrågor har en framträdande plats i studenternas kunskapsutveckling inom framförallt HT, Samhällsvetenskaplig fakultet och USV. Det är däremot inget kunskapsområde som studenter vid EHL, LTH och Naturvetenskaplig fakultet tycker sig utveckla i någon större utsträckning.

Tabell 9: Anser du att du utvecklat dina kunskaper inom följande områden sedan du började studera vid Lunds universitet? Andel studenter som svarat i ganska/i mycket hög grad, fördelat utifrån fakultet. Avser programstudenter som studerat minst två terminer. Procent.¹⁹

	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV	Total
Konstnärligt uttrycksätt*				89						89
Göra självst o kritiska bedömn	81	90	85	83	89	89	88	91	93	89
Vetenskapligt tankesätt	77	91	78	56	88	92	90	91	93	88
Självständig problemlösn	80	88	90	87	92	85	87	87	86	88
Tillämpa teorier inom ämnesomr	86	87	75	75	86	87	84	90	96	87
Göra skriftliga presentationer	78	90	70	49	74	71	83	87	85	78
Analysera omvärld utifrån ämneskunsk	79	87	78	67	70	68	68	86	89	76
Genomf uppg inom given tidsram	71	73	58	58	81	73	72	74	86	75
Göra muntliga presentationer	47	68	72	56	58	62	72	63	79	62
Progr- /ämnesrel persp på hållbar utveckling	61	51	33	24	72	41	68	59	86	60
Arb markn för personer med min utbildn	52	49	73	56	67	70	40	47	37	58
Utbyta kunskap m pers utanför utb området	46	63	42	41	55	59	58	57	82	56
Genusfrågor	20	65	52	48	19	32	25	65	59	40

*Frågan har bara ställts till studenter vid Konstnärlig fakultet.

Andelen studenter som ser positivt på sin kunskapsutveckling ökar generellt sett i takt med antalet terminer som de studerat. Detta visar tydligt på en progression i utbildningen. Exempelvis uppger 77 % av de som studerat 1 – 2 terminer att de utvecklat sin förmåga till ett vetenskapligt tankesätt. Samma sak gäller för 92 % av dem som studerat 7 eller fler terminer. Ett annat exempel är att 54 % av de som studerat 1 – 2 terminer och 68 % av de som studerat minst 7 terminer uppger att de utvecklat sin förmåga att göra muntliga presentationer.

¹⁹ Studenter som studerar på fristående kurs ingår inte i den fakultetsvisa redovisningen eftersom fakultetstillhörighet föregående terminer är betydligt mer osäker.

Bilaga 1: Kommentarer från Lunds universitets studentkårer (LUS)

Lunds universitets studentkårer skulle vilja börja med att tacka Lunds universitet för det återupptagna arbetet med Studentbarometrar. De är en ovärderlig källa till insikt i studentkollektivet och ger oss en fingervisning mot vad vi gör bra och vad som skulle kunna vara bättre. De är en tillgång, både för LUS och LU, i det arbete som står framför oss. För precis som trenden för samhället i stort kan vi konstatera att en stor del av studenterna mår dåligt. Så många som var tredje student uppger att de har mått dåligt på grund av sin studiesituation och hälften av dessa vet inte vart de ska vända sig. Detta är ett problem som delvis är större än universitetet, men det är fortfarande siffror som är oacceptabla. Relaterat finner vi att stödet från studenthälsan och annan relaterad stödverksamhet är uppskattad och användbar, men att vissa delar som t.ex. studieverkstaden skulle behöva nå fler.

Vi ser vidare problem som är direkt knutna till organisationen av utbildningarna, där enskilda kurser inom program uppvisar brister i förhållande till varandra och vad som förväntas av studenten inför examinationsmoment framstår som oklart. Att var fjärde student upplever att de får motstridig information från olika lärare tyder på att delar av detta är oklart även för dem. Studenterna måste kunna få tillförlitlig information om kursorganisationen, något som verkar upplevas som osäkert idag. Osäkerhet inför kurser och examination är inte ett extra problem som studenterna idag behöver.

Det tredje större problemområdet vi har identifierat är den lärarledda tiden. Att stora delar av vissa fakulteter uppskattar sin tid till så lite som 6 timmar i veckan är mycket oroväckande för högre utbildning. LUS är väl medvetna att tilldelningen sker på högre nivå än Lunds universitets ledning, men någonstans bör det gå en gräns där vi säger stopp.

Avslutningsvis vill vi dock också belysa den positiva aspekten i att den stora merparten av studentpopulationen är nöjd med sin utbildning och känner att de utvecklat sin förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar, att tänka vetenskapligt och tillämpa ämnesrelevanta teorier. Nu måste de bara må bra under tiden. För att detta ska bli verklighet har vi en förhoppning om att resultaten av Studentbarometern ska skapa utrymme för diskussion på universitetet och att åtgärder följer.